

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2022/869 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 30ής Μαΐου 2022

σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 715/2009, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943 και των οδηγιών 2009/73/ΕΚ και (ΕΕ) 2019/944 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 172,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της, της 11ης Δεκεμβρίου 2019, με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία» («Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία»), καθόρισε μια νέα αναπτυξιακή στρατηγική που αποσκοπεί στη μετατροπή της Ένωσης σε δίκαιη και ευημερούσα κοινωνία, με μια σύγχρονη, αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων και ανταγωνιστική οικονομία, με επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 το αργότερο, και όπου η οικονομική ανάπτυξη είναι αποσυνδεδεμένη από τη χρήση πόρων. Στην ανακοίνωσή της, της 17ης Σεπτεμβρίου 2020, με τίτλο «Ενίσχυση της κλιματικής φιλοδοξίας της Ευρώπης για το 2030 — Επενδύουμε σε ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον προς όφελος των πολιτών μας», η Επιτροπή πρότεινε να αυξηθεί ο στόχος μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030. Η εν λόγω φιλοδοξία υιοθετήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 11 Δεκεμβρίου 2020 και η εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την εν λόγω ανακοίνωση επιβεβαιώνει ότι το ενεργειακό μείγμα του μέλλοντος θα είναι πολύ διαφορετικό από το σημερινό και υποστηρίζει την αναγκαιότητα επανεξέτασης και, αν είναι απαραίτητο, αναθεώρησης της νομοθεσίας για την ενέργεια. Οι υφιστάμενες επενδύσεις σε ενεργειακές υποδομές είναι σαφώς ανεπαρκείς για τον μετασχηματισμό και την οικοδόμηση των ενεργειακών υποδομών του μέλλοντος. Αυτό σημαίνει επίσης ότι πρέπει να δημιουργηθούν υποδομές για τη στήριξη της ευρωπαϊκής ενεργειακής μετάβασης, συμπεριλαμβανομένου του ταχέως εξηλεκτρισμού, της κλιμάκωσης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και χωρίς ορυκτά καύσιμα, της αυξημένης χρήσης ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, της ενοποίησης του ενεργειακού συστήματος και της αύξησης της υιοθέτησης καινοτόμων λύσεων.
- (2) Η τρέχουσα δεσμευτική επιδίωξη σε επίπεδο Ένωσης να προέρχεται, έως το 2030, τουλάχιστον το 32 % της τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και μια πρωταρχική επιδίωξη σε επίπεδο Ένωσης για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά τουλάχιστον 32,5 % θα αναθεωρηθούν στο πλαίσιο της ενισχυμένης φιλοδοξίας της Ένωσης όπως κατοχυρώνεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ και στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.
- (3) Η συμφωνία του Παρισιού που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαίσιου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή ⁽⁵⁾ («συμφωνία του Παρισιού») ορίζει ένα μακροπρόθεσμο στόχο να διατηρηθεί η αύξηση της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη αρκετά κάτω από τους 2 °C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα και να συνεχιστούν οι προσπάθειες ώστε η αύξηση της θερμοκρασίας να περιοριστεί στον 1,5 °C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα και τονίζει τη σημασία της

⁽¹⁾ ΕΕ C 220 της 9.6.2021, σ. 51.

⁽²⁾ ΕΕ C 440 της 29.10.2021, σ. 105.

⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 5ης Απριλίου 2022 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 16ης Μαΐου 2022.

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») (ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1).

⁽⁵⁾ ΕΕ L 282 της 19.10.2016, σ. 4.

προσαρμογής στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και του να καταστούν οι χρηματοδοτικές ροές συμβατές με την κατεύθυνση της επίτευξης χαμηλών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και της ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή ανάπτυξης. Στις 12 Δεκεμβρίου 2019 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τον στόχο της επίτευξης μιας κλιματικά ουδέτερης Ευρωπαϊκής Ένωσης έως το 2050, σύμφωνα με τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού.

- (4) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶⁾, καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές για την έγκαιρη ανάπτυξη και διαλειτουργικότητα των διαδρόμων και των πεδίων προτεραιότητας των διευρωπαϊκών ενεργειακών υποδομών με στόχο την επίτευξη των στόχων της ενεργειακής πολιτικής της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) για τη διασφάλιση της λειτουργίας της εσωτερικής ενεργειακής αγοράς, της ασφάλειας του εφοδιασμού και των ανταγωνιστικών αγορών ενέργειας στην Ένωση, για την προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας και της εξοικονόμησης ενέργειας, καθώς και της ανάπτυξης νέων και ανανεώσιμων μορφών ενέργειας, και για την περαιτέρω διασύνδεση των ενεργειακών δικτύων. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 θεσπίζει πλαίσιο συνεργασίας των κρατών μελών και των οικείων συμφεροντούχων, σε περιφερειακό επίπεδο, για την ανάπτυξη καλύτερα συνδεδεμένων ενεργειακών δικτύων με στόχο τη σύνδεση περιφερειών οι οποίες είναι, επί του παρόντος, απομονωμένες από τις ευρωπαϊκές αγορές ενέργειας, την ενίσχυση των υπαρχουσών και την προώθηση νέων διασυνοριακών διασυνδέσεων και τη συμβολή στην ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Επιδιώκοντας τους εν λόγω στόχους, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 συμβάλλει στην ευφυή, βιώσιμη και χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς ανάπτυξη και ωφελεί ολόκληρη την Ένωση στον τομέα της ανταγωνιστικότητας και της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής.
- (5) Η αξιολόγηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 κατέδειξε σαφώς ότι το πλαίσιο βελτίωσε αποτελεσματικά την ενοποίηση των δικτύων των κρατών μελών, έδωσε ώθηση στις ανταλλαγές ενέργειας και, επομένως, συνέβαλε στην ανταγωνιστικότητα της Ένωσης. Έργα κοινού ενδιαφέροντος στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου συνέβαλαν ιδιαίτερα στην ασφάλεια του εφοδιασμού. Όσον αφορά τις υποδομές αερίου, είναι πλέον αρτιότερα συνδεδεμένες, ενώ από το 2013 έχει βελτιωθεί ουσιαστικά και η ανθεκτικότητα του εφοδιασμού. Η περιφερειακή συνεργασία στο πλαίσιο των περιφερειακών ομάδων και μέσω του διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους αποτελεί σημαντικό παράγοντα διευκόλυνσης για την υλοποίηση των έργων. Ωστόσο, σε πολλές περιπτώσεις, ο διασυνοριακός επιμερισμός του κόστους δεν είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του χρηματοδοτικού ελλείμματος των έργων, όπως είχε στόχο. Παρόλο που μειώθηκε η διάρκεια της πλειονότητας των διαδικασιών αδειοδότησης, σε ορισμένες περιπτώσεις η διαδικασία εξακολουθεί να είναι χρονοβόρα. Η χρηματοδοτική συνδρομή στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁾, ήταν σημαντικός παράγοντας, καθώς οι επιχορηγήσεις για μελέτες συνέβαλαν στη μείωση των κινδύνων των έργων κατά τα πρώιμα στάδια ανάπτυξης, ενώ οι επιχορηγήσεις για εργασίες υποστήριξαν την αντιμετώπιση των βαρικών σημείων συμφόρησης στα έργα τα οποία δεν ήταν δυνατόν να αντιμετωπιστούν επαρκώς μέσω της χρηματοδότησης από την αγορά.
- (6) Στο ψήφισμά του της 10ης Ιουλίου 2020 σχετικά με την αναθεώρηση των κατευθυντήριων γραμμών για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές ⁽⁸⁾, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησε να αναθεωρηθεί ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και τους στόχους της της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050 και την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση.
- (7) Η πολιτική για τα διευρωπαϊκά ενεργειακά δίκτυα αποτελεί βασικό μέσο στην ανάπτυξη μιας εσωτερικής ενεργειακής αγοράς και είναι απαραίτητη για την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Για την επίτευξη υψηλότερων επιπέδων μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030 και της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 το αργότερο, η Ευρώπη θα χρειαστεί ένα πιο ολοκληρωμένο ενεργειακό σύστημα, το οποίο θα εξαρτάται από υψηλότερα επίπεδα εξηλεκτρισμού με βάση πρόσθετες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και πηγές χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και από την απανθρακοποίηση του τομέα του φυσικού αερίου. Η πολιτική για τα διευρωπαϊκά ενεργειακά δίκτυα μπορεί να διασφαλίσει ότι η ανάπτυξη των ενεργειακών υποδομών της Ένωσης στηρίζει την απαιτούμενη ενεργειακή μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα, σύμφωνα με τις αρχές της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση και της τεχνολογικής ουδετερότητας, ενώ παράλληλα συνυπολογίζει τη δυναμική μείωση των εκπομπών στην τελική χρήση. Μπορεί επίσης να διασφαλίσει τις διασυνδέσεις, την ενεργειακή ασφάλεια, την ενοποίηση αγορών και συστημάτων και τον ανταγωνισμό προς όφελος όλων των κρατών μελών, καθώς και προστιτή τιμή για την ενέργεια για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις.

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1364/2006/ΕΚ και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 713/2009, (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 (ΕΕ L 115 της 25.4.2013, σ. 39).

⁽⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη σύσταση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 913/2010 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 680/2007 και (ΕΚ) αριθ. 67/2010 (ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 129).

⁽⁸⁾ ΕΕ C 371 της 15.9.2021, σ. 68.

- (8) Παρόλο που εξακολουθούν να ισχύουν σε μεγάλο βαθμό οι στόχοι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013, το υφιστάμενο πλαίσιο για τα διευρωπαϊκά ενεργειακά δίκτυα δεν αντικατοπτρίζει ακόμα πλήρως τις αναμενόμενες αλλαγές στο ενεργειακό σύστημα που θα προκύψουν από το νέο πολιτικό πλαίσιο και, ειδικότερα, τις αναβαθμισμένες ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050 σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Ως εκ τούτου, μεταξύ άλλων, τόσο ο στόχος του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής όσο και ο στόχος της προσαρμογής σε αυτήν είναι ανάγκη να αντικατοπτρίζονται επαρκώς στο αναθεωρημένο πλαίσιο διευρωπαϊκών ενεργειακών δικτύων. Πέραν του νέου πολιτικού πλαισίου και των νέων στόχων, η τεχνολογική ανάπτυξη κατά την προηγούμενη δεκαετία ήταν ταχύτατη. Η εν λόγω ανάπτυξη θα πρέπει να ληφθεί υπόψη στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό, στα κριτήρια επιλογής έργων κοινού ενδιαφέροντος, καθώς και στους διαδρόμους και στα πεδία προτεραιότητας. Ταυτόχρονα, οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού δεν θα πρέπει να επηρεάζουν το δικαίωμα κράτους μέλους να καθορίζει τους όρους εκμετάλλευσης των ενεργειακών του πόρων, την επιλογή του μεταξύ διαφόρων ενεργειακών πηγών και τη γενική διάρθρωση του ενεργειακού του εφοδιασμού, σύμφωνα με το άρθρο 194 ΣΛΕΕ.
- (9) Οι οδηγίες 2009/73/ΕΚ ⁽⁹⁾ και (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁰⁾ προβλέπουν μια εσωτερική αγορά ενέργειας. Παρά την πολύ σημαντική πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά την ενοποίηση της αγοράς αυτής, εξακολουθούν να υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης μέσω της καλύτερης χρησιμοποίησης των υφιστάμενων ενεργειακών υποδομών, της ενσωμάτωσης των αυξανόμενων ποσοτήτων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της ενοποίησης των συστημάτων.
- (10) Οι ενεργειακές υποδομές της Ένωσης θα πρέπει να αναβαθμιστούν για να αποτραπούν οι τεχνικές αστοχίες και να ενισχυθεί η ανθεκτικότητά τους σε τέτοιες αστοχίες, σε φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές, σε δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και σε απειλές ως προς την ασφάλειά της, ιδίως στην περίπτωση των ευρωπαϊκών υποδομών ζωτικής σημασίας κατά την οδηγία 2008/114/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽¹¹⁾.
- (11) Οι ενεργειακές υποδομές της Ένωσης θα πρέπει να είναι ανθεκτικές στις αναπόφευκτες επιπτώσεις που αναμένεται ότι θα επιφέρει η κλιματική αλλαγή στην Ευρώπη παρά τις προσπάθειες μετριασμού της. Επομένως, η ενίσχυση των προσπαθειών για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό των αποτελεσμάτων της, την οικοδόμηση ανθεκτικότητας και την πρόληψη και την ετοιμότητα ενόψει καταστροφών είναι καίριας σημασίας.
- (12) Η ανάπτυξη διευρωπαϊκών ενεργειακών υποδομών θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη, όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό και αποδοτικότερο, τη δυνατότητα αναπροσαρμογής της χρήσης υφιστάμενων υποδομών και εξοπλισμού.
- (13) Η ασφάλεια του εφοδιασμού, ως ένας βασικός κινητήριος μοχλός για την έκδοση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013, έχει βελτιωθεί σημαντικά μέσω έργων κοινού ενδιαφέροντος. Επιπλέον, σύμφωνα με την εκτίμηση επιπτώσεων της Επιτροπής που συνοδεύει την ανακοίνωση της Επιτροπής της 17ης Σεπτεμβρίου 2020 με τίτλο «Ενίσχυση της κλιματικής φιλοδοξίας της Ευρώπης για το 2030 – Επενδύουμε σε ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον προς όφελος των πολιτών μας», η κατανάλωση φυσικού αερίου αναμένεται να μειωθεί σημαντικά, καθώς ο μη περιορισμός της χρήσης του δεν είναι συμβατός με το ουδέτερο ισοζύγιο διοξειδίου του άνθρακα. Από την άλλη πλευρά, η κατανάλωση βιοαερίου, ανανεώσιμου υδρογόνου και υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, καθώς και συνθετικών αέριων καυσίμων, αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά προς το 2050. Όσον αφορά τις υποδομές αερίου, είναι πλέον αρτιότερα συνδεδεμένες, ενώ από το 2013 έχει βελτιωθεί ουσιαστικά και η ανθεκτικότητα του εφοδιασμού. Ο σχεδιασμός των ενεργειακών υποδομών θα πρέπει να αντικατοπτρίζει αυτό το μεταβαλλόμενο τοπίο στον τομέα του αερίου. Ωστόσο, δεν είναι όλα τα κράτη μέλη επαρκώς συνδεδεμένα στο ευρωπαϊκό δίκτυο αερίου και ιδίως τα νησιωτικά κράτη μέλη αντιμετωπίζουν ακόμη σημαντικές προκλήσεις όσον αφορά την ασφάλεια εφοδιασμού και την ενεργειακή απομόνωση. Μολονότι το 78 % των έργων αερίου που είναι έργα κοινού ενδιαφέροντος αναμένεται να ανατεθούν έως το τέλος του 2025, κάποια από αυτά καθυστερούν σημαντικά, μεταξύ άλλων λόγω προβλημάτων αδειοδότησης. Ως εκ τούτου, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να επηρεάζει αρνητικά τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του. Κατά συνέπεια, τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που περιλαμβάνονται στον πέμπτο ενωσιακό κατάλογο έργων κοινού ενδιαφέροντος που καταρτίστηκε σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 347/2013, των οποίων οι φάκελοι αίτησης έχουν γίνει δεκτοί προς εξέταση από την αρμόδια αρχή, θα πρέπει να μπορούν να διατηρήσουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά την αδειοδότηση για μία περίοδο τεσσάρων ετών μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού.

⁽⁹⁾ Οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 94).

⁽¹⁰⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 125).

⁽¹¹⁾ Οδηγία 2008/114/ΕΚ του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τον προσδιορισμό και τον χαρακτηρισμό των ευρωπαϊκών υποδομών ζωτικής σημασίας, και σχετικά με την αξιολόγηση της ανάγκης βελτίωσης της προστασίας τους (ΕΕ L 345 της 23.12.2008, σ. 75).

- (14) Η σημασία των ευφύων δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας, τα οποία δεν περιλαμβάνουν πάντοτε τη διέλευση φυσικών συνόρων, για την επίτευξη των ενεργειακών και κλιματικών στόχων πολιτικής της Ένωσης αναγνωρίστηκε στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 8ης Ιουλίου 2020, με τίτλο «Ενέργεια για μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία: Στρατηγική της ΕΕ για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος» («στρατηγική της ΕΕ για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος»). Τα κριτήρια για την κατηγορία αυτή θα πρέπει να απλουστευθούν και να περιλαμβάνουν τις τεχνολογικές εξελίξεις σχετικά με την καινοτομία, τις ψηφιακές πτυχές και τη δυνατότητα ενοποίησης του ενεργειακού συστήματος. Επίσης, θα πρέπει να διασαφηνιστεί ο ρόλος των φορέων υλοποίησης των έργων. Δεδομένης της αναμενόμενης σημαντικής αύξησης στη ζήτηση ενέργειας από τον τομέα των μεταφορών, ειδικότερα για ηλεκτρικά οχήματα σε δρόμους ταχείας κυκλοφορίας και σε αστικές περιοχές, οι τεχνολογίες ευφύων δικτύων αναμένεται επίσης να συμβάλουν στη βελτίωση της στήριξης που σχετίζεται με τα ενεργειακά δίκτυα για διασυνοριακή επαναφόρτιση υψηλής δυναμικότητας για τη στήριξη της απανθρακοποίησης του τομέα των μεταφορών.
- (15) Η στρατηγική της ΕΕ για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος τονίζει επίσης την ανάγκη σχεδιασμού ενοποιημένων ενεργειακών υποδομών μεταξύ των διάφορων φορέων ενέργειας, υποδομών και τομέων κατανάλωσης. Η εν λόγω ενοποίηση του συστήματος ξεκινά με αφετηρία την εφαρμογή της αρχής της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση και την εφαρμογή μιας ολιστικής προσέγγισης στην πολιτική και πέραν των επιμέρους τομέων. Καλύπτει επίσης τις ανάγκες απανθρακοποίησης των τομέων στους οποίους είναι δύσκολο να περιοριστούν οι εκπομπές, όπως σε μέρη της βιομηχανίας ή σε ορισμένους τρόπους μεταφοράς, όπου ο άμεσος εξηλεκτρισμός εγείρει, επί του παρόντος, τεχνικές ή οικονομικές προκλήσεις. Οι εν λόγω επενδύσεις περιλαμβάνουν το υδρογόνο και τις ηλεκτρολυτικές κυψέλες, στις οποίες πραγματοποιείται πρόοδος όσον αφορά την εμπορική ανάπτυξή τους σε μεγάλη κλίμακα. Η ανακοίνωση της Επιτροπής της 8ης Ιουλίου 2020 με τίτλο «Στρατηγική για μια κλιματικά ουδέτερη Ευρώπη» («στρατηγική για το υδρογόνο») δίνει προτεραιότητα στην παραγωγή υδρογόνου από ηλεκτρική ενέργεια η οποία παράγεται από ανανεώσιμες πηγές, που αποτελεί την πλέον καθαρή συμβατή λύση με τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας της Ένωσης. Σε ένα μεταβατικό στάδιο, ωστόσο, χρειάζονται άλλες μορφές υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών για την ταχύτερη απανθρακοποίηση της υφιστάμενης παραγωγής υδρογόνου, με έμφαση σε ευρύ φάσμα καθαρών τεχνολογιών, και για την επίτευξη οικονομικών κλίμακας.
- (16) Επίσης, στη στρατηγική της για το υδρογόνο η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, για την απαιτούμενη ανάπτυξη του υδρογόνου, ένα μεγάλης κλίμακας δίκτυο υποδομών αποτελεί σημαντικό στοιχείο το οποίο μπορεί να προσφέρουν μόνο η Ένωση και η εσωτερική αγορά. Υπάρχουν, επί του παρόντος, πολύ περιορισμένες ειδικές υποδομές για τη διασυνοριακή μεταφορά και εμπορία υδρογόνου ή για τη δημιουργία κοιλάδων υδρογόνου. Αυτές οι υποδομές θα πρέπει να αποτελούνται, σε μεγάλο βαθμό, από πάγια στοιχεία τα οποία έχουν προκύψει μέσω μετατροπής στοιχείων από τον κλάδο του φυσικού αερίου, καθώς και από νέα στοιχεία ενεργητικού ειδικά για το υδρογόνο. Επίσης, η στρατηγική για το υδρογόνο θέτει έναν στρατηγικό στόχο για την αύξηση της ισχύος της εγκατεστημένης παραγωγικής ικανότητας ηλεκτρολυτικών κυψελών ισχύος σε 40 γιγαβάτ (GW) έως το 2030 για την κλιμάκωση της παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου και τη διευκόλυνση της απανθρακοποίησης των τομέων που εξαρτώνται από τα ορυκτά καύσιμα, όπως της βιομηχανίας ή των μεταφορών. Επομένως, η πολιτική για τα διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας θα πρέπει να περιλαμβάνει νέες και αναπροσαρμοσμένες υποδομές μεταφοράς και αποθήκευσης υδρογόνου, καθώς και εγκαταστάσεις ηλεκτρολυτικών κυψελών. Οι υποδομές μεταφοράς και αποθήκευσης υδρογόνου θα πρέπει επίσης να συμπεριληφθούν στο διενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων, ώστε να μπορεί να διενεργηθεί μια ολοκληρωμένη και συνεκτική εκτίμηση του κόστους και των ωφελειών τους για το ενεργειακό σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της συνεισφοράς τους στην ενοποίηση τομέων και στην απανθρακοποίηση, με στόχο τη δημιουργία ενός βασικού άξονα υδρογόνου για την Ένωση.
- (17) Επίσης, θα πρέπει να δημιουργηθεί μια νέα κατηγορία υποδομών για ευφυή δίκτυα φυσικού αερίου για τη στήριξη επενδύσεων που ενσωματώνουν στο δίκτυο αερίου πληθώρα αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και ιδίως αέρια από ανανεώσιμες πηγές όπως το βιοαέριο, το βιομεθάνιο και το υδρογόνο και βοηθούν στη διαχείριση του πιο πολύπλοκου συστήματος που θα προκύψει, με βάση καινοτόμες ψηφιακές τεχνολογίες.
- (18) Η επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 το αργότερο υποθέτει ότι θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν βιομηχανικές διεργασίες που εκπέμπουν διοξείδιο του άνθρακα. Το εν λόγω διοξείδιο του άνθρακα θεωρείται αναπόφευκτο, όταν η παραγωγή του δεν μπορεί να αποφευχθεί παρά τη βελτιστοποίηση, για παράδειγμα μέσω της ενεργειακής απόδοσης ή της ηλεκτροδότησης με ενσωμάτωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η ανάπτυξη υποδομών διοξειδίου του άνθρακα θα πρέπει να οδηγήσει σε σημαντική καθαρή μείωση των κατά τα άλλα αναπόφευκτων εκπομπών ελλείψει εύλογων εναλλακτικών λύσεων. Η δέσμευση διοξειδίου του άνθρακα καλύπτεται από την οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹²⁾ για τους σκοπούς των ρευμάτων διοξειδίου του άνθρακα που προέρχονται από εγκαταστάσεις που καλύπτονται από την εν λόγω οδηγία και για σκοπούς αποθήκευσης σε γεωλογικούς σχηματισμούς κατ' εφαρμογή της οδηγίας 2009/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹³⁾.
- (19) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 απαιτούσε ένα υποψήφιο έργο κοινού ενδιαφέροντος να αποδείκνυε ότι συνέβαλλε σημαντικά τουλάχιστον σε ένα κριτήριο από ένα σύνολο κριτηρίων κατά τη διαδικασία εκπόνησης του καταλόγου έργων κοινού ενδιαφέροντος της Ένωσης, το οποίο μπορούσε, αλλά δεν απαιτούνταν, να περιλαμβάνει τη βιωσιμότητα. Η εν λόγω απαίτηση, σύμφωνα με τις εκάστοτε συγκεκριμένες ανάγκες της εσωτερικής αγοράς ενέργειας, κατέστησε δυνατή την

⁽¹²⁾ Οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) (ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 17).

⁽¹³⁾ Οδηγία 2009/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς και για την τροποποίηση της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2000/60/ΕΚ, 2001/80/ΕΚ, 2004/35/ΕΚ, 2006/12/ΕΚ και 2008/1/ΕΚ, και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 (ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 114).

ανάπτυξη έργων κοινού ενδιαφέροντος τα οποία αντιμετωπίζουν μόνο κινδύνους που αφορούσαν την ασφάλεια του εφοδιασμού, παρόλο που δεν είχαν αποδεδειγμένα οφέλη όσον αφορά τη βιωσιμότητα. Ωστόσο, δεδομένων της εξέλιξης των αναγκών της Ένωσης σε υποδομές, των στόχων απανθρακοποίησης και των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 21ης Ιουλίου 2020, σύμφωνα με τα οποία οι δαπάνες της Ένωσης θα πρέπει να συνάδουν με τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού και την αρχή του «μη βλάπτει» της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, η βιωσιμότητα όσον αφορά την ενσωμάτωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο δίκτυο ή τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, κατά περίπτωση, θα πρέπει να αξιολογείται ώστε να διασφαλίζεται ότι η πολιτική για τα διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας συνάδει με τις κλιματικές και ενεργειακές επιδιώξεις της Ένωσης και τους στόχους της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050 και λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες κάθε κράτους μέλους όσον αφορά την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας. Η βιωσιμότητα των δικτύων μεταφοράς διοξειδίου του άνθρακα εξετάζεται μέσω των συνολικών αναμενόμενων μειώσεων των αερίων του θερμοκηπίου κατά τον κύκλο ζωής των έργων και την απουσία εναλλακτικών τεχνολογικών λύσεων για την επίτευξη του ίδιου επιπέδου μείωσης του διοξειδίου του άνθρακα.

- (20) Η Ένωση θα πρέπει να διευκολύνει έργα υποδομών που συνδέουν τα δίκτυα της Ένωσης με δίκτυα τρίτων χωρών τα οποία είναι αμοιβαία επωφελή και απαραίτητα για την ενεργειακή μετάβαση και την επίτευξη των κλιματικών επιδιώξεων και τα οποία πληρούν επίσης τα ειδικά κριτήρια των σχετικών κατηγοριών υποδομών σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, ειδικότερα με γειτονικές χώρες και με χώρες με τις οποίες η Ένωση έχει θεσπίσει ειδική ενεργειακή συνεργασία. Επομένως, στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να περιλαμβάνονται έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος, όταν αυτά είναι βιώσιμα και μπορεί να αποδειχθεί ότι έχουν σημαντικά καθαρά κοινωνικοοικονομικά οφέλη σε επίπεδο Ένωσης και τουλάχιστον για μία τρίτη χώρα. Τα εν λόγω έργα θα πρέπει να είναι επιλέξιμα για ένταξη στον ενωσιακό κατάλογο έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος («ενωσιακός κατάλογος»), εφόσον διαθέτουν υψηλό επίπεδο σύγκλισης του πλαισίου πολιτικής και υποστηρίζονται από μηχανισμούς επιβολής, και θα πρέπει να αποδεικνύουν ότι συμβάλουν στους συνολικούς στόχους ενεργειακής και κλιματικής πολιτικής της Ένωσης και των τρίτων χωρών όσον αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού και την απανθρακοποίηση.

Το υψηλό επίπεδο σύγκλισης του πλαισίου πολιτικής θα πρέπει να θεωρείται ότι διασφαλίζεται για τα συμβαλλόμενα μέρη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή της Ενεργειακής Κοινότητας ή μπορεί να αποδειχθεί, στην περίπτωση άλλων τρίτων χωρών, μέσω διμερών συμφωνιών που περιλαμβάνουν σχετικές διατάξεις για τους στόχους της κλιματικής και ενεργειακής πολιτικής όσον αφορά την απανθρακοποίηση και να αξιολογείται περαιτέρω από την κατάλληλη περιφερειακή ομάδα με την υποστήριξη της Επιτροπής. Επίσης, η τρίτη χώρα με την οποία συνεργάζεται η Ένωση για την ανάπτυξη έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος θα πρέπει να διευκολύνει την εφαρμογή παρόμοιου χρονοδιαγράμματος ταχύρρυθμης υλοποίησης και άλλων μέτρων στήριξης της πολιτικής, όπως ορίζει ο παρών κανονισμός. Επομένως, τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο όπως και τα έργα κοινού ενδιαφέροντος και όλες οι διατάξεις που αφορούν τα έργα κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει να εφαρμόζονται και στα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος, εκτός αν προσδιορίζεται διαφορετικά. Σημαντικά καθαρά κοινωνικοοικονομικά οφέλη σε επίπεδο Ένωσης θα πρέπει να νοούνται ως βελτίωση της διαλειτουργικότητας και της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, πέραν του ενός κράτους μέλους. Όσον αφορά τα έργα για την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα, θα πρέπει να είναι επιλέξιμα μόνο τα έργα που είναι αναγκαία για τη διασυνοριακή μεταφορά και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα, υπό την προϋπόθεση ότι τα πρότυπα και οι διασφαλίσεις που αποτρέπουν τυχόν διαρροές και αφορούν το κλίμα, την ανθρώπινη υγεία και τα οικοσυστήματα, όσον αφορά την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα της μόνιμης αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα, είναι τουλάχιστον στο ίδιο επίπεδο με την Ένωση. Θα πρέπει να τεκμαίρεται ότι ο Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος πληροί τα εν λόγω πρότυπα και διασφαλίσεις.

- (21) Τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος θα πρέπει να θεωρούνται πρόσθετο εργαλείο για την επέκταση του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού σε τρίτες χώρες πέραν των έργων κοινού ενδιαφέροντος που συμβάλλουν στην υλοποίηση διαδρόμου ή πεδίου προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών, όπως ορίζεται στο παράρτημα Ι. Ως εκ τούτου, όταν ένα έργο με τρίτη χώρα συμβάλλει στην υλοποίηση διαδρόμου ή πεδίου προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών, θα πρέπει να είναι επιλέξιμο να υποβάλει αίτηση για το καθεστώς έργου κοινού ενδιαφέροντος δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Σύμφωνα με την ίδια αρχή, τα έργα διασυνδέσεων ηλεκτρικής ενέργειας με τρίτες χώρες που είχαν αποκτήσει καθεστώς έργου κοινού ενδιαφέροντος δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 μπορούν να επιλεγούν ως έργα κοινού ενδιαφέροντος, υπό την προϋπόθεση ότι υπόκεινται στη διαδικασία επιλογής και πληρούν τα κριτήρια για τα έργα κοινού ενδιαφέροντος.
- (22) Επιπροσθέτως, για να επιτευχθούν οι ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και ο στόχος της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050, η Ένωση είναι ανάγκη να κλιμακώσει σημαντικά την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Οι υπάρχουσες κατηγορίες ενεργειακών υποδομών μεταφοράς και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας είναι καίριας σημασίας για την ενσωμάτωση της σημαντικά αυξημένης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας. Επιπλέον, αυτό απαιτεί την ενίσχυση των επενδύσεων σε υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με στόχο την επίτευξη τουλάχιστον 300 GW υπεράκτιας αιολικής παραγωγής εγκατεστημένης σύμφωνα με τη στρατηγική της Επιτροπής για τις υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που ορίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 19ης Νοεμβρίου 2020 με τίτλο «Μια στρατηγική της ΕΕ για την αξιοποίηση του δυναμικού των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον». Η εν λόγω στρατηγική περιλαμβάνει ακτινωτούς συνδέσμους που συνδέουν νέες δυναμικότητες υπεράκτιας αιολικής ενέργειας, καθώς και υβριδικά ολοκληρωμένα έργα. Θα πρέπει να προβλεφθεί επίσης ο συντονισμός του μακροπρόθεσμου σχεδιασμού και της ανάπτυξης υπεράκτιων και χερσαίων δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικότερα, ο σχεδιασμός των υπεράκτιων υποδομών θα

πρέπει να απομακρυνθεί από την προσέγγιση σχεδιασμού ανά μεμονωμένο έργο και να στραφεί προς μια συντονισμένη ολοκληρωμένη προσέγγιση η οποία διασφαλίζει τη βιώσιμη ανάπτυξη ενοποιημένων υπερράκιων δικτύων, σύμφωνα με το δυναμικό των υπερράκιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας κάθε θαλάσσιας λεκάνης, την προστασία του περιβάλλοντος και άλλες χρήσεις της θάλασσας. Θα πρέπει να υπάρχει μια προσέγγιση που θα βασίζεται στην εθελοντική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παραμένουν αρμόδια για την έγκριση των έργων κοινού ενδιαφέροντος που σχετίζονται με τα εδάφη τους και του σχετικού κόστους.

- (23) Τα οικεία κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να αξιολογήσουν τα οφέλη και το κόστος των διαδρόμων προτεραιότητας υπερράκιων δικτύων ανανεώσιμης ενέργειας και να διενεργήσουν προκαταρκτική ανάλυση επιμερισμού του κόστους σε επίπεδο διαδρόμων προτεραιότητας υπερράκιων δικτύων για τη στήριξη κοινών πολιτικών δεσμεύσεων που αποσκοπούν στην ανάπτυξη υπερράκιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη και τους οικείους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς (ΔΣΜ) και τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, θα πρέπει να εκπονήσει κατευθυντήριες γραμμές για μια ειδική σχέση κόστους-οφέλους και επιμερισμού κόστους για την ανάπτυξη των ολοκληρωμένων σχεδίων ανάπτυξης υπερράκιων δικτύων οι οποίες αναμένεται να δώσουν στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να διενεργήσουν κατάλληλη αξιολόγηση.
- (24) Η διαδικασία του διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων ως βάση για τον προσδιορισμό έργων κοινού ενδιαφέροντος στις κατηγορίες της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου έχει αποδειχθεί αποτελεσματική. Ωστόσο, παρόλο που ο ρόλος που μπορεί να διαδραματίσει στη διαδικασία το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας («ΕΔΔΣΜ-ηλ») και το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου («ΕΔΔΣΜ-αερίου») και οι ΔΣΜ είναι σημαντικός, απαιτείται περισσότερος έλεγχος, ειδικότερα όσον αφορά τον καθορισμό σεναρίων για το μέλλον, τον προσδιορισμό μακροπρόθεσμων ελλείψεων και σημείων συμφόρησης στις υποδομές και την αξιολόγηση των επιμέρους έργων για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης στη διαδικασία. Επομένως, λόγω της ανάγκης για ανεξάρτητη επικύρωση, ο Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας («Οργανισμός») και η Επιτροπή θα πρέπει να διαδραματίσουν ενισχυμένο ρόλο στη διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας κατάρτισης των διενωσιακών δεκαετών προγραμμάτων ανάπτυξης δικτύων σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 715/2009 ⁽¹⁴⁾ και (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁵⁾. Η διαδικασία του διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων θα πρέπει να επωφελείται από την αντικειμενική, επιστημονικά τεκμηριωμένη συμβολή ενός ανεξάρτητου επιστημονικού φορέα, όπως η Ευρωπαϊκή Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή, και θα πρέπει να οργανώνεται με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο.
- (25) Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους που προηγούνται της έγκρισης των διενωσιακών δεκαετών προγραμμάτων ανάπτυξης δικτύων, το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου θα πρέπει να διεξάγουν εκτενή διαδικασία διαβούλευσης με τη συμμετοχή όλων των σχετικών συμφεροντούχων. Η διαβούλευση θα πρέπει να είναι ανοικτή και διαφανής και να οργανώνεται εγκαίρως, ώστε να καθίσταται δυνατή η ανατροφοδότηση από τους συμφεροντούχους κατά την προετοιμασία των βασικών φάσεων των διενωσιακών δεκαετών σχεδίων ανάπτυξης δικτύων, όπως η εκπόνηση σεναρίων, ο προσδιορισμός ελλείψεων στις υποδομές και η μεθοδολογία ανάλυσης κόστους-οφέλους για την αξιολόγηση των έργων. Το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου θα πρέπει να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τα στοιχεία που λαμβάνονται από τους συμφεροντούχους κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων και θα πρέπει να εξηγούν τον τρόπο με τον οποίο έλαβαν υπόψη τους τα στοιχεία αυτά.
- (26) Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του φόρουμ του 2020 για τις ενεργειακές υποδομές, είναι απαραίτητο να εξασφαλιστεί ότι όλοι οι σχετικοί τομείς, όπως το φυσικό αέριο, η ηλεκτρική ενέργεια, η θέρμανση και οι μεταφορές, εξετάζονται από ολοκληρωμένη προοπτική κατά τις διαδικασίες σχεδιασμού όλων των χερσαίων και υπερράκιων υποδομών μεταφοράς και διανομής. Προκειμένου να τηρηθεί η συμφωνία του Παρισιού, να επιτευχθούν οι κλιματικοί στόχοι της Ένωσης για το 2030 και οι στόχοι ανάπτυξης της υπερράκιας ενέργειας για το 2040, και σε ευθυγράμμιση με τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας το αργότερο έως το 2050, το πλαίσιο των διευρωπαϊκών δικτύων ενέργειας θα πρέπει να βασίζεται σε μια εξυπνότερη, πιο ολοκληρωμένη, μακροπρόθεσμη και βελτιστοποιημένη θεώρηση ενός «ενιαίου ενεργειακού συστήματος», με την ανάπτυξη πλαισίου που θα καθιστά δυνατό τον καλύτερο συντονισμό του σχεδιασμού των υποδομών σε διάφορους τομείς και θα δημιουργεί μια ευκαιρία για βέλτιστη ενσωμάτωση διαφόρων λύσεων ζεύξης που αφορούν διάφορα στοιχεία δικτύου μεταξύ ποικίλων υποδομών. Αυτό θα πρέπει να εξασφαλιστεί με την ανάπτυξη ενός μοντέλου σταδιακής ενσωμάτωσης που θα επιτρέπει τη συνοχή μεταξύ των μεθοδολογιών του ενιαίου τομέα βάσει κοινών παραδοχών και θα αντικατοπτρίζει τις αλληλεξαρτήσεις.

⁽¹⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1775/2005 (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 36).

⁽¹⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 54).

- (27) Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι μόνο έργα υποδομής για τα οποία δεν υπάρχουν εύλογες εναλλακτικές λύσεις μπορούν να αποκοτούν το καθεστώς έργου κοινού ενδιαφέροντος. Για τον σκοπό αυτό, η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στην έκθεση προσδιορισμού των ελλείψεων στις υποδομές που εκπονείται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και στις εργασίες των περιφερειακών ομάδων για την κατάρτιση των περιφερειακών καταλόγων προτεινόμενων σχεδίων για τον ενωσιακό κατάλογο. Σύμφωνα με την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση, θα πρέπει να εξεταστούν όλες οι σχετικές εναλλακτικές λύσεις αντί της δημιουργίας νέων υποδομών, για τη διασφάλιση των μελλοντικών αναγκών σε υποδομές, οι οποίες θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση του εντοπισμού των ελλείψεων στις υποδομές.

Οι περιφερειακές ομάδες, επικουρούμενες από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, θα πρέπει να εξετάζουν τις παραδοχές και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των ελλείψεων στις υποδομές που αναπτύσσονται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και να διασφαλίζουν ότι η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση αντικατοπτρίζεται πλήρως στη διαδικασία επιλογής των έργων κοινού ενδιαφέροντος. Επιπροσθέτως, κατά την υλοποίηση των έργων, οι φορείς υλοποίησης των έργων θα πρέπει να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τη συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία και να αποδεικνύουν ότι τα έργα «δεν προκαλούν σημαντική επιβάρυνση» στο περιβάλλον, κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁶⁾. Στην περίπτωση υφιστάμενων έργων κοινού ενδιαφέροντος που έχουν φτάσει σε επαρκή βαθμό ωριμότητας, αυτό θα λαμβάνεται υπόψη κατά τη διάρκεια της επιλογής έργων για τον επόμενο ενωσιακό κατάλογο από τις περιφερειακές ομάδες.

- (28) Για την αποφυγή διακυμάνσεων στην τάση και τη συχνότητα θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη σταθερότητα του ευρωπαϊκού δικτύου ηλεκτροδότησης υπό τις μεταβαλλόμενες συνθήκες, ιδίως ενόψει του αυξανόμενου μεριδίου των λύσεων ευελιξίας, όπως η βιώσιμη αποθήκευση ενέργειας, και της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Ιδιαίτερη προτεραιότητα θα πρέπει να δίνεται σε προσπάθειες για τη διατήρηση και διασφάλιση ενός ικανοποιητικού επιπέδου σχεδιασμένης παραγωγής ενέργειας χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, προκειμένου να διασφαλίζεται η ασφάλεια του εφοδιασμού για πολίτες και επιχειρήσεις.
- (29) Μετά από στενές διαβουλεύσεις με όλα τα κράτη μέλη και τους συμφεροντούχους, η Επιτροπή εντόπισε 14 προτεραιότητες για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, η υλοποίηση των οποίων είναι απαραίτητη για την επίτευξη των ενεργειακών και κλιματικών επιδιώξεων της Ένωσης για το 2030 και τον στόχο της της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050. Οι εν λόγω προτεραιότητες καλύπτουν ποικίλες γεωγραφικές περιφέρειες ή θεματικά πεδία στο πεδίο της μεταφοράς και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, των υπερτάτων δικτύων ανανεώσιμης ενέργειας, της μεταφοράς και αποθήκευσης υδρογόνου, των ηλεκτρολυτικών κυψελών, των ευφυών δικτύων φυσικού αερίου, των ευφυών δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και της μεταφοράς και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα.
- (30) Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει να πληρούν κοινά, διαφανή και αντικειμενικά κριτήρια, επειδή συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της ενεργειακής πολιτικής. Για να είναι επιλέξιμα για ένταξη στους ενωσιακούς καταλόγους, τα έργα ηλεκτρικής ενέργειας και υδρογόνου θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο τελευταίο διαθέσιμο διενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων. Δεδομένου ότι οι υποδομές υδρογόνου δεν περιλαμβάνονται, επί του παρόντος, στο διενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων, η εν λόγω απαίτηση θα πρέπει να εφαρμόζεται για τα έργα υδρογόνου μόνο από την 1η Ιανουαρίου 2024 για τους σκοπούς του δεύτερου ενωσιακού καταλόγου που θα καταρτιστεί σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.
- (31) Θα πρέπει να συσταθούν περιφερειακές ομάδες που θα προτείνουν και θα επανεξετάζουν έργα κοινού ενδιαφέροντος, με απώτερο στόχο την κατάρτιση των περιφερειακών καταλόγων έργων κοινού ενδιαφέροντος. Για να διασφαλιστεί ευρεία συναίνεση, οι εν λόγω περιφερειακές ομάδες θα πρέπει να διασφαλίσουν τη στενή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, των φορέων υλοποίησης των έργων και των σχετικών συμφεροντούχων. Στο πλαίσιο της εν λόγω συνεργασίας, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει, όταν είναι αναγκαίο, να συμβουλευθούν τις περιφερειακές ομάδες, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη δυνατότητα υλοποίησης των προτεινόμενων έργων από νομική άποψη και το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα ρυθμιστικής έγκρισης.
- (32) Προκειμένου να αυξηθεί η αποδοτικότητα της διαδικασίας, θα πρέπει να ενισχυθεί και να ενθαρρυνθεί περαιτέρω η συνεργασία μεταξύ των περιφερειακών ομάδων. Είναι απαραίτητο να διαδραματίσει η Επιτροπή σημαντικό ρόλο στη διευκόλυνση της εν λόγω συνεργασίας, με γνώμονα την αντιμετώπιση του πιθανού αντικτύπου των έργων σε άλλες περιφερειακές ομάδες.

⁽¹⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13).

- (33) Κάθε δύο χρόνια θα πρέπει να καταρτίζεται ένας νέος ενωσιακός κατάλογος. Έργα κοινού ενδιαφέροντος που έχουν ολοκληρωθεί ή δεν πληρούν πλέον τα σχετικά κριτήρια και τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού δεν θα πρέπει να περιλαμβάνονται στον επόμενο ενωσιακό κατάλογο. Για τον λόγο αυτόν, τα υφιστάμενα έργα κοινού ενδιαφέροντος που πρόκειται να συμπεριληφθούν στον επόμενο ενωσιακό κατάλογο θα πρέπει να υπόκεινται στην ίδια διαδικασία επιλογής για την κατάρτιση των περιφερειακών καταλόγων και για την κατάρτιση του ενωσιακού καταλόγου που εφαρμόζεται για τα προτεινόμενα έργα. Ωστόσο, η διοικητική επιβάρυνση θα πρέπει να μειώνεται, στον βαθμό που είναι εφικτό, για παράδειγμα μέσω της χρήσης πληροφοριών που έχουν υποβληθεί στο παρελθόν, καθώς και μέσω της συνεκτίμησης των ετήσιων εκθέσεων των φορέων υλοποίησης των έργων. Για τον σκοπό αυτόν, τα υφιστάμενα έργα κοινού ενδιαφέροντος που έχουν σημειώσει σημαντική πρόοδο θα πρέπει να επωφελούνται από μια εξορθολογισμένη διαδικασία ένταξης στο διενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων.
- (34) Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει να υλοποιούνται το συντομότερο δυνατόν και θα πρέπει να διασφαλίζονται η στενή παρακολούθηση και αξιολόγησή τους, ενώ οι απαιτήσεις για τη συμμετοχή των συμφεροντούχων και η περιβαλλοντική νομοθεσία θα πρέπει να τηρούνται δεόντως και η διοικητική επιβάρυνση για τους φορείς υλοποίησης των έργων θα πρέπει να διατηρείται στο ελάχιστο επίπεδο. Η Επιτροπή θα πρέπει να διορίζει Ευρωπαίους συντονιστές για τα έργα με ιδιαίτερες δυσκολίες ή καθυστερήσεις. Η πρόοδος όσον αφορά την υλοποίηση των συγκεκριμένων έργων, καθώς και η εκπλήρωση των υποχρεώσεων που αφορούν τον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στη διαδικασία επιλογής των εν λόγω έργων για τους επόμενους ενωσιακούς καταλόγους.
- (35) Η διαδικασία αδειοδότησης δεν θα πρέπει να συνεπάγεται διοικητική επιβάρυνση δυσανάλογη με το μέγεθος ή την πολυπλοκότητα ενός έργου, ούτε να δημιουργεί εμπόδια στην ανάπτυξη των διευρωπαϊκών δικτύων και την πρόσβαση στην αγορά.
- (36) Χρειάζεται συντονισμός στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση έργων κοινού ενδιαφέροντος της Ένωσης στους τομείς των ενεργειακών, μεταφορικών και τηλεπικοινωνιακών υποδομών, ώστε να δημιουργηθούν συνέργειες, όποτε τούτο είναι εφικτό συνολικά από οικονομική, τεχνική, περιβαλλοντική άποψη ή από άποψη κλίματος ή χωροταξίας, και λαμβανομένων δεόντως υπόψη των σχετικών πτυχών ασφαλείας. Ως εκ τούτου, κατά τον σχεδιασμό των διάφορων ευρωπαϊκών δικτύων, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η δυνατότητα να δίνεται προτίμηση στην ολοκλήρωση δικτύων μεταφοράς, δικτύων επικοινωνίας και δικτύων ενέργειας, ώστε να διασφαλίζεται ότι καταλαμβάνεται όσο το δυνατόν λιγότερο έδαφος. Για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος στους διάφορους τομείς, απαιτείται ένα κοινό όραμα για τα δίκτυα, ενώ θα πρέπει παράλληλα να διασφαλίζεται, όποτε είναι δυνατόν, η επαναχρησιμοποίηση των υφιστάμενων ή των αποσυρθεισών χαράξεων, ώστε να μειώνεται στο ελάχιστο οποιοσδήποτε αρνητικός κοινωνικός, οικονομικός, περιβαλλοντικός και χρηματοδοτικός αντίκτυπος, καθώς και οποιοσδήποτε αρνητικός αντίκτυπος στο κλίμα.
- (37) Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει να αποκτούν καθεστώς προτεραιότητας σε εθνικό επίπεδο, ώστε να διασφαλίζεται ταχεία διοικητική μεταχείρισή τους και επείγουσα μεταχείρισή τους σε όλες τις δικαστικές διαδικασίες και τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών που τα αφορούν. Θα πρέπει να θεωρούνται από τις αρμόδιες αρχές ότι εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον. Για λόγους επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος, έργα που έχουν δυσμενείς επιπτώσεις για το περιβάλλον θα πρέπει να εγκρίνονται, όταν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁷⁾ και την οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁸⁾.
- (38) Είναι απαραίτητο να ενημερώνονται οι συμφεροντούχοι, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών, και να ζητείται η γνώμη τους, προκειμένου να διασφαλίζεται η επιτυχία των έργων και να περιορίζονται οι αντιρρήσεις σε αυτά.
- (39) Για τη μείωση της πολυπλοκότητας, την αύξηση της απόδοσης και της διαφάνειας, καθώς και τη συμβολή στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, θα πρέπει να υπάρχει μια αρμόδια αρχή ή αρμόδιες αρχές για την ενοποίηση ή τον συντονισμό όλων των διαδικασιών αδειοδότησης.
- (40) Για την απλούστευση και την επίσπευση της διαδικασίας αδειοδότησης υπεράκτιων δικτύων ανανεώσιμης ενέργειας, θα πρέπει να οριστούν ενιαία σημεία επαφής για διασυνοριακά υπεράκτια έργα στον ενωσιακό κατάλογο, μειώνοντας τον διοικητικό φόρτο για τους φορείς ανάπτυξης έργων. Τα μοναδικά σημεία επαφής αναμένεται να μειώσουν την πολυπλοκότητα, να αυξήσουν την απόδοση και να επιταχύνουν τη διαδικασία αδειοδότησης υπεράκτιων παγίων στοιχείων μεταφοράς τα οποία συχνά διέρχονται από πολλές περιοχές δικαιοδοσίας.

⁽¹⁷⁾ Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1).

⁽¹⁸⁾ Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7).

- (41) Παρά την ύπαρξη θεοσιμμένων προτύπων που διασφαλίζουν τη δημόσια συμμετοχή στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων για το περιβάλλον, τα οποία εφαρμόζονται πλήρως στα έργα κοινού ενδιαφέροντος, ακόμη χρειάζονται επιπλέον μέτρα, δυνάμει του παρόντος κανονισμού, για να διασφαλιστεί το υψηλότερο δυνατό επίπεδο διαφάνειας και δημόσιας συμμετοχής σε όλα τα σχετικά ζητήματα της διαδικασίας αδειοδότησης έργων κοινού ενδιαφέροντος. Σε περίπτωση που καλύπτεται ήδη από εθνικούς κανόνες σύμφωνα με τα ίδια ή αυστηρότερα πρότυπα από αυτά που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, η προκαταρκτική διαβούλευση πριν από τη διαδικασία αδειοδότησης θα πρέπει να καταστεί προαιρετική και να αποφεύγεται η αλληλεπικάλυψη νομικών απαιτήσεων.
- (42) Η σωστή και συντονισμένη εφαρμογή των οδηγιών 2001/42/EK ⁽¹⁹⁾ και 2011/92/EE ⁽²⁰⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και, κατά περίπτωση, της σύμβασης της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη σχετικά με την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη δημόσια συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε θέματα περιβάλλοντος ⁽²¹⁾, η οποία υπογράφηκε στο Aarhus στις 25 Ιουνίου 1998 («σύμβαση του Aarhus»), και της σύμβασης για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο ⁽²²⁾, η οποία υπογράφηκε στο Espoo στις 25 Φεβρουαρίου 1991 («σύμβαση του Espoo»), θα πρέπει να εξασφαλίζει την εναρμόνιση των βασικών αρχών για την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον και το κλίμα, μεταξύ άλλων και σε διασυνοριακό επίπεδο. Η Επιτροπή έχει εκδώσει καθοδήγηση για να στηρίξει τα κράτη μέλη κατά τον προσδιορισμό των κατάλληλων νομοθετικών και μη νομοθετικών μέτρων για τον εξορθολογισμό των διαδικασιών εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τις ενεργειακές υποδομές και για να διασφαλίσει τη συνεπή εφαρμογή των διαδικασιών εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων που απαιτούνται βάσει του δικαίου της Ένωσης για τα έργα κοινού ενδιαφέροντος. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συντονίσουν τις εκτιμήσεις που διενεργούν για έργα κοινού ενδιαφέροντος και, όπου είναι δυνατόν, να προβλέπουν κοινές εκτιμήσεις. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνονται να ανταλλάσσουν βέλτιστες πρακτικές και μεθόδους δημιουργίας διοικητικών ικανοτήτων στις διαδικασίες αδειοδότησης.
- (43) Είναι σημαντικό να επιτευχθεί εξορθολογισμός και βελτίωση της διαδικασίας αδειοδότησης, με παράλληλο σεβασμό, στον μέγιστο δυνατό βαθμό και προκειμένου να λαμβάνεται δεόντως υπόψη η αρχή της επικουρικότητας, των εθνικών αρμοδιοτήτων και διαδικασιών για την κατασκευή νέων ενεργειακών υποδομών. Δεδομένου του επείγοντος χαρακτήρα της ανάπτυξης ενεργειακών υποδομών, η απλούστευση της διαδικασίας αδειοδότησης θα πρέπει να ορίζει σαφή προθεσμία για την απόφαση των σχετικών αρχών όσον αφορά την κατασκευή του έργου. Η εν λόγω προθεσμία θα πρέπει να παρακινεί τον αποτελεσματικότερο ορισμό και την αποτελεσματικότερη διαχείριση των διαδικασιών και, σε καμία περίπτωση, δεν θα πρέπει να επιτρέπει συμβιβασμούς ως προς τα υψηλά πρότυπα προστασίας του περιβάλλοντος σύμφωνα με την περιβαλλοντική νομοθεσία και τη δημόσια συμμετοχή. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να θεσπίσει μέγιστες προθεσμίες. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να επιδιώξουν να επιτύχουν βραχύτερες προθεσμίες, όπου είναι εφικτό και, ειδικότερα, όσον αφορά έργα όπως τα ευφυή δίκτυα, για τα οποία μπορεί να μην απαιτούνται περίπλοκες διαδικασίες αδειοδότησης όπως συμβαίνει στην περίπτωση των υποδομών μεταφοράς. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να είναι υπεύθυνες για τη διασφάλιση της τήρησης των προθεσμιών.
- (44) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να συμπεριλάβουν στις εμπεριστατωμένες αποφάσεις, όταν είναι σκόπιμο, αποφάσεις που έχουν ληφθεί στο πλαίσιο διαπραγματεύσεων με μεμονωμένους ιδιοκτήτες γης για τη χορήγηση πρόσβασης, την παραχώρηση κυριότητας ή δικαιώματος χρήσης ακινήτου στο πλαίσιο του χωροταξικού σχεδιασμού, που καθορίζει τη γενική χρήση γης μιας καθορισμένης περιοχής, συμπεριλαμβανομένων άλλων εξελίξεων όπως αυτοκινητοδρόμων, σιδηροδρόμων, κτηρίων και περιοχών προστασίας της φύσης, και ο οποίος δεν υλοποιείται για τον συγκεκριμένο σκοπό του σχεδιαζόμενου έργου και τη χορήγηση αδειών λειτουργίας. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησης, ένα έργο κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει να μπορεί να περιλαμβάνει συναφείς υποδομές, εφόσον αυτό είναι απαραίτητο για την κατασκευή ή τη λειτουργία του έργου. Ο παρών κανονισμός, ιδιαίτερα οι διατάξεις περί αδειοδότησης, δημόσιας συμμετοχής και υλοποίησης των έργων κοινού ενδιαφέροντος, θα πρέπει να εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του ενωσιακού και του διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων για την προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας, και των διατάξεων που εγκρίθηκαν στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής και θαλάσσιας πολιτικής, ιδίως της οδηγίας 2014/89/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²³⁾.
- (45) Το κόστος για την υλοποίηση, την κατασκευή, τη λειτουργία και τη συντήρηση έργων κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει κατά κανόνα να καλύπτεται εξολοκλήρου από τους χρήστες των υποδομών. Ο επιμερισμός του κόστους θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι τελικοί χρήστες δεν επιβαρύνονται δυσανάλογα, ειδικά εάν αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε ενεργειακή φτώχεια. Έργα κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει να είναι επιλέξιμα για διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους, όταν από την αξιολόγηση της ζήτησης της αγοράς ή των αναμενόμενων επιπτώσεων στα τέλη προκύπτει ότι το κόστος δεν αναμένεται να καλυφθεί από τα τέλη που καταβάλλουν οι χρήστες της υποδομής.

⁽¹⁹⁾ Οδηγία 2001/42/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2001, σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων (ΕΕ L 197 της 21.7.2001, σ. 30).

⁽²⁰⁾ Οδηγία 2011/92/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημόσιων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ L 26 της 28.1.2012, σ. 1).

⁽²¹⁾ ΕΕ L 124 της 17.5.2005, σ. 4.

⁽²²⁾ ΕΕ C 104 της 24.4.1992, σ. 7.

⁽²³⁾ Οδηγία 2014/89/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, περί θεσπίσεως πλαισίου για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 135).

- (46) Η συζήτηση σχετικά με τον κατάλληλο επιμερισμό του κόστους θα πρέπει να βασιστεί στην ανάλυση του κόστους και των ωφελειών ενός έργου υποδομών η οποία διενεργείται βάσει εναρμονισμένης μεθοδολογίας για ανάλυση σε επίπεδο ενεργειακού συστήματος, με τη χρήση όλων των σχετικών σεναρίων τα οποία καταρτίζονται στο πλαίσιο των ενωσιακών διαστάσεων δεκαετών προγραμμάτων ανάπτυξης δικτύων που εκπονούνται σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 715/2009 και (ΕΕ) 2019/943 και επανεξετάζονται από τον Οργανισμό, καθώς και κάθε άλλου σεναρίου για τον προγραμματισμό της ανάπτυξης δικτύων, ώστε να καθίσταται δυνατή η ενδελεχής ανάλυση της συμβολής του έργου κοινού ενδιαφέροντος στην ενεργειακή πολιτική της Ένωσης για την απανθρακοποίηση, την ολοκλήρωση της αγοράς, τον ανταγωνισμό, τη βιωσιμότητα και την ασφάλεια του εφοδιασμού. Η εν λόγω ανάλυση μπορεί να λαμβάνει υπόψη δείκτες και αντίστοιχες τιμές αναφοράς για τη σύγκριση των επενδυτικών δαπανών ανά μονάδα. Όταν χρησιμοποιούνται πρόσθετα σενάρια, αυτά θα πρέπει να συνάδουν με τις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και τον στόχο της της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050 και θα πρέπει να υπόκεινται σε ολοκληρωμένη διαδικασία διαβούλευσης και ελέγχου.
- (47) Σε μια ολοένα και πιο ολοκληρωμένη εσωτερική ενεργειακή αγορά, απαιτούνται σαφείς και διαφανείς κανόνες για τον διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους προκειμένου να επιταχυνθούν οι επενδύσεις στις διασυνοριακές υποδομές, καθώς και σε έργα με διασυνοριακό αντίκτυπο. Είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί ένα σταθερό χρηματοδοτικό πλαίσιο για την ανάπτυξη έργων κοινού ενδιαφέροντος, ενώ παράλληλα να ελαχιστοποιείται η ανάγκη χρηματοδοτικής ενίσχυσης, και ταυτόχρονα να ενθαρρυνθούν οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές, με τα κατάλληλα κίνητρα και τους κατάλληλους χρηματοοικονομικούς μηχανισμούς. Κατά τη λήψη των αποφάσεων σχετικά με τον διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να επιμερίζουν τις πράγματι προκύψασες επενδυτικές δαπάνες, όπου ενδείκνυται σύμφωνα με τις εθνικές προσεγγίσεις και μεθοδολογίες που ακολουθούνται για παρόμοιες υποδομές, σε διασυνοριακό επίπεδο στο σύνολό τους και να τις συμπεριλαμβάνουν στα εθνικά τιμολόγια και, στη συνέχεια, κατά περίπτωση, να προσδιορίζουν αν ο αντίκτυπός τους στα εθνικά τιμολόγια θα μπορούσε να αντιπροσωπεύει δυσανάλογη επιβάρυνση για τους καταναλωτές στα αντίστοιχα κράτη μέλη τους. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να αποφεύγουν τους κινδύνους διπλής στήριξης για έργα, συνυπολογίζοντας τις τρέχουσες ή εκτιμώμενες επιβαρύνσεις και έσοδα. Οι εν λόγω επιβαρύνσεις και τα εν λόγω έσοδα θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μόνο εφόσον αφορούν τα έργα και έχουν σχεδιαστεί για την κάλυψη των σχετικών δαπανών.
- (48) Υπάρχει ανάγκη για διασυνοριακά έργα με θετικό αντίκτυπο στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης, όπως τα έξυπνα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας ή οι ηλεκτρολυτικές κυψέλες, χωρίς να εμπλέκεται κάποιο φυσικό κοινό σύνορο.
- (49) Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας περί εσωτερικής ενεργειακής αγοράς, τα τιμολόγια πρόσβασης σε δίκτυα οφείλουν να παρέχουν τα κατάλληλα επενδυτικά κίνητρα. Ωστόσο, διάφοροι τύποι έργων κοινού ενδιαφέροντος είναι πιθανόν να διαδίδουν εξωτερικές επιδράσεις που ενδέχεται να μην αποτυπώνονται και να μην ανακτώνται πλήρως μέσω του γενικού συστήματος τιμολογίων. Κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας περί εσωτερικής ενεργειακής αγοράς, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να διασφαλίσουν ένα σταθερό και προβλέψιμο ρυθμιστικό και χρηματοοικονομικό πλαίσιο με κίνητρα για τα έργα κοινού ενδιαφέροντος, συμπεριλαμβανομένων των μακροπρόθεσμων κινήτρων, τα οποία αναλογούν στον ειδικό βαθμό επικινδυνότητας του έργου. Αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να εφαρμόζεται ειδικότερα σε διασυνοριακά έργα, σε καινοτόμες τεχνολογίες μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχουν δυνατότητα ενσωμάτωσης, σε μεγάλη κλίμακα, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, κατανεμημένων ενεργειακών πόρων ή της απόκρισης της ζήτησης σε διασυνδεδεμένα δίκτυα, και σε έργα ενεργειακής τεχνολογίας και ψηφιοποίησης, τα οποία είτε είναι πιθανόν να ενέχουν μεγαλύτερους κινδύνους σε σύγκριση με παρεμφερή έργα που υλοποιούνται εντός ενός κράτους μέλους είτε να έχουν προοπτικές για μεγαλύτερα οφέλη για την Ένωση. Επίσης, τα έργα με υψηλές λειτουργικές δαπάνες θα πρέπει να έχουν και αυτά πρόσβαση σε κατάλληλα κίνητρα για επενδύσεις. Ειδικότερα, τα υπεράκτια δίκτυα ανανεώσιμης ενέργειας που έχουν διπλή λειτουργία, όντας γραμμές διασύνδεσης ηλεκτρικής ενέργειας και συνδέοντας έργα υπεράκτιας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, είναι πιθανόν να ενέχουν μεγαλύτερους κινδύνους από ό,τι συγκρίσιμα χερσαία έργα υποδομών, λόγω της εγγενούς σύνδεσής τους με πάγια στοιχεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας η οποία συνεπάγεται ρυθμιστικούς κινδύνους, χρηματοδοτικούς κινδύνους, όπως την ανάγκη για συμμετοχικές επενδύσεις, κινδύνους της αγοράς και κινδύνους που σχετίζονται με τη χρήση νέων καινοτόμων τεχνολογιών.
- (50) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο στην αδειοδότηση έργων κοινού ενδιαφέροντος, τη δημόσια συμμετοχή σε αυτά και τη ρυθμιστική μεταχείρισή τους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να θεσπίζουν εθνικές διατάξεις για την εφαρμογή των ιδίων ή παρεμφερών κανόνων σε άλλα έργα που δεν έχουν το καθεστώς του έργου κοινού ενδιαφέροντος με βάση το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Όσον αφορά τα ρυθμιστικά κίνητρα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να θεσπίζουν εθνικές διατάξεις για την εφαρμογή των ιδίων ή παρεμφερών κανόνων σε έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στην κατηγορία της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.
- (51) Τα κράτη μέλη που, επί του παρόντος, δεν δίνουν τη μέγιστη δυνατή εθνική σημασία σε έργα ενεργειακών υποδομών, όσον αφορά τη διαδικασία αδειοδότησης, θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο να δώσουν τέτοια μεγάλη σημασία σε εθνικό επίπεδο, ειδικότερα αξιολογώντας αν κάτι τέτοιο θα είχε ως αποτέλεσμα μια ταχύτερη διαδικασία αδειοδότησης.

- (52) Τα κράτη μέλη που, επί του παρόντος, δεν διαθέτουν ταχείες ή επείγουσες δικαστικές διαδικασίες οι οποίες να εφαρμόζονται σε έργα ενεργειακών υποδομών θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο θέσπισης τέτοιων διαδικασιών, ειδικότερα αξιολογώντας αν αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα την ταχύτερη υλοποίηση των εν λόγω έργων.
- (53) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 κατέδειξε την προστιθέμενη αξία της μόχλευσης ιδιωτικής χρηματοδότησης μέσω σημαντικής χρηματοδοτικής συνδρομής από την Ένωση, η οποία θα καταστήσει δυνατή την υλοποίηση έργων ευρωπαϊκής σημασίας. Υπό το πρίσμα της οικονομικής και χρηματοοικονομικής κατάστασης και των δημοσιονομικών περιορισμών, θα πρέπει να συνεχιστεί η στοχοθετημένη στήριξη μέσω, επιχορηγήσεων και χρηματοοικονομικών μέσων, στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, ώστε να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη για τους πολίτες της Ένωσης και να προσελκυσθούν νέοι επενδυτές στους διαδρόμους και στα πεδία προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται σε παράρτημα του παρόντος κανονισμού, διατηρώντας παράλληλα τη συνεισφορά από τον προϋπολογισμό της Ένωσης σε ελάχιστο επίπεδο.
- (54) Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει να είναι επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση για μελέτες και, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1153 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁴⁾ υπό τη μορφή επιχορηγήσεων ή καινοτόμων χρηματοοικονομικών μέσων, ώστε να διασφαλιστεί η δυνατότητα παροχής προσαρμοσμένης στήριξης σε έργα κοινού ενδιαφέροντος που δεν είναι βιώσιμα με βάση το υφιστάμενο ρυθμιστικό πλαίσιο και τις συνθήκες της αγοράς. Έχει σημασία να αποφεύγεται κάθε στρέβλωση του ανταγωνισμού, ιδίως μεταξύ έργων που συμβάλλουν στην υλοποίηση του ίδιου διαδρόμου προτεραιότητας της Ένωσης. Η εν λόγω χρηματοδοτική συνδρομή θα πρέπει να διασφαλίζει τις απαραίτητες συνέργειες με τα διαρθρωτικά ταμεία, ώστε να χρηματοδοτούνται ευφυή δίκτυα διανομής ενέργειας, και με τον μηχανισμό χρηματοδότησης της Ένωσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που συστάθηκε με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2020/1294 της Επιτροπής ⁽²⁵⁾, δυνάμει του άρθρου 33 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁶⁾.
- Στα έργα κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει να εφαρμόζεται μια λογική τριών σταδίων. Πρώτον, προτεραιότητα στις επενδύσεις έχει η αγορά. Δεύτερον, αν δεν πραγματοποιούνται από την αγορά επενδύσεις, θα πρέπει να διερευνώνται ρυθμιστικές λύσεις, να προσαρμόζεται το σχετικό ρυθμιστικό πλαίσιο, εφόσον είναι απαραίτητο, και να διασφαλίζεται η ορθή εφαρμογή του σχετικού ρυθμιστικού πλαισίου. Τρίτον, όταν τα δύο πρώτα στάδια δεν επαρκούν για να υλοποιηθούν οι απαιτούμενες επενδύσεις σε έργα κοινού ενδιαφέροντος, θα πρέπει να είναι δυνατή η χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής από την Ένωση σε περιπτώσεις στις οποίες το έργο κοινού ενδιαφέροντος πληροί τα εφαρμοστέα κριτήρια επιλεξιμότητας. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος μπορούν επίσης να είναι επιλέξιμα δυνάμει του προγράμματος InvestEU, το οποίο είναι συμπληρωματικό της χρηματοδότησης μέσω επιχορηγήσεων.
- (55) Η Ένωση θα πρέπει να διευκολύνει ενεργειακά έργα σε μειονεκτούσες, λιγότερο συνδεδεμένες, περιφερειακές, εξόχως απόκεντρες ή απομονωμένες περιοχές, ώστε να καταστεί δυνατή η πρόσβαση στα διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας, προκειμένου να επιταχυνθεί η διαδικασία απανθρακοποίησης και να μειωθεί η εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα.
- (56) Όταν σε ένα κράτος μέλος δεν υπάρχει ΔΣΜ, οι αναφορές σε ΔΣΜ στο σύνολο του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να ισχύουν, τηρουμένων των αναλογιών, για τους διαχειριστές συστημάτων διανομής (ΔΣΔ).
- (57) Επιχορηγήσεις για εργασίες που συνδέονται με έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος θα πρέπει να είναι διαθέσιμες υπό τους ίδιους όρους όπως και για άλλες κατηγορίες, όταν συμβάλλουν στους συνολικούς στόχους ενεργειακής και κλιματικής πολιτικής της Ένωσης και όταν οι στόχοι της τρίτης χώρας για την απανθρακοποίηση συνάδουν με τη συμφωνία του Παρισιού.

⁽²⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1153 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, για τη σύσταση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 και (ΕΕ) αριθ. 283/2014 (ΕΕ L 249 της 14.7.2021, σ. 38).

⁽²⁵⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2020/1294 της Επιτροπής, της 15ης Σεπτεμβρίου 2020, για τον μηχανισμό χρηματοδότησης της Ένωσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 303 της 17.9.2020, σ. 1).

⁽²⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 663/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1).

- (58) Επομένως, οι κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 715/2009, (ΕΕ) 2019/942 ⁽²⁷⁾ και (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και οι οδηγίες 2009/73/ΕΚ και (ΕΕ) 2019/944 θα πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως.
- (59) Ενώ η αναπροσαρμογή της χρήσης των υποδομών φυσικού αερίου αποσκοπεί στην απαλλαγή των δικτύων φυσικού αερίου από τις ανθρακούχες εκπομπές, επιτρέποντας την αποκλειστική χρήση καθαρού υδρογόνου, μια μεταβατική περίοδος θα μπορούσε να επιτρέψει τη μεταφορά ή την αποθήκευση προκαθορισμένου μείγματος υδρογόνου με φυσικό αέριο ή βιομεθάνιο. Η ανάμειξη υδρογόνου με φυσικό αέριο ή βιομεθάνιο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την αύξηση της ικανότητας παραγωγής υδρογόνου και τη διευκόλυνση της μεταφοράς του υδρογόνου. Για να διασφαλιστεί η μετάβαση στο υδρογόνο, ο φορέας υλοποίησης του έργου θα πρέπει να αποδείξει, μεταξύ άλλων μέσω εμπορικών συμβάσεων, τον τρόπο με τον οποίο, έως το τέλος της μεταβατικής περιόδου, τα στοιχεία ενεργητικού φυσικού αερίου θα καταστούν ειδικά στοιχεία του ενεργητικού που αφορά το υδρογόνο και τον τρόπο με τον οποίο θα ενισχυθεί η χρήση υδρογόνου κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου. Στο πλαίσιο της διαδικασίας παρακολούθησης, ο Οργανισμός θα πρέπει να επαληθεύει την έγκαιρη μετάβαση του έργου σε ειδικό στοιχείο ενεργητικού που αφορά το υδρογόνο. Οποιαδήποτε χρηματοδότηση των εν λόγω έργων δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1153 κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου θα πρέπει να υπόκειται σε όρο της συμφωνίας επιχορήγησης για την αποπληρωμή της χρηματοδότησης σε περίπτωση καθυστέρησης της έγκαιρης μετάβασης του έργου σε ειδικό στοιχείο του ενεργητικού που αφορά το υδρογόνο, καθώς και σε κατάλληλες διατάξεις που επιτρέπουν την επιβολή της εν λόγω προϋπόθεσης.
- (60) Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 4ης Φεβρουαρίου 2011, κατά τα οποία κανένα κράτος μέλος δεν θα πρέπει να παραμείνει απομονωμένο από τα ευρωπαϊκά δίκτυα φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας μετά το 2015 ή να θέσει σε κίνδυνο την ενεργειακή του ασφάλεια λόγω έλλειψης κατάλληλων συνδέσεων, ο παρών κανονισμός αποσκοπεί να διασφαλίσει την πρόσβαση στα διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας τερματίζοντας την ενεργειακή απομόνωση της Κύπρου και της Μάλτας, που δεν είναι ακόμη διασυνδεδεμένες με το διευρωπαϊκό δίκτυο αερίου. Ο στόχος αυτός θα πρέπει να επιτευχθεί επιτρέποντας στα υπό ανάπτυξη ή υπό σχεδιασμό έργα στα οποία έχει χορηγηθεί καθεστώς έργου κοινού ενδιαφέροντος δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 να διατηρήσουν το καθεστώς τους έως ότου η Κύπρος και η Μάλτα διασυνδεθούν με το διευρωπαϊκό δίκτυο αερίου. Εκτός από τη συμβολή στην ανάπτυξη της αγοράς ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, την ευελιξία και την ανθεκτικότητα του ενεργειακού συστήματος και την ασφάλεια του εφοδιασμού, τα εν λόγω έργα θα διασφαλίσουν την πρόσβαση σε μελλοντικές αγορές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου, και θα συμβάλλουν στην επίτευξη των συνολικών στόχων ενεργειακής και κλιματικής πολιτικής της Ένωσης.
- (61) Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος δεν θα πρέπει να είναι επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση όταν οι φορείς υλοποίησης έργων, οι φορείς εκμετάλλευσης ή οι επενδυτές βρίσκονται σε μία από τις περιπτώσεις αποκλεισμού που αναφέρονται στο άρθρο 136 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁸⁾, όπως σε περιπτώσεις καταδίκης για απάτη, διαφθορά ή πράξεις που σχετίζονται με εγκληματική οργάνωση. Έργο κοινού ενδιαφέροντος δύναται να διαγραφεί από τον ενωσιακό κατάλογο εάν η συμπερίληψη του στον εν λόγω κατάλογο είχε βασισθεί σε εσφαλμένες πληροφορίες που ήταν καθοριστικός παράγοντας για τη συμπερίληψη του έργου ή εάν το έργο αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης. Για έργο κοινού ενδιαφέροντος που βρίσκεται στα κράτη μέλη που επωφελούνται από παρέκκλιση δυνάμει του παρόντος κανονισμού, τα εν λόγω κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν, κατά τη στήριξη τυχόν αιτήσεων χρηματοδότησης για τέτοια έργα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1153, ότι τα έργα δεν ωφελούν άμεσα ή έμμεσα πρόσωπα ή οντότητες που εμπίπτουν σε κάποια από τις περιπτώσεις αποκλεισμού όπως αναφέρονται στο άρθρο 136 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046.
- (62) Προκειμένου να διασφαλιστεί η έγκαιρη ανάπτυξη βασικών έργων ενεργειακών υποδομών για την Ένωση, ο πέμπτος ενωσιακός κατάλογος έργων κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει να παραμείνει σε ισχύ έως ότου καταρτιστεί ο πρώτος ενωσιακός κατάλογος έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος που καταρτίζεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Επιπλέον, για να καταστεί δυνατή η ανάπτυξη, η παρακολούθηση και η χρηματοδότηση των έργων κοινού ενδιαφέροντος που περιλαμβάνονται στον πέμπτο ενωσιακό κατάλογο, ορισμένες διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 θα πρέπει επίσης να παραμείνουν σε ισχύ και να παράγουν αποτελέσματα έως την έναρξη ισχύος του πρώτου ενωσιακού καταλόγου έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος που καταρτίζεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

⁽²⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/942 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, για την ίδρυση Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 22).

⁽²⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

- (63) Επομένως, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 θα πρέπει να καταργηθεί.
- (64) Για να διασφαλιστεί ότι ο ενωσιακός κατάλογος περιορίζεται σε έργα που συμβάλλουν τα μέγιστα στην υλοποίηση των στρατηγικών διαδρόμων και πεδίων προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται σε παράρτημα του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ, ώστε να τροποποιεί τα παραρτήματα του παρόντος κανονισμού προκειμένου να καταρτίζει και να αναθεωρεί τον ενωσιακό κατάλογο, με παράλληλο σεβασμό του δικαιώματος των κρατών μελών να εγκρίνουν έργα του ενωσιακού καταλόγου που σχετίζονται με τα εδάφη τους. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, οι οποίες να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου ⁽²⁹⁾. Η Επιτροπή, κατά την προετοιμασία και τη σύνταξη κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, θα πρέπει να διασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και ορθή διαβίβαση των συναφών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Όταν το θεωρούν αναγκαίο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μπορούν να στέλνουν το καθένα εμπειρογνώμονες στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων στις οποίες είναι προσκεκλημένοι οι εμπειρογνώμονες των κρατών μελών.

Οι συζητήσεις στις περιφερειακές ομάδες είναι καθοριστικής σημασίας για την έκδοση, από την Επιτροπή, των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που θεσπίζουν τους ενωσιακούς καταλόγους. Επομένως, είναι σκόπιμο, στον βαθμό που είναι εφικτό και συμβατό με το πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να ενημερώνονται και να αποστέλλουν, ενδεχομένως, εμπειρογνώμονες στις συνεδριάσεις των περιφερειακών ομάδων σύμφωνα με τη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου. Λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης να διασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού και δεδομένου του αριθμού των έργων που έχουν συμπεριληφθεί σε ενωσιακούς καταλόγους έως τώρα, ο συνολικός αριθμός έργων στον ενωσιακό κατάλογο θα πρέπει να παραμείνει διαχειρίσιμος και, επομένως, δεν θα πρέπει να υπερβαίνει σημαντικά τα 220.

- (65) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η ανάπτυξη και διαλειτουργικότητα των διευρωπαϊκών ενεργειακών δικτύων και η σύνδεση με τα εν λόγω δίκτυα που συμβάλλουν στη διασφάλιση του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής, ιδίως της επίτευξης των ενεργειακών και κλιματικών επιδιώξεων της Ένωσης για το 2030 και του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050 το αργότερο, καθώς και στη διασφάλιση διασυνδέσεων, ενεργειακής ασφάλειας, ενοποίησης της αγοράς και του συστήματος, ανταγωνισμού προς όφελος όλων των κρατών μελών και οικονομικά προσιτών τιμών ενέργειας, δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της προτεινόμενης δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως προσδιορίζεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων αυτών,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Αντικείμενο, στόχοι και πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός καθορίζει κατευθυντήριες γραμμές για την έγκαιρη ανάπτυξη και διαλειτουργικότητα των διαδρόμων και των πεδίων προτεραιότητας διευρωπαϊκών ενεργειακών υποδομών («διάδρομοι και πεδία προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών») που καθορίζονται στο παράρτημα Ι, οι οποίες συμβάλλουν στη διασφάλιση του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής, ιδίως στην επίτευξη των ενεργειακών και κλιματικών επιδιώξεων της Ένωσης για το 2030 και στον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050 το αργότερο, και στη διασφάλιση των διασυνδέσεων, της ενεργειακής ασφάλειας, της ενοποίησης της αγοράς και του συστήματος και του ανταγωνισμού προς όφελος όλων των κρατών μελών, καθώς και των προσιτών τιμών ενέργειας.

⁽²⁹⁾ ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

2. Ειδικότερα, ο παρών κανονισμός:

- α) προβλέπει τον προσδιορισμό έργων στον ενωσιακό κατάλογο, έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος που καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 3 (ενωσιακός κατάλογος),
- β) διευκολύνει την έγκαιρη υλοποίηση των έργων στον ενωσιακό κατάλογο με τον εξορθολογισμό, τον στενότερο συντονισμό και την επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης και με την αύξηση της διαφάνειας και της δημόσιας συμμετοχής,
- γ) προβλέπει κανόνες για το διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους και κίνητρα σχετικά με τον κίνδυνο σε ό,τι αφορά τα έργα στον ενωσιακό κατάλογο,
- δ) καθορίζει τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των έργων στον ενωσιακό κατάλογο για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, επιπλέον των ορισμών στους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 715/2009, (ΕΕ) 2018/1999, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943 και στις οδηγίες 2009/73/ΕΚ, (ΕΕ) 2018/2001⁽³⁰⁾ και (ΕΕ) 2019/944, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «ενεργειακή υποδομή»: κάθε υλικός εξοπλισμός ή μέσο που εμπίπτει στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών και βρίσκεται στο έδαφος της Ένωσης ή συνδέει την Ένωση με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες,
- 2) «σημείο συμφόρησης στις ενεργειακές υποδομές»: η περιορισμένη φυσική ροή σε ένα σύστημα ενέργειας λόγω ανεπαρκούς ικανότητας μεταφοράς, όπου περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η απουσία υποδομής,
- 3) «εμπεριστατωμένη απόφαση»: απόφαση ή σύνολο αποφάσεων που λαμβάνει αρμόδια αρχή ή αρμόδιες αρχές κράτους μέλους, στις οποίες δεν περιλαμβάνονται τα δικαστήρια, που καθορίζει τη χορήγηση ή μη έγκρισης σε φορέα υλοποίησης έργου για την κατασκευή των ενεργειακών υποδομών για την υλοποίηση έργου κοινού ενδιαφέροντος ή έργου αμοιβαίου ενδιαφέροντος μέσω της δυνατότητας έναρξης, ή προκήρυξης και έναρξης, των απαραίτητων κατασκευαστικών εργασιών (φάση έτοιμο για κατασκευή), με την επιφύλαξη οποιασδήποτε απόφασης λαμβάνεται στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας προσφυγής,
- 4) «έργο»: οποιοσδήποτε αριθμός γραμμών, αγωγών, μέσων, εξοπλισμού ή εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών και περιλαμβάνονται στο παράρτημα II,
- 5) «έργο κοινού ενδιαφέροντος»: έργο απαραίτητο για την υλοποίηση των διαδρόμων και πεδίων προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο παράρτημα I και περιλαμβάνονται στον ενωσιακό κατάλογο,
- 6) «έργο αμοιβαίου ενδιαφέροντος»: έργο που προωθείται από την Ένωση σε συνεργασία με τρίτες χώρες σύμφωνα με επιστολές υποστήριξης από τις κυβερνήσεις των άμεσα επηρεαζόμενων χωρών ή άλλες μη δεσμευτικές συμφωνίες και εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που ορίζονται στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχείο α) ή στ), στο παράρτημα II σημείο 3) στοιχείο α) ή στο παράρτημα II σημείο 5) στοιχείο α) ή γ), συμβάλλει στις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και στον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050 και περιλαμβάνεται στον ενωσιακό κατάλογο,
- 7) «ανταγωνιστικά έργα»: έργα που αντιμετωπίζουν πλήρως ή εν μέρει το ίδιο εντοπισθέν κενό υποδομών ή περιφερειακές ανάγκες σε υποδομές,
- 8) «φορέας υλοποίησης έργου»: ένα από τα κατωτέρω:
 - α) διαχειριστής συστήματος μεταφοράς (ΔΣΜ), διαχειριστής συστήματος διανομής (ΔΣΔ) ή άλλος φορέας εκμετάλλευσης ή επενδυτής που δραστηριοποιείται στο πλαίσιο της υλοποίησης έργου στον ενωσιακό κατάλογο,
 - β) στην περίπτωση περισσότερων του ενός ΔΣΜ, ΔΣΔ ή άλλου φορέα εκμετάλλευσης, επενδυτή ή οποιασδήποτε ομάδας φορέων, η οντότητα με νομική προσωπικότητα βάσει του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου η οποία έχει καθοριστεί μέσω συμβατικής διευθέτησης μεταξύ αυτών και έχει την ικανότητα να αναλαμβάνει νομικές δεσμεύσεις και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκ μέρους των μερών της συμβατικής διευθέτησης,
- 9) «ευφυές δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας»: δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, μεταξύ άλλων σε νησιά που δεν είναι διασυνδεδεμένα ή δεν είναι επαρκώς συνδεδεμένα με τα διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας, το οποίο επιτρέπει την οικονομικά αποδοτική ολοκλήρωση και τον ενεργό έλεγχο της συμπεριφοράς και των ενεργειών όλων των χρηστών που συνδέονται με αυτό,

⁽³⁰⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82).

συμπεριλαμβανομένων των παραγωγών, των καταναλωτών και των παραγωγών-καταναλωτών, προκειμένου να διασφαλιστεί ένα οικονομικά αποδοτικό και βιώσιμο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας με χαμηλές απώλειες και υψηλό επίπεδο ενσωμάτωσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ασφάλειας του εφοδιασμού και προστασίας, και στο οποίο ο φορέας εκμετάλλευσης του δικτύου μπορεί να παρακολουθεί ψηφιακά τις ενέργειες των χρηστών που είναι συνδεδεμένοι με αυτό, και τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών για την επικοινωνία με σχετικούς φορείς εκμετάλλευσης δικτύων, παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας, εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας και καταναλωτές ή παραγωγούς-καταναλωτές, με στόχο τη μεταφορά και τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας με βιώσιμο, οικονομικά αποδοτικό και ασφαλή τρόπο,

- 10) «ευφύες δίκτυο αερίου»: δίκτυο αερίου που χρησιμοποιεί καινοτόμες και ψηφιακές λύσεις για την ενσωμάτωση, με οικονομικά αποδοτικό τρόπο, πληθώρας πηγών αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και ιδίως πηγών ανανεώσιμων αερίων, σύμφωνα με τις ανάγκες των καταναλωτών και τις απαιτήσεις ποιότητας αερίου, για τη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα της σχετικής κατανάλωσης αερίου, την επίτευξη αυξημένου μεριδίου των ανανεώσιμων αερίων και των αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και τη δημιουργία συνδέσεων με άλλους φορείς ενέργειας και τομείς, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων φυσικών αναβαθμίσεων, εφόσον είναι απαραίτητες στη λειτουργία του εξοπλισμού και στις εγκαταστάσεις για την ενσωμάτωση αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και ιδίως ανανεώσιμων αερίων,
- 11) «ενδιαφερόμενη αρχή»: η αρχή η οποία, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, είναι αρμόδια να εκδίδει διάφορες άδειες και εγκρίσεις σχετικά με τον σχεδιασμό, τη μελέτη και την κατασκευή ακίνητων πάγιων στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειακών υποδομών,
- 12) «εθνική ρυθμιστική αρχή»: η οριζόμενη σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ εθνική ρυθμιστική αρχή ή η ρυθμιστική αρχή σε εθνικό επίπεδο που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 57 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944,
- 13) «σχετική εθνική ρυθμιστική αρχή»: η εθνική ρυθμιστική αρχή στα κράτη μέλη που φιλοξενούν τα έργα και στα κράτη μέλη στα οποία το έργο έχει σημαντικό θετικό αντίκτυπο,
- 14) «εργασίες»: η αγορά, η προμήθεια και η εφαρμογή συνιστωσών, συστημάτων και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένου του λογισμικού, η εκτέλεση δραστηριοτήτων ανάπτυξης, αναπροσαρμογής, κατασκευής και εγκατάστασης που σχετίζονται με ένα έργο, η αποδοχή των εγκαταστάσεων και η έναρξη λειτουργίας ενός έργου,
- 15) «μελέτες»: οι δραστηριότητες που είναι αναγκαίες για την προετοιμασία της υλοποίησης έργου, όπως οι προμελέτες και οι μελέτες σκοπιμότητας, αξιολόγησης, ελέγχου και επικύρωσης, συμπεριλαμβανομένου του λογισμικού, καθώς και κάθε άλλο μέτρο τεχνικής υποστήριξης, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων προγενέστερων των εργασιών για τον καθορισμό και την ανάπτυξη του έργου και τη λήψη απόφασης σχετικά με τη χρηματοδότησή του, όπως η αποτύπωση των σχετικών τοποθεσιών και η προετοιμασία της δέσμης χρηματοδότησης,
- 16) «θέση σε λειτουργία»: η διαδικασία με την οποία τίθεται σε λειτουργία ένα έργο, μετά την αποπεράτωσή του,
- 17) «ειδικά στοιχεία του ενεργητικού που αφορούν το υδρογόνο»: υποδομές έτοιμες να χρησιμοποιηθούν για καθαρό υδρογόνο χωρίς περαιτέρω εργασίες προσαρμογής, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων αγωγών ή των εγκαταστάσεων αποθήκευσης που είναι νεόδομητα ή έχουν αναπροσαρμοστεί από ειδικά στοιχεία ενεργητικού που αφορούν αέριο ή και τα δύο,
- 18) «αναπροσαρμογή»: η τεχνική αναβάθμιση ή τροποποίηση των υφιστάμενων υποδομών φυσικού αερίου, με σκοπό να διασφαλιστεί ότι είναι αφιερωμένες για τη χρήση καθαρού υδρογόνου,
- 19) «προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή»: διαδικασία που κατοχυρώνει ότι η ανθεκτικότητα των ενεργειακών υποδομών στις δυνητικές δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής επιτυγχάνεται με την αξιολόγηση της τρωτότητας και του κινδύνου που επιφέρει η κλιματική αλλαγή, μεταξύ άλλων μέσω σχετικών μέτρων προσαρμογής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Έργα κοινού ενδιαφέροντος και έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος

Άρθρο 3

Ενωσιακός κατάλογος έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος

1. Συστήνονται περιφερειακές ομάδες (ομάδες) σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο παράρτημα III τμήμα 1. Η συμμετοχή στην κάθε ομάδα βασίζεται σε κάθε διάδρομο και πεδίο προτεραιότητας και την αντίστοιχη γεωγραφική κάλυψή τους κατά τα οριζόμενα στο παράρτημα I. Οι εξουσίες λήψης αποφάσεων στις ομάδες περιορίζονται στα κράτη μέλη και στην Επιτροπή (όργανο λήψης αποφάσεων) και βασίζονται στη συναίνεση.

2. Κάθε ομάδα εγκρίνει τον κανονισμό της, τηρουμένων των διατάξεων του παραρτήματος III.

3. Το όργανο λήψης αποφάσεων κάθε ομάδας εγκρίνει περιφερειακό κατάλογο έργων ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο παράρτημα III τμήμα 2, τη συμβολή του κάθε έργου στην υλοποίηση των διαδρόμων και πεδίων προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο παράρτημα I και το κατά πόσον πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 4.

Όταν μια ομάδα καταρτίζει τον περιφερειακό της κατάλογο:

- α) για κάθε επιμέρους πρόταση έργου απαιτείται έγκριση από τα κράτη μέλη την επικράτεια των οποίων αφορά το έργο· εάν ένα κράτος μέλος δεν δώσει την έγκρισή του, προβάλλει τεκμηριωμένους λόγους για την απόφασή του αυτή στην οικεία ομάδα,
- β) λαμβάνει υπόψη τις συμβουλές της Επιτροπής με στόχο να είναι διαχειρίσιμος ο συνολικός αριθμός έργων στον ενωσιακό κατάλογο.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 20 του παρόντος κανονισμού, με σκοπό την κατάρτιση του ενωσιακού καταλόγου, με την επιφύλαξη του άρθρου 172 δεύτερο εδάφιο ΣΛΕΕ.

Κατά την άσκηση της εξουσίας της η Επιτροπή διασφαλίζει ότι ο ενωσιακός κατάλογος καταρτίζεται ανά διετία, με βάση τους περιφερειακούς καταλόγους που εγκρίνουν τα όργανα λήψης αποφάσεων των ομάδων, όπως ορίζονται στο παράρτημα III τμήμα 1 σημείο 1), σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

Η Επιτροπή εκδίδει την κατ' εξουσιοδότηση πράξη για την κατάρτιση του πρώτου ενωσιακού καταλόγου σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό έως τις 30 Νοεμβρίου 2023.

Εάν μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται από την Επιτροπή δυνάμει της παρούσας παραγράφου δεν μπορεί να τεθεί σε ισχύ λόγω αντίρρησης που διατυπώνει είτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είτε το Συμβούλιο δυνάμει του άρθρου 20 παράγραφος 6, η Επιτροπή συγκαλεί αμέσως τις ομάδες προκειμένου να καταρτιστούν νέοι περιφερειακοί καταλόγοι, αφού συνυπολογιστεί η αιτιολόγηση της αντίρρησης. Η Επιτροπή εκδίδει, το συντομότερο δυνατόν, νέα κατ' εξουσιοδότηση πράξη για την κατάρτιση του ενωσιακού καταλόγου.

5. Κατά την κατάρτιση του ενωσιακού καταλόγου με συνδυασμό των περιφερειακών καταλόγων που αναφέρονται στην παράγραφο 3, η Επιτροπή, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις εργασίες των ομάδων:

- α) διασφαλίζει ότι περιλαμβάνονται μόνο τα έργα που πληρούν τα κριτήρια που αναφέρονται στο άρθρο 4,
- β) διασφαλίζει τη διασυνοριακή συνέπεια, λαμβάνοντας υπόψη τη γνωμοδότηση του Οργανισμού όπως αναφέρεται στο παράρτημα III τμήμα 2 σημείο 14),
- γ) λαμβάνει υπόψη τις γνωμοδοτήσεις κρατών μελών που αναφέρονται στο παράρτημα III τμήμα 2 σημείο 10),
- δ) έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι ο συνολικός αριθμός έργων του ενωσιακού καταλόγου είναι διαχειρίσιμος.

6. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχεία α), β), γ), δ) και στ) του παρόντος κανονισμού καθίστανται αναπόσπαστο τμήμα των σχετικών σχεδίων περιφερειακών επενδυτικών σχεδίων δυνάμει του άρθρου 34 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και των σχετικών εθνικών δεκαετών προγραμμάτων ανάπτυξης δικτύων δυνάμει του άρθρου 51 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, καθώς και άλλων εθνικών σχεδίων υποδομών, κατά περίπτωση. Σε καθένα από τα εν λόγω σχέδια δίνεται η μεγαλύτερη δυνατή προτεραιότητα στα εν λόγω έργα κοινού ενδιαφέροντος. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται σε ανταγωνιστικά έργα, σε έργα που δεν έχουν φθάσει σε επαρκή βαθμό ωριμότητας ώστε να παρέχουν ειδική ανάλυση κόστους-οφέλους του έργου όπως αναφέρεται στο παράρτημα III τμήμα 2 σημείο 1) στοιχείο δ) ή σε έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος.

7. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχεία α), β), γ), δ) και στ) και τα οποία είναι ανταγωνιστικά έργα ή έργα που δεν έχουν φθάσει σε επαρκή βαθμό ωριμότητας ώστε να παρέχουν ειδική ανάλυση κόστους-οφέλους του έργου, όπως αναφέρεται στο παράρτημα III τμήμα 2 σημείο 1) στοιχείο δ), μπορούν να περιλαμβάνονται στα σχετικά περιφερειακά επενδυτικά σχέδια, στα εθνικά δεκαετή σχέδια ανάπτυξης δικτύων και σε άλλα εθνικά σχέδια υποδομής, κατά περίπτωση, ως υπό εξέταση έργα.

Άρθρο 4

Κριτήρια για την αξιολόγηση έργων από τις ομάδες

1. Ένα έργο κοινού ενδιαφέροντος πληροί τα ακόλουθα γενικά κριτήρια:
 - α) το έργο είναι απαραίτητο για τουλάχιστον έναν από τους διαδρόμους και τα πεδία προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο παράρτημα I,
 - β) τα συνολικά δυνητικά οφέλη του έργου, όπως προκύπτουν από αξιολόγηση που πραγματοποιείται σύμφωνα με τα σχετικά ειδικά κριτήρια της παραγράφου 3, υπερτερούν του κόστους του, μεταξύ άλλων σε μακροπρόθεσμο επίπεδο,
 - γ) το έργο πληροί οποιοδήποτε από τα ακόλουθα κριτήρια:
 - i) αφορά τουλάχιστον δύο κράτη μέλη διασχίζοντας τα σύνορα δύο ή περισσότερων κρατών μελών είτε άμεσα είτε έμμεσα, μέσω διασύνδεσης με τρίτη χώρα,
 - ii) βρίσκεται στην επικράτεια ενός κράτους μέλους, είτε στην ενδοχώρα είτε υπεράκτια, συμπεριλαμβανομένων των νησιών, και έχει σημαντικό διασυνοριακό αντίκτυπο, όπως ορίζεται στο παράρτημα IV σημείο 1).
2. Το έργο αμοιβαίου ενδιαφέροντος πληροί τα ακόλουθα γενικά κριτήρια:
 - α) το έργο συμβάλλει σημαντικά στους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 και στους στόχους της τρίτης χώρας, ιδίως χωρίς να παρεμποδίζει την ικανότητα της τρίτης χώρας να καταργήσει σταδιακά τα στοιχεία ενεργητικού που αφορούν την παραγωγή ορυκτών καυσίμων για την εγχώρια κατανάλωση ενέργειάς της, καθώς και στη βιωσιμότητα, μεταξύ άλλων μέσω της ενσωμάτωσης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο δίκτυο και της μεταφοράς και διανομής της παραγόμενης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σε σημαντικά κέντρα κατανάλωσης και χώρους αποθήκευσης,
 - β) τα συνολικά δυνητικά οφέλη του έργου, σε επίπεδο Ένωσης, όπως προκύπτουν από αξιολόγηση που πραγματοποιείται σύμφωνα με τα σχετικά ειδικά κριτήρια της παραγράφου 3, υπερτερούν του κόστους του εντός της Ένωσης, μεταξύ άλλων σε μακροπρόθεσμο επίπεδο,
 - γ) το έργο βρίσκεται στην επικράτεια τουλάχιστον ενός κράτους μέλους και στην επικράτεια τουλάχιστον μίας τρίτης χώρας και έχει σημαντικό διασυνοριακό αντίκτυπο, όπως ορίζεται στο παράρτημα IV σημείο 2),
 - δ) όσον αφορά το μέρος που βρίσκεται στην επικράτεια κράτους μέλους, το έργο συνάδει με τις οδηγίες 2009/73/EK και (ΕΕ) 2019/944 σε περίπτωση που εμπίπτει στις κατηγορίες υποδομών που ορίζονται στο παράρτημα II σημεία 1) και 3) του παρόντος κανονισμού,
 - ε) υπάρχουν αποδεδειγμένα ένα υψηλό επίπεδο σύγκλισης του πλαισίου πολιτικής της εμπλεκόμενης τρίτης χώρας ή χωρών και μηχανισμοί επιβολής του νόμου για τη στήριξη των στόχων πολιτικής της Ένωσης, ιδίως για τη διασφάλιση:
 - i) μιας εύρυθμης εσωτερικής αγοράς ενέργειας,
 - ii) της ασφάλειας του εφοδιασμού με βάση, μεταξύ άλλων, τη διαφοροποίηση των ενεργειακών πηγών, τη συνεργασία και την αλληλεγγύη,
 - iii) ενός ενεργειακού συστήματος, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής, της μεταφοράς και της διανομής, το οποίο συμβάλλει στον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας, σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού και τις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050, και ιδίως το οποίο αποφεύγει τη διαρροή άνθρακα,
 - στ) η εμπλεκόμενη τρίτη χώρα ή χώρες υποστηρίζουν το καθεστώς προτεραιότητας του έργου, όπως ορίζεται στο άρθρο 7, και δεσμεύονται να τηρούν ένα παρεμφερές χρονοδιάγραμμα ταχύρρυθμης υλοποίησης και άλλα μέτρα πολιτικής και ρυθμιστικής στήριξης όπως αυτά που ισχύουν για έργα κοινού ενδιαφέροντος στην Ένωση.

Όσον αφορά τα έργα αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα που εμπίπτουν στην κατηγορία ενεργειακών υποδομών του παραρτήματος II σημείο 5) στοιχείο γ), το έργο είναι αναγκαίο για να καταστεί δυνατή η διασυνοριακή μεταφορά και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα και η τρίτη χώρα στην οποία βρίσκεται το έργο διαθέτει κατάλληλο νομικό πλαίσιο βασισμένο σε αποδεδειγμένα αποτελεσματικούς μηχανισμούς επιβολής, ώστε να διασφαλίζεται ότι στο έργο εφαρμόζονται πρότυπα και διασφαλίσεις τα οποία αποτρέπουν τυχόν διαρροές διοξειδίου του άνθρακα και αφορούν το κλίμα, την ανθρώπινη υγεία και τα οικοσυστήματα όσον αφορά την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα της μόνιμης αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα και τα οποία είναι τουλάχιστον στο ίδιο επίπεδο με εκείνα που προβλέπονται από το δίκαιο της Ένωσης.

3. Για τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν σε συγκεκριμένες κατηγορίες ενεργειακών υποδομών ισχύουν τα ακόλουθα ειδικά κριτήρια:

- α) για τα έργα μεταφοράς, διανομής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών του παραρτήματος II σημείο 1) στοιχεία α), β), γ) και στ), το έργο συμβάλλει σημαντικά στη βιωσιμότητα, μέσω της ενσωμάτωσης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο δίκτυο και μέσω της μεταφοράς ή της διανομής της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε σημαντικά κέντρα κατανάλωσης και χώρους αποθήκευσης, και στη μείωση των ενεργειακών περικοπών, κατά περίπτωση, και συμβάλλει σε τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα ειδικά κριτήρια:
 - i) στην ενοποίηση της αγοράς, μεταξύ άλλων μέσω της άρσης της ενεργειακής απομόνωσης τουλάχιστον ενός κράτους μέλους και της μείωσης των σημείων συμφόρησης στις ενεργειακές υποδομές, στον ανταγωνισμό, στη διαλειτουργικότητα και στην ευελιξία των συστημάτων,
 - ii) στην ασφάλεια του εφοδιασμού, μεταξύ άλλων μέσω της διαλειτουργικότητας, της ευελιξίας των συστημάτων, της κυβερνοασφάλειας, κατάλληλων συνδέσεων και της ασφαλούς και αξιόπιστης λειτουργίας των συστημάτων,
- β) για τα έργα ευφών δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας που εμπίπτουν στην κατηγορία ενεργειακών υποδομών του παραρτήματος II σημείο 1) στοιχείο ε), το έργο συμβάλλει σημαντικά στη βιωσιμότητα, μέσω της ενσωμάτωσης στο δίκτυο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και συμβάλλει σε τουλάχιστον δύο από τα ακόλουθα ειδικά κριτήρια:
 - i) στην ασφάλεια του εφοδιασμού, μεταξύ άλλων μέσω της αποδοτικότητας και της διαλειτουργικότητας της μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στην καθημερινή λειτουργία των δικτύων, μέσω της αποφυγής της συμφόρησης και μέσω της ενσωμάτωσης και συμμετοχής των χρηστών των δικτύων,
 - ii) στην ενοποίηση της αγοράς, μεταξύ άλλων μέσω της αποδοτικής λειτουργίας των συστημάτων και της χρήσης διασυνδέσεων,
 - iii) στην ασφάλεια δικτύων, στην ευελιξία και στην ποιότητα του εφοδιασμού, μεταξύ άλλων μέσω της μεγαλύτερης εφαρμογής καινοτομίας στην εξισορρόπηση, των αγορών ευελιξίας, της κυβερνοασφάλειας, της παρακολούθησης, του ελέγχου των συστημάτων και της διόρθωσης σφαλμάτων,
 - iv) στην έξυπνη ενοποίηση τομέων, είτε στο ενεργειακό σύστημα μέσω της σύνδεσης διάφορων φορέων και τομέων ενέργειας είτε με ευρύτερο τρόπο, ώστε να ευνοούνται οι συνέργειες και ο συντονισμός μεταξύ των τομέων της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών,
- γ) για τα έργα μεταφοράς και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 5), το έργο ανταποκρίνεται σημαντικά στη βιωσιμότητα μέσω της μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στις συνδεδεμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις και συμβάλλει σε όλα τα ακόλουθα ειδικά κριτήρια:
 - i) στην αποφυγή των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, με παράλληλη κατοχύρωση της ασφάλειας του εφοδιασμού,
 - ii) στην αύξηση της ανθεκτικότητας και της ασφάλειας της μεταφοράς και της αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα,
 - iii) στην αποδοτική χρήση των πόρων, με τη σύνδεση πολλαπλών πηγών διοξειδίου του άνθρακα και χώρων αποθήκευσης μέσω κοινών υποδομών και με την ελαχιστοποίηση της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης και των σχετικών κινδύνων,
- δ) για τα έργα υδρογόνου που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 3), το έργο συμβάλλει σημαντικά στη βιωσιμότητα, μεταξύ άλλων με τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, τη βελτίωση της ανάπτυξης του ανανεώσιμου υδρογόνου ή του υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, με έμφαση στο υδρογόνο από ανανεώσιμες πηγές, ιδίως σε εφαρμογές τελικής χρήσης, όπως σε τομείς όπου η μείωση των εκπομπών είναι δύσκολη και όπου δεν είναι δυνατή η εφαρμογή λύσεων μεγαλύτερης ενεργειακής απόδοσης, και με τη στήριξη της παραγωγής μεταβλητών μορφών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της παροχής ευελιξίας, λύσεων αποθήκευσης ή και των δύο, και το έργο συμβάλλει σε σημαντικό βαθμό τουλάχιστον σε ένα από τα ακόλουθα ειδικά κριτήρια:
 - i) στην ενοποίηση της αγοράς, μεταξύ άλλων μέσω της σύνδεσης υφιστάμενων ή αναδυόμενων δικτύων υδρογόνου των κρατών μελών ή με τη συμβολή με άλλο τρόπο στη δημιουργία ενός διενωσιακού δικτύου μεταφοράς και αποθήκευσης υδρογόνου και με τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας των συνδεδεμένων συστημάτων,
 - ii) στην ασφάλεια του εφοδιασμού και στην ευελιξία, μεταξύ άλλων μέσω κατάλληλων συνδέσεων και της διευκόλυνσης της ασφαλούς και αξιόπιστης λειτουργίας των συστημάτων,
 - iii) στον ανταγωνισμό, μεταξύ άλλων μέσω της παροχής πρόσβασης σε πολλαπλές πηγές εφοδιασμού και χρήστες δικτύων με διαφάνεια και χωρίς διακρίσεις,

- ε) για τα έργα ηλεκτρολυτικών κυψελών που εμπίπτουν στην κατηγορία ενεργειακής υποδομής που αναφέρεται στο παράρτημα II σημείο 4), το έργο ανταποκρίνεται σημαντικά σε όλα τα ακόλουθα ειδικά κριτήρια:
- i) στη βιωσιμότητα, μεταξύ άλλων μέσω της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και της ενίσχυσης της ανάπτυξης του ανανεώσιμου υδρογόνου ή του υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, ιδίως από ανανεώσιμες πηγές, καθώς των συνθετικών καυσίμων ίδιας προέλευσης,
 - ii) στην ασφάλεια του εφοδιασμού, μεταξύ άλλων μέσω της συμβολής στην ασφαλή, αποδοτική και αξιόπιστη λειτουργία των συστημάτων και μέσω της παροχής λύσεων αποθήκευσης, λύσεων ευελιξίας ή και των δύο, όπως υπηρεσιών ανταπόκρισης από την πλευρά της ζήτησης και εξισορρόπησης,
 - iii) στην παροχή της δυνατότητας υπηρεσιών ευελιξίας ως απόκριση στη ζήτηση και αποθήκευση με τη διευκόλυνση της ενσωμάτωσης του τομέα των ευφύων ενεργειακών δικτύων μέσω της δημιουργίας συνδέσεων διάφορων φορέων ενέργειας και τομέων,
- στ) για τα έργα ευφύων δικτύων αερίου που εμπίπτουν στην κατηγορία ενεργειακών υποδομών του παραρτήματος II σημείο 2), το έργο συμβάλλει σημαντικά στη βιωσιμότητα, διασφαλίζοντας την ενσωμάτωση πληθώρας αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και ιδίως ανανεώσιμων αερίων, μεταξύ άλλων όπου αυτά είναι τοπικής προέλευσης, όπως το βιομεθάνιο ή το ανανεώσιμο υδρογόνο, στα συστήματα μεταφοράς, διανομής ή αποθήκευσης αερίου για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, και το έργο συμβάλλει σημαντικά σε τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα ειδικά κριτήρια:
- i) στην ασφάλεια δικτύων και στην ποιότητα του εφοδιασμού μέσω της βελτίωσης της αποδοτικότητας και της διαλειτουργικότητας της μεταφοράς, διανομής ή αποθήκευσης αερίου στην καθημερινή λειτουργία του δικτύου, μεταξύ άλλων με την αντιμετώπιση των προκλήσεων που εγείρει η έγχυση αερίων διάφορων ποιοτήτων,
 - ii) στη λειτουργία της αγοράς και στις υπηρεσίες προς τον καταναλωτή,
 - iii) στη διευκόλυνση της ενσωμάτωσης του τομέα των ευφύων ενεργειακών δικτύων μέσω της δημιουργίας συνδέσεων προς άλλους φορείς ενέργειας και τομείς και της παροχής δυνατότητας απόκρισης της ζήτησης.

4. Για τα έργα που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που ορίζονται στο παράρτημα II, τα κριτήρια της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου αξιολογούνται σύμφωνα με τους δείκτες που ορίζονται στο παράρτημα IV σημεία 3) έως 8).

5. Για να διευκολυνθεί η αξιολόγηση όλων των έργων που θα μπορούσαν να επιλεγούν ως έργα κοινού ενδιαφέροντος και να συμπεριληφθούν σε περιφερειακό κατάλογο, κάθε ομάδα αξιολογεί τη συμβολή του έργου στην υλοποίηση του ίδιου διαδρόμου ή πεδίου προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών με διαφανή και αντικειμενικό τρόπο. Κάθε ομάδα καθορίζει τη μέθοδο αξιολόγησης που θα χρησιμοποιήσει με βάση τη σωρευτική συμβολή στην εκπλήρωση των κριτηρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 3. Η εν λόγω αξιολόγηση έχει ως αποτέλεσμα μια ιεράρχηση των έργων για εσωτερική χρήση από την ομάδα. Ούτε ο περιφερειακός κατάλογος ούτε ο ενωσιακός κατάλογος περιλαμβάνουν οποιαδήποτε ιεράρχηση και η ιεράρχηση δεν χρησιμοποιείται για σκοπό άλλον από αυτούς του παραρτήματος III τμήμα 2 σημείο 16).

Κατά την αξιολόγηση των έργων, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι ομάδες τηρούν μια συνεπή προσέγγιση ως προς την αξιολόγηση, λαμβάνονται δεόντως υπόψη από κάθε ομάδα:

- α) ο επείγων χαρακτήρας και η συμβολή κάθε προτεινόμενου έργου για την υλοποίηση των ενεργειακών και κλιματικών επιδιώξεων της Ένωσης για το 2030 και τον στόχο της της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050, της ενοποίησης της αγοράς, του ανταγωνισμού, της βιωσιμότητας και της ασφάλειας του εφοδιασμού,
- β) η συμπληρωματικότητα κάθε προτεινόμενου έργου με άλλα προτεινόμενα έργα, συμπεριλαμβανομένων των ανταγωνιστικών ή δυνητικά ανταγωνιστικών έργων,
- γ) οι πιθανές συνέργειες με διαδρόμους προτεραιότητας και θεματικά πεδία που προσδιορίζονται στο πλαίσιο των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών και τηλεπικοινωνιών,
- δ) για προτεινόμενα έργα τα οποία είναι, κατά την πραγματοποίηση της αξιολόγησης, έργα στον ενωσιακό κατάλογο, η πρόοδος στην υλοποίησή τους και η συμμόρφωσή τους με τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων και διαφάνειας.

Όσον αφορά τα έργα ευφύων δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και ευφύων δικτύων αερίου που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών του παραρτήματος II σημείο 1) στοιχείο ε) και του παραρτήματος II σημείο 2), πραγματοποιείται ιεράρχηση για εκείνα τα έργα που επηρεάζουν τα δύο ίδια κράτη μέλη και λαμβάνονται δεόντως υπόψη και ο αριθμός των χρηστών που αφορά το έργο, η ετήσια κατανάλωση ενέργειας και το ποσοστό παραγωγής από πόρους χωρίς δυνατότητα μεταφοράς στην περιοχή που καλύπτουν οι εν λόγω χρήστες.

Άρθρο 5

Υλοποίηση και παρακολούθηση των έργων στον ενωσιακό κατάλογο

1. Οι φορείς υλοποίησης έργων εκπονούν πρόγραμμα υλοποίησης των έργων στον ενωσιακό κατάλογο, συμπεριλαμβανομένου ενός χρονοδιαγράμματος για καθένα από τα ακόλουθα:

- α) τις μελέτες σκοπιμότητας και σχεδιασμού, μεταξύ άλλων όσον αφορά την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τη συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία και την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης
- β) την έγκριση από την εθνική ρυθμιστική αρχή ή από οποιαδήποτε άλλη ενδιαφερόμενη αρχή,
- γ) την κατασκευή και τη θέση σε λειτουργία,
- δ) τη διαδικασία αδειοδότησης που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 6 στοιχείο β).

2. Οι ΔΣΜ, ΔΣΔ και άλλοι φορείς εκμετάλλευσης συνεργάζονται μεταξύ τους για να διευκολύνουν την ανάπτυξη έργων στον ενωσιακό κατάλογο στην περιοχή τους.

3. Ο Οργανισμός και οι εμπλεκόμενες ομάδες παρακολουθούν τη σημειωθείσα πρόοδο σχετικά με την υλοποίηση των έργων στον ενωσιακό κατάλογο και, εάν είναι απαραίτητο, διατυπώνουν συστάσεις για να διευκολύνουν την υλοποίησή τους. Οι ομάδες δύνανται να ζητούν περαιτέρω πληροφορίες σύμφωνα με τις παραγράφους 4, 5 και 6, να συγκαλούν συνεδριάσεις με τα εμπλεκόμενα μέρη και να καλούν την Επιτροπή να επαληθεύει τις επιτόπου παρεχόμενες πληροφορίες.

4. Έως τις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους μετά το έτος έναξης ενός έργου στον ενωσιακό κατάλογο, οι φορείς υλοποίησης έργων υποβάλλουν ετήσια έκθεση για κάθε έργο που εμπίπτει στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο παράρτημα II προς την εθνική αρμόδια αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1.

Στην εν λόγω έκθεση περιλαμβάνονται λεπτομέρειες σχετικά με:

- α) την πρόοδο όσον αφορά την ανάπτυξη, κατασκευή και θέση σε λειτουργία του έργου, ιδίως ως προς τη διαδικασία αδειοδότησης και τη διαδικασία διαβούλευσης, καθώς και τη συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία, με βάση την αρχή ότι το έργο «δεν προκαλεί σημαντική βλάβη» στο περιβάλλον, και τα μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή που έχουν ληφθεί,
- β) κατά περίπτωση, τις καθυστερήσεις σε σχέση με το πρόγραμμα υλοποίησης, τους λόγους των καθυστερήσεων και τυχόν άλλες δυσκολίες,
- γ) κατά περίπτωση, αναθεωρημένο σχέδιο για να ξεπεραστούν οι καθυστερήσεις.

5. Έως τις 28 Φεβρουαρίου κάθε έτους μετά το έτος κατά το οποίο ο φορέας υλοποίησης οφείλει να υποβάλει την έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, οι αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 υποβάλλουν στον Οργανισμό και στην αντίστοιχη ομάδα την έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, συνοδευόμενη από πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο και, κατά περίπτωση, τις καθυστερήσεις στην υλοποίηση έργων στον ενωσιακό κατάλογο που αφορούν την αντίστοιχη επικράτεια τους, σε σχέση με τις διαδικασίες αδειοδότησης, καθώς και τους λόγους των εν λόγω καθυστερήσεων. Η συνεισφορά των αρμόδιων αρχών στην έκθεση επισημαίνεται σαφώς και η έκθεση καταρτίζεται χωρίς να τροποποιηθεί το κείμενο που συνέταξαν οι φορείς υλοποίησης των έργων.

6. Έως τις 30 Απριλίου κάθε έτους κατά το οποίο θα πρέπει να εγκριθεί νέος ενωσιακός κατάλογος, ο Οργανισμός υποβάλλει στις ομάδες συγκεντρωτική έκθεση σχετικά με τα έργα στον ενωσιακό κατάλογο που υπόκεινται στην αρμοδιότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, στην οποία αξιολογείται η πρόοδος που έχει σημειωθεί, καθώς και η εξέλιξη του αναμενόμενου κόστους του έργου, και διατυπώνει, κατά περίπτωση, συστάσεις σχετικά με το πώς μπορούν να ξεπεραστούν οι καθυστερήσεις και οι δυσκολίες που έχουν προκύψει. Η εν λόγω συγκεντρωτική έκθεση αξιολογεί επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 11 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942, τη συνεπή εφαρμογή των ενωσιακών σχεδίων ανάπτυξης δικτύων όσον αφορά τους διαδρόμους και τα πεδία προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο παράρτημα I.

Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, ο Οργανισμός μπορεί να ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων του που ορίζονται στην παρούσα παράγραφος.

7. Εάν η θέση σε λειτουργία ενός έργου στον ενωσιακό κατάλογο παρουσιάζει καθυστέρηση σε σχέση με το πρόγραμμα υλοποίησης για λόγους άλλους εκτός από ανωτέρα βία για την οποία δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνος ο φορέας υλοποίησης έργου, εφαρμόζονται τα ακόλουθα μέτρα:

- α) στον βαθμό που είναι εφαρμόστεια τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 22 παράγραφος 7 στοιχείο α), β) ή γ) της οδηγίας 2009/73/EK και στο άρθρο 51 παράγραφος 7 στοιχείο α, β) ή γ) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 σύμφωνα με το αντίστοιχο εθνικό δίκαιο, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μεριμνούν για την υλοποίηση της επένδυσης,
- β) εάν τα λαμβανόμενα σύμφωνα με το στοιχείο α) μέτρα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών δεν είναι εφαρμόστεια, ο φορέας υλοποίησης του έργου, εντός 24 μηνών από την ημερομηνία θέσης σε λειτουργία που δηλώνεται στο πρόγραμμα υλοποίησης, επιλέγει τρίτο μέρος για τη χρηματοδότηση ή την κατασκευή του έργου εν όλω ή εν μέρει,
- γ) εάν δεν επιλεγεί τρίτο μέρος σύμφωνα με το στοιχείο β), το κράτος μέλος ή, εάν υπάρχει σχετική πρόβλεψη του κράτους μέλους, η εθνική ρυθμιστική αρχή μπορεί να ορίσει, εντός δύο μηνών από τη λήξη της περιόδου που αναφέρεται στο στοιχείο β), τρίτο μέρος για τη χρηματοδότηση ή την κατασκευή του έργου το οποίο αποδέχεται ο φορέας υλοποίησης του έργου,
- δ) όταν η καθυστέρηση σε σχέση με την ημερομηνία θέσης σε λειτουργία που δηλώνεται στο πρόγραμμα υλοποίησης υπερβεί τους 26 μήνες, η Επιτροπή, με την επιφύλαξη της συμφωνίας και της πλήρους συνεργασίας των ενδιαφερόμενων κρατών μελών, μπορεί να προκηρύξει πρόσκληση υποβολής προτάσεων ανοικτή σε οποιοδήποτε τρίτο μέρος ικανό να αποτελέσει φορέα υλοποίησης για να κατασκευάσει το έργο βάσει συμφωνημένου χρονοδιαγράμματος,
- ε) όταν εφαρμόζονται τα μέτρα που αναφέρονται στο στοιχείο γ) ή δ), ο διαχειριστής του συστήματος στην περιοχή του οποίου πραγματοποιείται η επένδυση παρέχει στους φορείς εκτέλεσης ή τους επενδυτές ή σε τρίτο όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες για την υλοποίηση της επένδυσης, συνδέει τα νέα στοιχεία ενεργητικού με το δίκτυο μεταφοράς ή, κατά περίπτωση, με το δίκτυο διανομής και, γενικά, καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να διευκολύνει την υλοποίηση της επένδυσης και την ασφαλή, αξιόπιστη και αποδοτική λειτουργία και συντήρηση του έργου στον ενωσιακό κατάλογο.

8. Έργο στον ενωσιακό κατάλογο δύναται να διαγραφεί από τον ενωσιακό κατάλογο σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 3 παράγραφος 4, εάν η συμπερίληψη του στον κατάλογο αυτόν είχε βασιστεί σε εσφαλμένες πληροφορίες που ήταν καθοριστικός παράγοντας για τη συμπερίληψη του έργου ή εάν το έργο αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης.

9. Τα έργα που δεν περιλαμβάνονται πλέον στον ενωσιακό κατάλογο χάνουν κάθε δικαίωμα και απαλλάσσονται από κάθε υποχρέωση που σχετίζεται με το καθεστώς του έργου κοινού ενδιαφέροντος ή του έργου αμοιβαίου ενδιαφέροντος που απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό.

Ωστόσο, ένα έργο που δεν περιλαμβάνεται πλέον στον ενωσιακό κατάλογο αλλά ο φάκελος της αίτησης του οποίου έχει γίνει δεκτός προς εξέταση από την αρμόδια αρχή διατηρεί τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το κεφάλαιο III, πλην των περιπτώσεων κατά τις οποίες το έργο έχει διαγραφεί από τον ενωσιακό κατάλογο για τους λόγους που ορίζονται στην παράγραφο 8 του παρόντος άρθρου.

10. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της παροχής τυχόν χρηματοδοτικής συνδρομής από την Ένωση για οποιοδήποτε έργο κοινού ενδιαφέροντος πριν από τη διαγραφή του από τον ενωσιακό κατάλογο.

Άρθρο 6

Ευρωπαίοι συντονιστές

1. Όταν έργο κοινού ενδιαφέροντος αντιμετωπίζει σοβαρές δυσκολίες όσον αφορά την υλοποίησή του, η Επιτροπή, με τη σύμφωνη γνώμη των ενδιαφερόμενων κρατών μελών, δύναται να διορίζει Ευρωπαίο συντονιστή για διάστημα έως ενός έτους με δυνατότητα ανανέωσης δύο φορές.

2. Ο Ευρωπαίος συντονιστής:

- α) προωθεί τα έργα για τα οποία έχει διοριστεί ως ο Ευρωπαίος συντονιστής και τον διασυνοριακό διάλογο μεταξύ των φορέων υλοποίησης έργων και όλων των ενδιαφερόμενων συμφεροντούχων,
- β) επικουρεί όλα τα μέρη ανάλογα με τις ανάγκες που προκύπτουν σχετικά με τη διαβούλευσή τους με τους ενδιαφερόμενους συμφεροντούχους, σχετικά με συζητήσεις για εναλλακτική διαδρομή, κατά περίπτωση, και σχετικά με την παροχή των απαραίτητων αδειών για τα έργα,
- γ) κατά περίπτωση, συμβουλεύει τους φορείς υλοποίησης έργου σχετικά με τη χρηματοδότηση του έργου,

- δ) διασφαλίζει την παροχή της κατάλληλης στήριξης και στρατηγικής καθοδήγησης από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη για την προετοιμασία και την υλοποίηση των έργων,
- ε) υποβάλλει ετησίως και, κατά περίπτωση, μετά την ολοκλήρωση της εντολής του έκθεση στην Επιτροπή για την πρόοδο των έργων και για τυχόν δυσκολίες και εμπόδια που πιθανώς να προκαλέσουν σημαντικές καθυστερήσεις στην ημερομηνία θέσης σε λειτουργία των έργων.

Η Επιτροπή διαβιβάζει την έκθεση του Ευρωπαίου συντονιστή που αναφέρεται στο στοιχείο ε) στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στις ενδιαφερόμενες ομάδες.

3. Η επιλογή του Ευρωπαίου συντονιστή γίνεται κατόπιν ανοικτής, αμερόληπτης και διαφανούς διαδικασίας και με βάση την πείρα του υποψηφίου όσον αφορά τα ειδικά καθήκοντα που του ανατίθενται για τα συγκεκριμένα έργα.

4. Η απόφαση διορισμού του Ευρωπαίου συντονιστή καθορίζει τους όρους αναφοράς, που προσδιορίζουν αναλυτικά τη διάρκεια της εντολής, τα ειδικά καθήκοντα, τις αντίστοιχες προθεσμίες και τη μεθοδολογία που θα χρησιμοποιηθεί. Η προσπάθεια συντονισμού είναι ανάλογη προς την πολυπλοκότητα και τις εκτιμώμενες δαπάνες των έργων.

5. Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη συνεργάζονται πλήρως με τον Ευρωπαίο συντονιστή κατά την εκτέλεση των αναφερόμενων στις παραγράφους 2 και 4 καθηκόντων του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Αδειοδότηση και δημόσια συμμετοχή

Άρθρο 7

Καθεστώς προτεραιότητας για έργα στον ενωσιακό κατάλογο

1. Η έγκριση του ενωσιακού καταλόγου κατοχυρώνει, για τους σκοπούς ενδεχόμενων αποφάσεων στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησης, την αναγκαιότητα που χαρακτηρίζει τα έργα στον ενωσιακό κατάλογο από την άποψη της ενεργειακής πολιτικής και κλιματικής προοπτικής, με την επιφύλαξη της ακριβούς θέσης, της χάραξης ή της τεχνολογίας του έργου.

Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται σε ανταγωνιστικά έργα ή σε έργα που δεν έχουν φθάσει σε επαρκή βαθμό ωριμότητας ώστε να παρέχουν ειδική ανάλυση κόστους-οφέλους του έργου όπως αναφέρεται στο παράρτημα III τμήμα 2 σημείο 1) στοιχείο δ).

2. Για τη διασφάλιση της αποδοτικής διοικητικής επεξεργασίας των φακέλων αιτήσεων που αφορούν έργα στον ενωσιακό κατάλογο, οι φορείς υλοποίησης έργων και όλες οι ενδιαφερόμενες αρχές διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω φάκελοι διεκπεραιώνονται όσον το δυνατόν ταχύτερα σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο.

3. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο ενωσιακό δίκαιο, αποδίδεται στα έργα στον ενωσιακό κατάλογο το καθεστώς της μεγαλύτερης δυνατής εθνικής προτεραιότητας, όταν υφίσταται τέτοιο καθεστώς στο εθνικό δίκαιο, και αυτά τυγχάνουν κατάλληλης μεταχείρισης στο πλαίσιο των διαδικασιών αδειοδότησης και, εάν προβλέπεται στο εθνικό δίκαιο, στο πλαίσιο του χωροταξικού σχεδιασμού, περιλαμβανομένων των διαδικασιών που αφορούν τις εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων, όπου και όπως προβλέπεται τέτοιου είδους μεταχείριση στο εθνικό δίκαιο που ισχύει για το αντίστοιχο είδος ενεργειακών υποδομών.

4. Όλες οι διαδικασίες επίλυσης διαφορών, οι ένδικες διαφορές, οι προσφυγές και τα ένδικα μέσα σχετικά με έργα στον ενωσιακό κατάλογο ενώπιον οποιωνδήποτε εθνικών δικαστηρίων ή τμημάτων, συμπεριλαμβανομένης της διαμεσολάβησης ή της διαιτησίας, όταν υφίστανται στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου, αντιμετωπίζονται ως επείγουσες, στην περίπτωση και στον βαθμό που το εθνικό δίκαιο προβλέπει τέτοιες επείγουσες διαδικασίες.

5. Τα κράτη μέλη αξιολογούν, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την υπάρχουσα καθοδήγηση που έχει εκδώσει η Επιτροπή σχετικά με τον εξορθολογισμό των διαδικασιών εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τα έργα στον ενωσιακό κατάλογο, ποια μέτρα νομοθετικού και μη νομοθετικού χαρακτήρα είναι απαραίτητα για τον εξορθολογισμό των διαδικασιών εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και για τη διασφάλιση της συνεπούς εφαρμογής τους και ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με το αποτέλεσμα της εν λόγω αξιολόγησης.

6. Έως την 24η Μαρτίου 2023, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα μέτρα μη νομοθετικού χαρακτήρα που προσδιόρισαν σύμφωνα με την παράγραφο 5.

7. Έως την 24η Ιουνίου 2023, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα μέτρα νομοθετικού χαρακτήρα που προσδιόρισαν σύμφωνα με την παράγραφο 5. Τα εν λόγω μέτρα νομοθετικού χαρακτήρα τελούν υπό την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο δίκαιο της Ένωσης.

8. Όσον αφορά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που αντιμετωπίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και στο άρθρο 4 παράγραφος 7 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, εφόσον πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στις εν λόγω οδηγίες, τα έργα στον ενωσιακό κατάλογο θεωρείται ότι συμβάλλουν στο δημόσιο συμφέρον από την άποψη της ενεργειακής πολιτικής και μπορεί να θεωρηθεί ότι υπαγορεύονται από λόγους επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος.

Όταν απαιτείται γνωμοδότηση της Επιτροπής σύμφωνα με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ, η Επιτροπή και η εθνική αρμόδια αρχή που αναφέρεται στο 9 του παρόντος κανονισμού διασφαλίζουν ότι η απόφαση σχετικά με τους λόγους επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος ενός έργου λαμβάνεται εντός των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος κανονισμού.

Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται σε ανταγωνιστικά έργα ή σε έργα που δεν έχουν φθάσει σε επαρκή βαθμό ωριμότητας ώστε να παρέχουν ειδική ανάλυση κόστους-οφέλους του έργου όπως αναφέρεται στο παράρτημα ΙΙΙ τμήμα 2 σημείο 1) στοιχείο δ).

Άρθρο 8

Οργάνωση της διαδικασίας αδειοδότησης

1. Έως την 23η Ιουνίου 2022, κάθε κράτος μέλος επικαιροποιεί, όταν είναι απαραίτητο, τον διορισμό μίας εθνικής αρμόδιας αρχής η οποία φέρει την ευθύνη της διευκόλυνσης και του συντονισμού της διαδικασίας αδειοδότησης έργων στον ενωσιακό κατάλογο.

2. Οι ευθύνες της εθνικής αρμόδιας αρχής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ή τα συναφή με αυτήν καθήκοντα μπορούν να εκχωρηθούν σε άλλη αρχή ή να εκτελούνται από άλλη αρχή, ανά έργο στον ενωσιακό κατάλογο ή ανά συγκεκριμένη κατηγορία έργων στον ενωσιακό κατάλογο, υπό τον όρο ότι:

- α) η εθνική αρμόδια αρχή ενημερώνει την Επιτροπή για την εν λόγω εκχώρηση και η πληροφορία αυτή δημοσιεύεται είτε από την εθνική αρμόδια αρχή είτε από τον φορέα υλοποίησης του έργου στον ιστότοπο που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 7,
- β) μόνο μία αρχή είναι αρμόδια ανά έργο στον ενωσιακό κατάλογο και αποτελεί τον μόνο αρμόδιο επαφής για τον φορέα υλοποίησης του έργου στη διαδικασία που οδηγεί στην εμπεριστατωμένη απόφαση για ένα δεδομένο έργο στον ενωσιακό κατάλογο και συντονίζει την υποβολή όλων των συναφών εγγράφων και πληροφοριών.

Η εθνική αρμόδια αρχή μπορεί να διατηρήσει την ευθύνη του καθορισμού των προθεσμιών, με την επιφύλαξη των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2.

3. Με την επιφύλαξη των σχετικών απαιτήσεων του ενωσιακού και του διεθνούς δικαίου και, στον βαθμό που δεν αντιβαίνει σε αυτές, του εθνικού δικαίου, η εθνική αρμόδια αρχή διευκολύνει την έκδοση της εμπεριστατωμένης απόφασης. Η εμπεριστατωμένη απόφαση εκδίδεται εντός των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2 και σύμφωνα με ένα από τα ακόλουθα συστήματα:

α) ολοκληρωμένο σύστημα:

η εμπεριστατωμένη απόφαση εκδίδεται από την εθνική αρμόδια αρχή και είναι η μόνη νομικώς δεσμευτική απόφαση που προκύπτει από την εκ του νόμου προβλεπόμενη διαδικασία αδειοδότησης. Σε περίπτωση που εμπλέκονται άλλες αρχές στο έργο, μπορούν, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, να γνωμοδοτήσουν συμβάλλοντας στη διαδικασία και η συμβολή τους λαμβάνεται υπόψη από την εθνική αρμόδια αρχή,

β) συντονισμένο σύστημα:

η εμπεριστατωμένη απόφαση περιλαμβάνει πολλαπλές επιμέρους νομικώς δεσμευτικές αποφάσεις που έχουν εκδώσει διάφορες ενδιαφερόμενες αρχές, τις οποίες συντονίζει η εθνική αρμόδια αρχή. Η εθνική αρμόδια αρχή μπορεί να καθορίζει ομάδα εργασίας στην οποία εκπροσωπούνται όλες οι ενδιαφερόμενες αρχές προκειμένου να καταρτίσει λεπτομερές διάγραμμα για τη διαδικασία αδειοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 6 στοιχείο β) και προκειμένου να παρακολουθεί και να συντονίζει την εφαρμογή του. Η εθνική αρμόδια αρχή, μετά από διαβούλευση με τις άλλες ενδιαφερόμενες αρχές, καθορίζει, κατά περίπτωση σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και με την επιφύλαξη των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2, εύλογο χρονικό διάστημα εντός του οποίου μπορούν να εκδοθούν οι επιμέρους αποφάσεις. Η εθνική αρμόδια αρχή δύναται να λάβει επιμέρους απόφαση εξ ονόματος μιας άλλης ενδιαφερόμενης εθνικής αρμόδιας αρχής, εάν η

απόφαση της εν λόγω αρχής δεν εκδοθεί εμπρόθεσμα και δεν συντρέχουν επαρκείς λόγοι για την καθυστέρηση· ή, εφόσον προβλέπεται στο εθνικό δίκαιο και στον βαθμό που αυτό είναι συμβατό με το δίκαιο της Ένωσης, η εθνική αρμόδια αρχή μπορεί να θεωρήσει ότι άλλη ενδιαφερόμενη εθνική αρχή έχει είτε εγκρίνει είτε απορρίψει το έργο, εφόσον η απόφαση δεν εκδοθεί εντός της προθεσμίας από την εν λόγω αρχή. Εφόσον προβλέπεται στο εθνικό δίκαιο, η εθνική αρμόδια αρχή δύναται να αγνοήσει μια επιμέρους απόφαση άλλης ενδιαφερόμενης εθνικής αρχής σε περίπτωση που δεν τη θεωρήσει επαρκώς τεκμηριωμένη σε σχέση με τα υποκείμενα στοιχεία που παρουσίασε η ενδιαφερόμενη εθνική αρχή· στην περίπτωση αυτήν, η εθνική αρμόδια αρχή διασφαλίζει την τήρηση των σχετικών απαιτήσεων βάσει του ενωσιακού και του διεθνούς δικαίου και αιτιολογεί την απόφασή της·

γ) συνεργατικό σύστημα:

η εμπεριστατωμένη απόφαση συντονίζεται από την εθνική αρμόδια αρχή. Η εθνική αρμόδια αρχή, μετά από διαβούλευση με τις άλλες ενδιαφερόμενες αρχές, καθορίζει, κατά περίπτωση σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και με την επιφύλαξη των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2, εύλογο χρονικό διάστημα εντός του οποίου μπορούν να εκδοθούν οι επιμέρους αποφάσεις. Εποπτεύει τη συμμόρφωση των ενδιαφερόμενων αρχών με τις προθεσμίες.

Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τα συστήματα κατά τρόπο που, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, συμβάλλει στην πλέον αποτελεσματική και έγκαιρη έκδοση της εμπεριστατωμένης απόφασης.

Η αρμοδιότητα των ενδιαφερόμενων αρχών μπορεί είτε να ενσωματώνεται στην αρμοδιότητα της εθνικής αρμόδιας αρχής που διορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή οι ενδιαφερόμενες αρχές μπορούν να διατηρούν, σε έναν ορισμένο βαθμό, την ανεξάρτητη αρμοδιότητά τους σύμφωνα με το αντίστοιχο σύστημα αδειοδότησης που έχει επιλεγεί από το κράτος μέλος σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο για τη διευκόλυνση της έκδοσης της εμπεριστατωμένης απόφασης και να συνεργάζονται, αντίστοιχα, με την εθνική αρμόδια αρχή.

Όταν μια ενδιαφερόμενη αρχή δεν αναμένει ότι θα εκδώσει επιμέρους απόφαση εντός της καθορισμένης προθεσμίας, η εν λόγω αρχή ενημερώνει την εθνική αρμόδια αρχή αμελλητί, αιτιολογώντας την καθυστέρηση. Εν συνέχεια, η εθνική αρμόδια αρχή καθορίζει νέα προθεσμία εντός της οποίας εκδίδεται η εν λόγω επιμέρους απόφαση, τηρώντας τις συνολικές προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2.

Τα κράτη μέλη επιλέγουν μεταξύ των τριών συστημάτων που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ) του πρώτου εδαφίου με στόχο τη διευκόλυνση και τον συντονισμό των διαδικασιών τους και εφαρμόζουν το σύστημα που είναι το πλέον αποτελεσματικό γι' αυτά σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητές τους σε εθνικό επίπεδο όσον αφορά τον σχεδιασμό και τις διαδικασίες αδειοδότησης. Εάν ένα κράτος μέλος επιλέξει το συνεργατικό σύστημα, ενημερώνει την Επιτροπή για τους λόγους που το οδήγησαν στην επιλογή.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν τα συστήματα που ορίζονται στην παράγραφο 3 σε χερσαία και υπεράκτια έργα στον ενωσιακό κατάλογο.

5. Όταν για ένα έργο στον ενωσιακό κατάλογο απαιτούνται αποφάσεις από δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, οι σχετικές εθνικές αρμόδιες αρχές λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποδοτική και αποτελεσματική συνεργασία και τη μεταξύ τους επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 6. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την πρόβλεψη κοινών διαδικασιών, ιδιαίτερα για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

6. Οι σχετικές εθνικές αρμόδιες αρχές των κρατών μελών που συμμετέχουν σε έργο στον ενωσιακό κατάλογο το οποίο ανήκει σε έναν από τους διαδρόμους προτεραιότητας υπεράκτιων δικτύων που καθορίζονται στο παράρτημα Ι τμήμα 2 ορίζουν μεταξύ τους από κοινού ένα μοναδικό σημείο επαφής για τους φορείς υλοποίησης έργων ανά έργο, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των εθνικών αρμόδιων αρχών σχετικά με τη διαδικασία αδειοδότησης του έργου, με σκοπό τη διευκόλυνση της εν λόγω διαδικασίας, καθώς και την έκδοση αποφάσεων από τις σχετικές εθνικές αρμόδιες αρχές. Τα μοναδικά σημεία επαφής μπορούν να λειτουργούν ως αποθετήριο που συγκεντρώνει τα υφιστάμενα έγγραφα που αφορούν τα έργα.

Άρθρο 9

Διαφάνεια και δημόσια συμμετοχή

1. Έως την 24η Οκτωβρίου 2023, το κράτος μέλος ή η εθνική αρμόδια αρχή, κατά περίπτωση, σε συνεργασία με άλλες ενδιαφερόμενες αρχές, εκδίδει επικαιροποιημένο εγχειρίδιο διαδικασιών αδειοδότησης για έργα στον ενωσιακό κατάλογο, το οποίο περιλαμβάνει τουλάχιστον τις πληροφορίες που προσδιορίζονται στο παράρτημα VI σημείο 1). Το εγχειρίδιο δεν αποτελεί νομικώς δεσμευτικό έγγραφο, αλλά παραπέμπει ή αναφέρεται σε συναφείς νομικές διατάξεις. Οι εθνικές αρμόδιες αρχές, κατά περίπτωση, συνεργάζονται και εντοπίζουν συνέργειες με τις αρχές γειτονικών χωρών, με σκοπό την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και τη διευκόλυνση της διαδικασίας αδειοδότησης, ιδίως για την ανάπτυξη του εγχειριδίου διαδικασιών.

2. Με την επιφύλαξη του περιβαλλοντικού δικαίου και τυχόν απαιτήσεων που ισχύουν βάσει της σύμβασης του Aarhus, της σύμβασης του Espoo και του σχετικού δικαίου της Ένωσης, όλοι οι συμμετέχοντες στη διαδικασία αδειοδότησης τηρούν τις αρχές περί δημόσιας συμμετοχής που καθορίζονται στο παράρτημα VI σημείο 3).

3. Ο φορέας υλοποίησης του έργου, εντός ενδεικτικής περιόδου τριών μηνών από την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης κατά το άρθρο 10 παράγραφος 3, καταρτίζει και υποβάλλει στην εθνική αρμόδια αρχή, ακολουθώντας τη διαδικασία που περιγράφεται στο εγχειρίδιο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζονται στο παράρτημα VI, ένα σχέδιο σχετικά με τη δημόσια συμμετοχή. Εντός τριών μηνών από τη λήψη του σχεδίου, η εθνική αρμόδια αρχή ζητεί τροποποιήσεις ή εγκρίνει το σχέδιο σχετικά με τη δημόσια συμμετοχή, λαμβάνοντας υπόψη οποιαδήποτε μορφή δημόσιας συμμετοχής και διαβούλευσης έλαβε χώρα πριν από την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης, στον βαθμό που η εν λόγω συμμετοχή και διαβούλευση πληρούσαν τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου.

Εφόσον ο φορέας υλοποίησης του έργου σκοπεύει να επιφέρει σημαντικές αλλαγές σε εγκεκριμένο σχέδιο σχετικά με τη δημόσια συμμετοχή, ενημερώνει σχετικά την εθνική αρμόδια αρχή. Στην περίπτωση αυτή, η εθνική αρμόδια αρχή μπορεί να ζητήσει τροποποιήσεις.

4. Σε περίπτωση στην οποία δεν απαιτείται ήδη σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο με βάση ίδια ή αυστηρότερα πρότυπα, ο φορέας υλοποίησης του έργου ή, όπου το επιτάσσει το εθνικό δίκαιο, η εθνική αρμόδια αρχή πραγματοποιεί τουλάχιστον μία δημόσια διαβούλευση, προτού ο φορέας υλοποίησης του έργου υποβάλει τον τελικό και πλήρη φάκελο της αίτησης στην εθνική αρμόδια αρχή δυνάμει του άρθρου 10 παράγραφος 7. Η εν λόγω δημόσια διαβούλευση πραγματοποιείται με την επιφύλαξη οποιασδήποτε δημόσιας διαβούλευσης διενεργείται μετά την υποβολή της αίτησης για τη συναίνεση ανάπτυξης κατά το άρθρο 6 παράγραφος 2 της οδηγίας 2011/92/ΕΕ. Με τη δημόσια διαβούλευση ενημερώνονται οι συμφεροντούχοι που αναφέρονται στο παράρτημα VI σημείο 3) στοιχείο α) σχετικά με το έργο σε πρώιμο στάδιο και διευκολύνονται ο προσδιορισμός της καταλληλότερης τοποθεσίας, διαδρομής ή τεχνολογίας, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, ενόψει των συλλογισμών για την κατάλληλη προσαρμογή του έργου στην κλιματική αλλαγή, ο προσδιορισμός κάθε σχετικού αντικτύπου σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο και ο προσδιορισμός των σχετικών ζητημάτων που θα αντιμετωπιστούν στον φάκελο της αίτησης. Η δημόσια διαβούλευση πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις που ορίζονται στο παράρτημα VI σημείο 5). Με την επιφύλαξη των διαδικαστικών κανόνων και των κανόνων διαφάνειας στα κράτη μέλη, ο φορέας υλοποίησης του έργου δημοσιεύει στον ιστότοπο που αναφέρεται στην παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου έκθεση στην οποία επεξηγείται το πώς ελήφθησαν υπόψη οι γνώμες που εκφράστηκαν στις δημόσιες διαβουλεύσεις μέσω παρουσίασης των τροποποιήσεων που έγιναν στην τοποθεσία, τη διαδρομή και τον σχεδιασμό του έργου ή μέσω παρουσίασης των λόγων για τους οποίους δεν ελήφθησαν υπόψη οι εν λόγω γνώμες.

Ο φορέας υλοποίησης του έργου συντάσσει έκθεση που περιλαμβάνει συνοπτικά τα αποτελέσματα των σχετικών με τη δημόσια συμμετοχή δραστηριοτήτων πριν από την υποβολή του φακέλου της αίτησης, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων που έλαβαν χώρα πριν αρχίσει η διαδικασία αδειοδότησης.

Οι εκθέσεις που αναφέρονται στο πρώτο και στο δεύτερο εδάφιο υποβάλλονται στην εθνική αρμόδια αρχή από τον φορέα υλοποίησης του έργου μαζί με τον φάκελο της αίτησης. Η εμπειριστατωμένη απόφαση λαμβάνει δεόντως υπόψη τα αποτελέσματα αυτών των εκθέσεων.

5. Για διασυνοριακά έργα στα οποία εμπλέκονται δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, οι δημόσιες διαβουλεύσεις που πραγματοποιούνται δυνάμει της παραγράφου 4 σε καθένα από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη λαμβάνουν χώρα έως δύο μήνες μετά την έναρξη της πρώτης δημόσιας διαβούλευσης.

6. Για τα έργα που ενδέχεται να έχουν σημαντική διασυνοριακή επίπτωση σε ένα ή περισσότερα γειτονικά κράτη μέλη, στα οποία ισχύουν το άρθρο 7 της οδηγίας 2011/92/ΕΕ και η σύμβαση Espoo, οι σχετικές πληροφορίες διατίθενται στις εθνικές αρμόδιες αρχές των ενδιαφερόμενων γειτονικών κρατών μελών. Οι εθνικές αρμόδιες αρχές των ενδιαφερόμενων γειτονικών κρατών μελών γνωστοποιούν, στο πλαίσιο της διαδικασίας κοινοποίησης κατά περίπτωση, εάν αυτές ή οποιαδήποτε άλλη ενδιαφερόμενη αρχή επιθυμεί να συμμετάσχει στις εν λόγω διαδικασίες δημόσιας διαβούλευσης.

7. Ο φορέας υλοποίησης του έργου δημιουργεί και επικαιροποιεί τακτικά έναν ειδικό ιστότοπο για το έργο με σχετικές πληροφορίες για το έργο κοινού ενδιαφέροντος, ο οποίος συνδέεται με τον ιστότοπο της Επιτροπής και την πλατφόρμα διαφάνειας που αναφέρεται στο άρθρο 23 και ο οποίος πληροί τις απαιτήσεις που προσδιορίζονται στο παράρτημα VI σημείο 6). Επιπλέον, διαφυλάσσεται ο εμπιστευτικός χαρακτήρας των εμπορικών ευαίσθητων πληροφοριών.

Επίσης, οι φορείς υλοποίησης έργων δημοσιεύουν τις σχετικές πληροφορίες με άλλα κατάλληλα μέσα ενημέρωσης, στα οποία έχει ευρεία πρόσβαση το κοινό.

Άρθρο 10

Διάρκεια και εφαρμογή της διαδικασίας αδειοδότησης

1. Η διαδικασία αδειοδότησης αποτελείται από δύο διαδικασίες:

- α) τη διαδικασία που προηγείται της αίτησης, η οποία καλύπτει την περίοδο μεταξύ της έναρξης της διαδικασίας αδειοδότησης και της αποδοχής του υποβληθέντος φακέλου της αίτησης από την εθνική αρμόδια αρχή και η οποία ολοκληρώνεται εντός ενδεικτικής περιόδου 24 μηνών, και
- β) την εκ του νόμου προβλεπόμενη διαδικασία αδειοδότησης, η οποία καλύπτει την περίοδο από την ημερομηνία αποδοχής του υποβληθέντος φακέλου της αίτησης έως την έκδοση εμπεριστατωμένης απόφασης και δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 18 μήνες.

Όσον αφορά το στοιχείο β) του πρώτου εδαφίου, κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν εκ του νόμου προβλεπόμενη διαδικασία αδειοδότησης που είναι βραχύτερη των 18 μηνών.

2. Η εθνική αρμόδια αρχή διασφαλίζει ότι η συνολική διάρκεια των δύο διαδικασιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεν υπερβαίνει περίοδο 42 μηνών.

Ωστόσο, εάν η εθνική αρμόδια αρχή εκτιμά ότι δεν είναι δυνατή η ολοκλήρωση της μίας ή και των δύο διαδικασιών εντός των προθεσμιών που ορίζονται στην παράγραφο 1, μπορεί να παρατείνει τη μία ή και τις δύο προθεσμίες πριν από τη λήξη τους και κατά περίπτωση. Η εθνική αρμόδια αρχή δεν παρατείνει τη συνολική διάρκεια για τις δύο διαδικασίες για περισσότερο από εννέα μήνες εκτός εάν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις.

Στην περίπτωση που η εθνική αρμόδια αρχή παρατείνει τις προθεσμίες, ενημερώνει την ενδιαφερόμενη ομάδα και της παρουσιάζει τα μέτρα που έχει λάβει ή πρόκειται να λάβει για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αδειοδότησης, όσο το δυνατόν συντομότερα. Η ομάδα δύναται να ζητήσει η εθνική αρμόδια αρχή να πραγματοποιεί τακτικές ενημερώσεις για την πρόοδο στο εν λόγω θέμα και να αιτιολογεί τυχόν καθυστερήσεις.

3. Για την κατοχύρωση της έναρξης της διαδικασίας αδειοδότησης, οι φορείς υλοποίησης έργων κοινοποιούν εγγράφως το έργο στην εθνική αρμόδια αρχή του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους και περιλαμβάνουν μια σύντομη παρουσίαση του έργου με εύλογο βαθμό ανάλυσης.

Εντός τριών μηνών από την παραλαβή της κοινοποίησης, η εθνική αρμόδια αρχή την κάνει δεκτή ή, εάν θεωρεί ότι το έργο δεν έχει επαρκή βαθμό ωριμότητας για να περάσει στη διαδικασία αδειοδότησης, την απορρίπτει εγγράφως, μεταξύ άλλων εξ ονόματος άλλων ενδιαφερόμενων αρχών. Σε περίπτωση απόρριψης, η εθνική αρμόδια αρχή αιτιολογεί την απόφασή της, μεταξύ άλλων εξ ονόματος άλλων ενδιαφερόμενων αρχών. Η ημερομηνία υπογραφής της αποδοχής της κοινοποίησης από την εθνική αρμόδια αρχή σηματοδοτεί την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης. Όταν εμπλέκονται δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, η ημερομηνία αποδοχής της τελευταίας κοινοποίησης από την ενδιαφερόμενη εθνική αρμόδια αρχή σηματοδοτεί την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης.

Οι εθνικές αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι η διαδικασία αδειοδότησης επισπεύδεται σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο για κάθε κατηγορία έργων κοινού ενδιαφέροντος. Προς τον σκοπό αυτόν, οι εθνικές αρμόδιες αρχές προσαρμόζουν τις απαιτήσεις τους όσον αφορά την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης και την αποδοχή του υποβληθέντος φακέλου της αίτησης, ώστε αυτές να είναι κατάλληλες για έργα τα οποία, λόγω της φύσης τους, των διαστάσεων ή της έλλειψης απαίτησης περιβαλλοντικής εκτίμησης βάσει του εθνικού δικαίου, μπορεί να χρειάζονται λιγότερες εγκρίσεις και άδειες για να φτάσουν στο στάδιο ετοιμότητας προς κατασκευή. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι η διαδικασία που προηγείται της αίτησης και που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 6 του παρόντος άρθρου δεν απαιτείται για τα έργα που αναφέρονται στο παρόν εδάφιο.

4. Οι εθνικές αρμόδιες αρχές λαμβάνουν υπόψη κατά τη διαδικασία αδειοδότησης όλες τις έγκυρες μελέτες που έχουν διεξαχθεί και τις άδειες ή εγκρίσεις που έχουν εκδοθεί για συγκεκριμένο έργο στον ενωσιακό κατάλογο πριν από την ένταξη του έργου στη διαδικασία αδειοδότησης σύμφωνα με το παρόν άρθρο και δεν απαιτούν διπλές μελέτες και άδειες ή εγκρίσεις.

5. Στα κράτη μέλη στα οποία ο καθορισμός της χάραξης ή της τοποθεσίας που διεξάγεται αποκλειστικά και μόνο για τον συγκεκριμένο σκοπό του σχεδιαζόμενου έργου, περιλαμβανομένου του σχεδιασμού των ειδικών διαδρόμων της υποδομής του συγκεκριμένου δικτύου, δεν μπορεί να περιληφθεί στη διαδικασία που οδηγεί στην εμπεριστατωμένη απόφαση, η αντίστοιχη απόφαση λαμβάνεται εντός χωριστής περιόδου έξι μηνών, με αφετηρία την ημερομηνία υποβολής των τελικών και πλήρων εγγράφων της αίτησης από τον φορέα υλοποίησης του έργου.

Στις περιστάσεις που περιγράφονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, η παράταση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο μειώνεται σε έξι μήνες, εκτός εάν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις, μεταξύ άλλων για τη διαδικασία που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο.

6. Η διαδικασία που προηγείται της αίτησης περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

- α) το συντομότερο δυνατόν και όχι αργότερα των 6 μηνών από την κοινοποίηση δυνάμει της παραγράφου 3 πρώτο εδάφιο, η εθνική αρμόδια αρχή, με βάση τον κατάλογο ελέγχου που αναφέρεται στο παράρτημα VI σημείο 1) στοιχείο ε) και σε στενή συνεργασία με τις άλλες ενδιαφερόμενες αρχές και, κατά περίπτωση, με βάση πρόταση του φορέα υλοποίησης του έργου, προσδιορίζει το πεδίο εφαρμογής των εκθέσεων και των εγγράφων και το κατά πόσον θα είναι λεπτομερείς οι πληροφορίες που θα υποβάλει ο φορέας υλοποίησης του έργου ως τμήμα του φακέλου της αίτησης για την έκδοση εμπεριστατωμένης απόφασης,
- β) η εθνική αρμόδια αρχή, σε στενή συνεργασία με τον φορέα υλοποίησης του έργου και άλλες ενδιαφερόμενες αρχές και λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων που προβλέπονται στο στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου, καταρτίζει λεπτομερές διάγραμμα αδειοδότησης, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που ορίζονται στο παράρτημα VI σημείο 2),
- γ) μετά την παραλαβή του σχεδίου του φακέλου της αίτησης, η εθνική αρμόδια αρχή, όπου είναι απαραίτητο, είτε για δικό της λογαριασμό είτε για λογαριασμό άλλων ενδιαφερόμενων αρχών, ζητεί από τον φορέα υλοποίησης του έργου να υποβάλει τις πληροφορίες που λείπουν σχετικά με τα ζητούμενα στοιχεία που αναφέρονται στο στοιχείο α).

Η διαδικασία που προηγείται της αίτησης περιλαμβάνει την εκπόνηση τυχόν περιβαλλοντικών εκθέσεων από τους φορείς υλοποίησης του έργου, όπως είναι απαραίτητο, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων τεκμηρίωσης της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

Εντός τριών μηνών από την υποβολή των πληροφοριών που έλειπαν και αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο γ), η αρμόδια αρχή αποδέχεται προς εξέταση την αίτηση σε γραπτή μορφή ή σε ψηφιακές πλατφόρμες, ξεκινώντας την εκ του νόμου προβλεπόμενη διαδικασία αδειοδότησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β). Αιτήσεις για συμπληρωματικές πληροφορίες μπορούν να πραγματοποιηθούν, μόνο όμως σε περίπτωση που η υποβολή τους δικαιολογείται λόγω νέων συνθηκών.

7. Ο φορέας υλοποίησης του έργου διασφαλίζει την πληρότητα και την καταλληλότητα του φακέλου της αίτησης και ζητά τη γνώμη της εθνικής αρμόδιας αρχής σχετικά με το ζήτημα αυτό όσο το δυνατόν πιο νωρίς κατά τη διαδικασία αδειοδότησης. Ο φορέας υλοποίησης του έργου συνεργάζεται πλήρως με την εθνική αρμόδια αρχή για την τήρηση των προθεσμιών που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

8. Τα κράτη μέλη προσπαθούν να διασφαλίσουν ότι οποιοσδήποτε τροποποιήσεις της εθνικής νομοθεσίας δεν οδηγούν σε παράταση οποιασδήποτε διαδικασίας αδειοδότησης που ξεκίνησε πριν αρχίσουν να ισχύουν οι εν λόγω τροποποιήσεις. Προκειμένου να διατηρηθεί η ταχεία διαδικασία αδειοδότησης για έργα στον ενωσιακό κατάλογο, οι εθνικές αρμόδιες αρχές προσαρμόζουν επαρκώς το χρονοδιάγραμμα που καθορίζεται σύμφωνα με το στοιχείο β) της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου, ώστε να διασφαλίζεται, στο μέτρο του δυνατού, ότι δεν σημειώνεται υπέρβαση των προθεσμιών για τη διαδικασία αδειοδότησης που ορίζονται στο παρόν άρθρο.

9. Οι προθεσμίες που ορίζονται στο παρόν άρθρο τελούν υπό την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που απορρέουν από το ενωσιακό και το διεθνές δίκαιο και των διαδικασιών προσφυγής ενώπιον των διοικητικών και δικαστικών αρχών.

Οι προθεσμίες που ορίζονται στο παρόν άρθρο για οποιαδήποτε από τις διαδικασίες αδειοδότησης δεν θίγουν τυχόν συντομότερες προθεσμίες που καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Διατομεακός σχεδιασμός υποδομών

Άρθρο 11

Ανάλυση κόστους-οφέλους για όλο το ενεργειακό σύστημα

1. Το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου καταρτίζουν συνεκτικά σχέδια μεθοδολογιών ενιαίου τομέα, συμπεριλαμβανομένου του μοντέλου ενεργειακού δικτύου και αγοράς που αναφέρεται στην παράγραφο 10 του παρόντος άρθρου, για εναρμονισμένη ανάλυση κόστους-οφέλους για ολόκληρο το ενεργειακό σύστημα σε επίπεδο Ένωσης για έργα στον ενωσιακό κατάλογο που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχεία α), β), δ) και στ) και στο παράρτημα II σημείο 3).

Οι μεθοδολογίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου καταρτίζονται με βάση τις οριζόμενες στο παράρτημα V αρχές, βασίζονται σε κοινές παραδοχές οι οποίες καθιστούν δυνατή τη σύγκριση των έργων και συνάδουν με τις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050, καθώς και με τους κανόνες και τους δείκτες που ορίζονται στο παράρτημα IV.

Οι μεθοδολογίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται στην προετοιμασία κάθε επακόλουθου διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων που εκπονούν το ΕΔΔΣΜ-ηλ δυνάμει του άρθρου 30 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και το ΕΔΔΣΜ-αερίου δυνάμει του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009.

Έως την 24η Απριλίου 2023, η ΕΔΔΣΜ-ηλ και η ΕΔΔΣΜ-αερίου δημοσιεύουν και υποβάλλουν στα κράτη μέλη, στην Επιτροπή και στον Οργανισμό τα αντίστοιχα συνεκτικά ενιαίου τομέα σχέδια μεθοδολογιών τους, αφού συγκεντρώσουν στοιχεία από τους σχετικούς συμφεροντούχους κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διαβούλευσης που αναφέρεται στην παράγραφο 2.

2. Προτού υποβάλουν τα αντίστοιχα σχέδια εκθέσεων τους στα κράτη μέλη, την Επιτροπή και τον Οργανισμό σύμφωνα με την παράγραφο 1, το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου δημοσιεύουν προκαταρκτικά σχέδια μεθοδολογιών και διεξάγουν εκτενή διαδικασία διαβούλευσης και ζητούν συστάσεις από τα κράτη μέλη και, τουλάχιστον, από τους οργανισμούς που εκπροσωπούν όλους τους σχετικούς συμφεροντούχους, συμπεριλαμβανομένου του φορέα διαχειριστών συστημάτων διανομής στην Ένωση που συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 52 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 (φορέας ΔΣΔ της ΕΕ), τις ενώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, τις αγορές φυσικού αερίου και υδρογόνου, τη θέρμανση και ψύξη, τη δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα και τους συμφεροντούχους για τη δέσμευση και χρήση άνθρακα, τους ανεξάρτητους φορείς συγκέντρωσης, τους φορείς απόκρισης στη ζήτηση, τις οργανώσεις που συμμετέχουν σε λύσεις ενεργειακής απόδοσης, τις ενώσεις καταναλωτών ενέργειας, τους εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών και, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές και άλλες εθνικές αρχές.

Εντός τριών μηνών από τη δημοσίευση των προκαταρκτικών σχεδίων μεθοδολογιών κατά το πρώτο εδάφιο, κάθε συμφεροντούχος που αναφέρεται στο εν λόγω εδάφιο μπορεί να υποβάλει σύσταση.

Η Ευρωπαϊκή Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή, η οποία συγκροτήθηκε δυνάμει του άρθρου 10α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 401/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³¹⁾, μπορεί, με δική της πρωτοβουλία, να υποβάλει γνώμη για τα σχέδια μεθοδολογιών.

Κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη και οι συμφεροντούχοι που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο υποβάλλουν και δημοσιοποιούν τις συστάσεις τους και η Ευρωπαϊκή Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή υποβάλλει και δημοσιοποιεί τη γνωμοδότησή της στον Οργανισμό και, κατά περίπτωση, στο ΕΔΔΣΜ-ηλ ή στο ΕΔΔΣΜ-αερίου.

Η διαδικασία διαβούλευσης είναι ανοικτή και γίνεται έγκαιρα και με διαφανή τρόπο. Το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου προετοιμάζουν και δημοσιοποιούν έκθεση για τη διαδικασία διαβούλευσης.

⁽³¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 401/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, για τον ευρωπαϊκό οργανισμό περιβάλλοντος και το ευρωπαϊκό δίκτυο πληροφοριών και παρατηρήσεων σχετικά με το περιβάλλον (ΕΕ L 126 της 21.5.2009, σ. 13).

Το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου παρέχουν αιτιολόγηση, όταν δεν έχουν λάβει ή έχουν λάβει μόνο εν μέρει υπόψη τις συστάσεις των κρατών μελών ή των συμφεροντούχων, καθώς και των εθνικών αρχών, ή τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επισημονικής Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή.

3. Εντός τριών μηνών μετά την παραλαβή των σχεδίων μεθοδολογιών μαζί με τα στοιχεία που λαμβάνονται κατά τη διαδικασία διαβούλευσης και της έκθεσης για τη διαβούλευση, ο Οργανισμός γνωμοδοτεί προς το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου. Ο Οργανισμός κοινοποιεί τη γνωμοδότησή του προς το ΕΔΔΣΜ-ηλ, το ΕΔΔΣΜ-αερίου, τα κράτη μέλη και την Επιτροπή και δημοσιεύει τη γνωμοδότησή του στον ιστότοπό του.

4. Εντός τριών μηνών από την παραλαβή των σχεδίων μεθοδολογιών, τα κράτη μέλη μπορούν να γνωμοδοτήσουν προς το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου και την Επιτροπή. Προκειμένου να διευκολυνθεί η διαβούλευση, η Επιτροπή μπορεί να διοργανώνει ειδικές συνεδριάσεις των ομάδων για να συζητηθούν τα σχέδια μεθοδολογιών.

5. Εντός τριών μηνών από την παραλαβή των γνωμοδοτήσεων του Οργανισμού και των κρατών μελών, όπως αναφέρεται στις παραγράφους 3 και 4, το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου τροποποιούν τις αντίστοιχες μεθοδολογίες τους λαμβάνοντας πλήρως υπόψη τις γνωμοδοτήσεις του Οργανισμού και των κρατών μελών και τις υποβάλλουν, μαζί με τη γνωμοδότηση του Οργανισμού, στην Επιτροπή για την έγκρισή της. Η Επιτροπή εκδίδει την απόφασή της εντός τριών μηνών από την υποβολή των μεθοδολογιών από το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου, αντίστοιχα.

6. Εντός δύο εβδομάδων από την έγκριση της Επιτροπής σύμφωνα με την παράγραφο 5, το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου δημοσιεύουν τις αντίστοιχες μεθοδολογίες τους στους ιστότοπούς τους. Δημοσιεύουν τα αντίστοιχα σύνολα εισερχόμενων δεδομένων, καθώς και άλλα συναφή δεδομένα που αφορούν τα δίκτυα, τη ροή του φορτίου και την αγορά σε επαρκώς ακριβή μορφή με την επιφύλαξη των περιορισμών βάσει του εθνικού δικαίου και των σχετικών συμφωνιών εμπιστευτικότητας. Η Επιτροπή και ο Οργανισμός διασφαλίζουν την εμπιστευτική μεταχείριση των δεδομένων που λαμβάνουν, τόσο από την πλευρά τους όσο και από την πλευρά οποιουδήποτε φορέα εκπονεί αναλύσεις για λογαριασμό τους με βάση τα εν λόγω δεδομένα.

7. Οι μεθοδολογίες επικαιροποιούνται και βελτιώνονται τακτικά σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στις παραγράφους 1 έως 6. Ιδίως, τροποποιούνται μετά την υποβολή του μοντέλου δικτύου και αγοράς ενέργειας που αναφέρεται στην παράγραφο 10. Με δική του πρωτοβουλία ή μετά από δεόντως τεκμηριωμένο αίτημα εθνικών ρυθμιστικών αρχών ή συμφεροντούχων και μετά την επίσημη διαβούλευση με τις οργανώσεις που εκπροσωπούν όλους τους σχετικούς συμφεροντούχους που αναφέρονται στην παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο και την Επιτροπή, ο Οργανισμός δύναται να ζητήσει τέτοιες επικαιροποιήσεις και βελτιώσεις, αφότου παράσχει αιτιολόγηση και χρονοδιάγραμμα. Ο Οργανισμός δημοσιοποιεί τα αιτήματα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών ή των συμφεροντούχων και όλα τα συναφή έγγραφα που δεν είναι εμπορικά ευαίσθητα και βάσει των οποίων προκύπτει το αίτημα του Οργανισμού για επικαιροποίηση ή βελτίωση.

8. Για τα έργα που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που ορίζονται στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχεία γ) και ε) και στο παράρτημα II σημεία 2), 4) και 5), η Επιτροπή διασφαλίζει την ανάπτυξη μεθοδολογιών για εναρμονισμένη ανάλυση κόστους-οφέλους για ολόκληρο το ενεργειακό σύστημα σε επίπεδο Ένωσης. Οι εν λόγω μεθοδολογίες είναι συμβατές ως προς τα οφέλη και το κόστος με τις μεθοδολογίες που αναπτύσσονται από το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου. Ο Οργανισμός, με τη στήριξη των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, προάγει τη συνέπεια των εν λόγω μεθοδολογιών με τις μεθοδολογίες που έχουν αναπτυχθεί από το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου. Οι μεθοδολογίες αναπτύσσονται με διαφανή τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της εκτεταμένης διαβούλευσης με τα κράτη μέλη και όλους τους σχετικούς συμφεροντούχους.

9. Ανά τριετία, ο Οργανισμός καταρτίζει και δημοσιεύει δείκτες και αντίστοιχες τιμές αναφοράς για τη σύγκριση των επενδυτικών δαπανών ανά μονάδα όσον αφορά συγκρίσιμα έργα των κατηγοριών ενεργειακών υποδομών που περιλαμβάνονται στο παράρτημα II. Οι φορείς υλοποίησης του έργου παρέχουν τα στοιχεία που ζητούνται στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές και στον Οργανισμό.

Ο Οργανισμός δημοσιεύει τους πρώτους δείκτες για τις κατηγορίες υποδομών που ορίζονται στο παράρτημα II σημεία 1), 2) και 3) έως την 24η Απριλίου 2023, στον βαθμό που υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα για τον υπολογισμό αξιόπιστων δεικτών και τιμών αναφοράς. Οι εν λόγω τιμές αναφοράς μπορούν να χρησιμοποιηθούν από το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου για τις αναλύσεις κόστους-οφέλους που διεξάγονται για τα επακόλουθα διεννοιακά δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων.

Ο Οργανισμός δημοσιεύει τους πρώτους δείκτες για τις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που ορίζονται στο παράρτημα II σημεία 4) και 5), έως την 24η Απριλίου 2025.

10. Έως την 24η Ιουνίου 2025, μετά από εκτενή διαδικασία διαβούλευσης με το σύνολο των συμφεροντούχων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο, το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου υποβάλλουν από κοινού στην Επιτροπή και τον Οργανισμό ένα συνεκτικό και σταδιακά ενσωματωμένο μοντέλο που θα επιτρέπει συνοχή μεταξύ των μεθοδολογιών ενιαίου τομέα, βάσει κοινών παραδοχών, συμπεριλαμβανομένων των υποδομών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου και υδρογόνου, καθώς και των εγκαταστάσεων αποθήκευσης, του υδροποιημένου φυσικού αερίου και των ηλεκτρολυτικών κυψελών, και καλύπτει τους διαδρόμους και τα πεδία προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών που ορίζονται στο παράρτημα Ι και καταρτίζονται σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στο παράρτημα V.

11. Το μοντέλο που αναφέρεται στην παράγραφο 10 καλύπτει τουλάχιστον τις διασυνδέσεις των σχετικών τομέων σε όλα τα στάδια του σχεδιασμού υποδομών, ειδικότερα τα σενάρια, τις τεχνολογίες και τη χωρική ανάλυση, τον προσδιορισμό των ελλείψεων στις υποδομές, ιδίως όσον αφορά τη διασυνοριακή δυναμικότητα, και την αξιολόγηση των έργων.

12. Αφού η Επιτροπή εγκρίνει το μοντέλο που αναφέρεται στην παράγραφο 10, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στις παραγράφους 1 έως 5, το μοντέλο αυτό συμπεριλαμβάνεται στις μεθοδολογίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, οι οποίες τροποποιούνται αναλόγως.

13. Τουλάχιστον ανά πενταετία, αρχής γενομένης από την έγκρισή του σύμφωνα με την παράγραφο 10, και συχνότερα όταν κρίνεται αναγκαίο, το μοντέλο και οι συνεπείς μεθοδολογίες κόστους-οφέλους ανά τομέα επικαιροποιούνται σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στην παράγραφο 7.

Άρθρο 12

Σενάρια για τα δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων

1. Έως την 24η Ιανουαρίου 2023, ο Οργανισμός, κατόπιν διεξαγωγής εκτενούς διαδικασίας διαβούλευσης με τη συμμετοχή της Επιτροπής, των κρατών μελών, του ΕΔΔΣΜ-ηλ, του ΕΔΔΣΜ-αερίου, του φορέα ΔΣΔ της ΕΕ και τουλάχιστον των οργανισμών που εκπροσωπούν ενώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, τις αγορές φυσικού αερίου και υδρογόνου, τη θέρμανση και την ψύξη, τη δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα και συμφεροντούχους για τη δέσμευση και χρήση άνθρακα, ανεξάρτητους φορείς συγκέντρωσης, φορείς απόκρισης στη ζήτηση, οργανώσεις που συμμετέχουν σε λύσεις ενεργειακής απόδοσης, τις ενώσεις καταναλωτών ενέργειας και εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών, δημοσιεύει τις κατευθυντήριες γραμμές-πλαίσιο για την κατάρτιση των κοινών σεναρίων από το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές επικαιροποιούνται τακτικά, εφόσον κρίνεται αναγκαίο.

Οι κατευθυντήριες γραμμές καθορίζουν κριτήρια για τη διαφανή και αξιόπιστη κατάρτιση σεναρίων που δεν εισάγει διακρίσεις, λαμβανομένων υπόψη των βέλτιστων πρακτικών στον τομέα της αξιολόγησης υποδομών και του προγραμματισμού της ανάπτυξης δικτύων. Οι κατευθυντήριες γραμμές αποσκοπούν επίσης να διασφαλίσουν ότι τα σενάρια του ΕΔΔΣΜ-ηλ και του ΕΔΔΣΜ-αερίου συνάδουν πλήρως με την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση και με τις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και τον στόχο της της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050 και λαμβάνουν υπόψη τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα σενάρια της Επιτροπής, καθώς και, κατά περίπτωση, τα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα.

Η Ευρωπαϊκή Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή μπορεί, με δική της πρωτοβουλία, να παρέχει στοιχεία σχετικά με τον τρόπο διασφάλισης της συμμόρφωσης των σεναρίων με τις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και τον στόχο της της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050. Ο Οργανισμός λαμβάνει δεόντως υπόψη τα εν λόγω στοιχεία στις κατευθυντήριες γραμμές-πλαίσιο που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο.

Ο Οργανισμός παρέχει αιτιολόγηση, όταν δεν έχει λάβει ή έχει λάβει μόνο εν μέρει υπόψη τις συστάσεις των κρατών μελών, των συμφεροντούχων και της Ευρωπαϊκής Επιστημονικής Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή.

2. Το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου ακολουθούν τις κατευθυντήριες γραμμές-πλαίσιο του Οργανισμού κατά την κατάρτιση των κοινών σεναρίων που θα χρησιμοποιηθούν για τα διενωσιακά δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων.

Τα κοινά σενάρια περιλαμβάνουν επίσης μακροπρόθεσμη προοπτική με ορίζοντα το 2050, καθώς και ενδιάμεσα βήματα, κατά περίπτωση.

3. Το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου καλούν τους οργανισμούς που εκπροσωπούν όλους τους σχετικούς συμφεροντούχους, συμπεριλαμβανομένου του φορέα ΔΣΔ της ΕΕ, τις ενώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, τις αγορές φυσικού αερίου και υδρογόνου, τη θέρμανση και την ψύξη, τη δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα και τους συμφεροντούχους για τη δέσμευση και χρήση άνθρακα, τους ανεξάρτητους φορείς συγκέντρωσης, τους φορείς απόκρισης στη ζήτηση, τις οργανώσεις που συμμετέχουν σε λύσεις ενεργειακής απόδοσης, τις ενώσεις καταναλωτών ενέργειας και τους εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών να συμμετάσχουν στη διαδικασία κατάρτισης σεναρίων, ιδίως όσον αφορά βασικά στοιχεία όπως παραδοχές και τον τρόπο με τον οποίο αποτυπώνονται στα δεδομένα σεναρίων.

4. Το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου δημοσιεύουν και υποβάλλουν την έκθεση για τα σχέδια κοινών σεναρίων στον Οργανισμό, στα κράτη μέλη και στην Επιτροπή προς γνωμοδότηση.

Η Ευρωπαϊκή Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή μπορεί, με δική της πρωτοβουλία, να γνωμοδοτεί σχετικά με την έκθεση κοινών σεναρίων.

5. Εντός τριών μηνών από την παραλαβή της έκθεσης για τα σχέδια κοινών σεναρίων μαζί με τις πληροφορίες που λαμβάνονται κατά τη διαδικασία διαβούλευσης και μια έκθεση για τον τρόπο με τον οποίο η εν λόγω διαβούλευση ελήφθη υπόψη, ο Οργανισμός υποβάλλει γνωμοδότηση όσον αφορά τη συμμόρφωση των σεναρίων με τις κατευθυντήριες γραμμές-πλαίσιο που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο, συμπεριλαμβανομένων πιθανών συστάσεων για τροποποιήσεις, προς το ΕΔΔΣΜ-ηλ, το ΕΔΔΣΜ-αερίου, τα κράτη μέλη και την Επιτροπή.

Εντός της ίδιας προθεσμίας, η Ευρωπαϊκή Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή μπορεί, με δική της πρωτοβουλία, να παρέχει γνωμοδότηση για τη συμμόρφωση των σεναρίων με τις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και τον στόχο της της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050.

6. Εντός τριών μηνών από την παραλαβή της γνωμοδότησης που αναφέρεται στην παράγραφο 5, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις γνωμοδοτήσεις του Οργανισμού και των κρατών μελών, εγκρίνει το σχέδιο έκθεσης κοινών σεναρίων ή ζητά από το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου να το τροποποιήσει.

Το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου παρέχουν αιτιολόγηση για τον τρόπο με τον οποίον αντιμετωπίστηκε οποιοδήποτε αίτημα για τροποποιήσεις από την Επιτροπή.

Σε περίπτωση που η Επιτροπή δεν εγκρίνει την έκθεση κοινών σεναρίων, παρέχει αιτιολογημένη γνώμη στο ΕΔΔΣΜ-ηλ και στο ΕΔΔΣΜ-αερίου.

7. Εντός δύο εβδομάδων από την έγκριση της έκθεσης κοινών σεναρίων σύμφωνα με την παράγραφο 6, το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου τη δημοσιεύουν στους ιστοτόπους τους. Δημοσιεύουν επίσης τα αντίστοιχα δεδομένα εισροών και εκροών σε επαρκώς σαφή και ακριβή μορφή ώστε τυχόν τρίτο μέρος να είναι σε θέση να αναπαραγάγει τα αποτελέσματα, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το εθνικό δίκαιο και τις σχετικές συμφωνίες εμπιστευτικότητας και τις ευαίσθητες πληροφορίες.

Άρθρο 13

Εντοπισμός ελλείψεων στις υποδομές

1. Εντός έξι μηνών από την έγκριση της έκθεσης των κοινών σεναρίων δυνάμει του άρθρου 12 παράγραφος 6 και στη συνέχεια ανά διετία, το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου δημοσιεύουν τις εκθέσεις σχετικά με τις ελλείψεις στις υποδομές, τις οποίες καταρτίζουν στο πλαίσιο των δεκαετών προγραμμάτων ανάπτυξης δικτύων για όλη την Ένωση.

Κατά την αξιολόγηση των ελλείψεων στις υποδομές, το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου βασίζουν την ανάλυσή τους στα σενάρια που καταρτίζονται δυνάμει του άρθρου 12, τηρούν την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση και εξετάζουν κατά προτεραιότητα όλες τις σχετικές εναλλακτικές λύσεις που δεν απαιτούν νέες υποδομές. Κατά την εξέταση νέων λύσεων υποδομών, η αξιολόγηση των ελλείψεων στις υποδομές λαμβάνει υπόψη όλες τις σχετικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων δικτύου.

Η αξιολόγηση των ελλείψεων στις υποδομές εστιάζεται ιδιαίτερα στις ελλείψεις οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν την επίτευξη των κλιματικών και ενεργειακών επιδιώξεων της Ένωσης για το 2030 και τον στόχο της της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050.

Προτού υποβάλουν τις αντίστοιχες εκθέσεις τους προς δημοσίευση, το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου διεξάγουν εκτενή διαδικασία διαβούλευσης στην οποία συμμετέχουν όλοι οι σχετικοί ενδιαφερόμενοι φορείς, συμπεριλαμβανομένου του φορέα ΔΣΔ της ΕΕ, οι ενώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, τις αγορές φυσικού αερίου και υδρογόνου, τη θέρμανση και την ψύξη, τη δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα και οι συμφεροντούχοι για τη δέσμευση και χρήση άνθρακα, οι ανεξάρτητοι φορείς συγκέντρωσης, οι φορείς απόκρισης στη ζήτηση, οι οργανώσεις που συμμετέχουν σε λύσεις ενεργειακής απόδοσης, οι ενώσεις καταναλωτών ενέργειας, οι εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών, ο Οργανισμός και όλοι οι εκπρόσωποι των κρατών μελών που αποτελούν μέρος των σχετικών διαδρόμων προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών που ορίζονται στο παράρτημα Ι.

2. Το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου υποβάλλουν σχέδιο της αντίστοιχης έκθεσής τους για τις ελλείψεις στις υποδομές στον Οργανισμό, στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη, προς γνωμοδότηση.

3. Εντός τριών μηνών από την παραλαβή της έκθεσης για τις ελλείψεις στις υποδομές μαζί με τις πληροφορίες που λαμβάνονται κατά τη διαδικασία διαβούλευσης και μια έκθεση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η εν λόγω διαβούλευση ελήφθη υπόψη, ο Οργανισμός γνωμοδοτεί προς το ΕΔΔΣΜ-ηλ ή το ΕΔΔΣΜ-αερίου, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη και δημοσιοποιεί τη γνωμοδότησή του.
4. Εντός τριών μηνών από την παραλαβή της γνωμοδότησης του Οργανισμού που αναφέρεται στην παράγραφο 3, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη την εν λόγω γνωμοδότηση και με συγκέντρωση στοιχείων από τα κράτη μέλη, καταρτίζει και υποβάλλει τη γνώμη της στο ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου.
5. Το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου προσαρμίζουν τις εκθέσεις τους για τις ελλείψεις στις υποδομές, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη γνωμοδότηση του Οργανισμού και σύμφωνα με τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής και των κρατών μελών και τις δημοσιοποιούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Υπεράκτια δίκτυα για την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Άρθρο 14

Σχεδιασμός υπεράκτιων δικτύων

1. Έως την 24η Ιανουαρίου 2023, τα κράτη μέλη, με τη στήριξη της Επιτροπής, εντός των ειδικών τους διαδρόμων προτεραιότητας υπεράκτιων δικτύων, όπως ορίζονται στο παράρτημα I τμήμα 2, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες και την ανάπτυξη κάθε περιοχής, συνάπτουν μη δεσμευτική συμφωνία να συνεργαστούν όσον αφορά τους στόχους για την υπεράκτια παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η οποία θα πραγματοποιείται σε κάθε θαλάσσια λεκάνη έως το 2050, με ενδιάμεσα στάδια το 2030 και το 2040, σύμφωνα με τα εθνικά τους σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα και τη δυναμικότητα κάθε θαλάσσιας λεκάνης για την παραγωγή ενέργειας από υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές.

Η εν λόγω μη δεσμευτική συμφωνία είναι γραπτή όσον αφορά την κάθε θαλάσσια λεκάνη που συνδέεται με την επικράτεια των κρατών μελών και δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να αναπτύσσουν έργα στα χωρικά τους ύδατα και στην αποκλειστική οικονομική ζώνη τους. Η Επιτροπή παρέχει καθοδήγηση για την εργασία στο πλαίσιο των ομάδων.

2. Έως την 24η Ιανουαρίου 2024 και στη συνέχεια ως μέρος κάθε δεκαετούς σχεδίου ανάπτυξης δικτύων, το ΕΔΔΣΜ-ηλ, με τη συμμετοχή των σχετικών ΔΣΜ, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, των κρατών μελών και της Επιτροπής και σύμφωνα με τη μη δεσμευτική συμφωνία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, καταρτίζει και δημοσιεύει, με τη μορφή ξεχωριστής έκθεσης η οποία αποτελεί μέρος του διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων, υψηλού επιπέδου στρατηγικά ενοποιημένα σχέδια ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων, για κάθε θαλάσσια λεκάνη, σύμφωνα με τους διαδρόμους προτεραιότητας υπεράκτιων δικτύων που αναφέρονται στο παράρτημα I, λαμβάνοντας υπόψη την προστασία του περιβάλλοντος και άλλες χρήσεις της θάλασσας.

Κατά την εκπόνηση των υψηλού επιπέδου στρατηγικών ενοποιημένων σχεδίων ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων εντός του χρονοδιαγράμματος που προβλέπεται στην παράγραφο 1, το ΕΔΔΣΜ-ηλ λαμβάνει υπόψη τις μη δεσμευτικές συμφωνίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 για την ανάπτυξη σεναρίων του διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων.

Τα υψηλού επιπέδου στρατηγικά ενοποιημένα σχέδια ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων παρέχουν υψηλού επιπέδου προοπτική όσον αφορά τη δυναμικότητα υπεράκτιας παραγωγής ενέργειας και τις προκύπτουσες ανάγκες ενός υπεράκτιου δικτύου, συμπεριλαμβανομένων των δυνητικών αναγκών για αγωγούς διασύνδεσης, υβριδικά έργα, ακτινωτές συνδέσεις, ενισχύσεις και υποδομές υδρογόνου.

3. Τα υψηλού επιπέδου στρατηγικά ενοποιημένα σχέδια ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων είναι συνεπή ως προς τα περιφερειακά επενδυτικά σχέδια που δημοσιεύονται σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και ενσωματώνονται στα διενωσιακά δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων, προκειμένου να διασφαλίζονται ο συνεκτικός σχεδιασμός χερσαίων και υπεράκτιων δικτύων και οι αναγκαίες ενισχύσεις.

4. Έως την 24η Δεκεμβρίου 2024 και στη συνέχεια ανά διετία, τα κράτη μέλη επικαιροποιούν τις μη δεσμευτικές συμφωνίες τους που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, μεταξύ άλλων λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της εφαρμογής της σχέσης κόστους-οφέλους και επιμερισμού του κόστους στους διαδρόμους προτεραιότητας υπεράκτιου δικτύου, όταν καθίστανται διαθέσιμα τα εν λόγω αποτελέσματα.

5. Μετά από κάθε επικαιροποίηση των μη δεσμευτικών συμφωνιών σύμφωνα με την παράγραφο 4, για κάθε θαλάσσια λεκάνη, το ΕΔΔΣΜ-ηλ επικαιροποιεί το υψηλού επιπέδου στρατηγικό ενοποιημένο σχέδιο ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων στο πλαίσιο του επόμενου διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2.

Άρθρο 15

Διασυνοριακός επιμερισμός κόστους όσον αφορά τα υπεράκτια δίκτυα ανανεώσιμης ενέργειας

1. Έως την 24η Ιουνίου 2024, η Επιτροπή, με τη συμμετοχή των κρατών μελών, των σχετικών ΔΣΜ, του Οργανισμού και των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, καταρτίζει καθοδήγηση για ειδική σχέση κόστους-οφέλους και επιμερισμού κόστους για την εφαρμογή των ενοποιημένων σχεδίων ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων θαλάσσιων λεκανών που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφος 2, σύμφωνα με τις μη δεσμευτικές συμφωνίες που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφος 1. Η εν λόγω καθοδήγηση είναι συμβατή με το άρθρο 16 παράγραφος 1. Η Επιτροπή επικαιροποιεί την καθοδήγησή της κατά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της εφαρμογής της.

2. Έως την 24η Ιουνίου 2025, το ΕΔΔΣΜ-ηλ, με τη συμμετοχή των σχετικών ΔΣΜ, του Οργανισμού, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και της Επιτροπής, παρουσιάζει τα αποτελέσματα της εφαρμογής της μεθοδολογίας κόστους-οφέλους και επιμερισμού κόστους στους διαδρόμους προτεραιότητας υπεράκτιων δικτύων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

Κανονιστικό πλαίσιο

Άρθρο 16

Διευκόλυνση των επενδύσεων με διασυνοριακό αντίκτυπο

1. Οι πράγματι προκύψασες επενδυτικές δαπάνες, από τις οποίες εξαιρούνται οι δαπάνες συντήρησης, που σχετίζονται με έργο κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτει στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που ορίζονται στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχεία α), β), γ) δ) και στ) και με έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στην κατηγορία ενεργειακών υποδομών που ορίζεται στο παράρτημα II σημείο 3), εφόσον εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών σε κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, βαρύνουν τους αντίστοιχους ΔΣΜ ή τους φορείς υλοποίησης των υποδομών μεταφοράς των κρατών μελών όπου εντοπίζονται τα καθαρά θετικά αποτελέσματα του έργου και, στον βαθμό που δεν καλύπτονται από μισθώματα συμφόρησης ή άλλα τέλη, καταβάλλονται από τους χρήστες του δικτύου μέσω των τιμολογίων πρόσβασης στα δίκτυα στα εν λόγω κράτη μέλη.

2. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σε έργο κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτει στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που ορίζονται στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχεία α), β), γ) δ) και στ) και στο παράρτημα II σημείο 3), όταν τουλάχιστον ένας από τους φορείς υλοποίησης του έργου ζητά από τις σχετικές εθνικές αρχές την εφαρμογή τους για τις δαπάνες του έργου.

Τα έργα που εμπίπτουν στην κατηγορία ενεργειακών υποδομών που αναφέρεται στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχείο ε) και στο παράρτημα II σημείο 2) μπορούν να επωφεληθούν από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, εφόσον τουλάχιστον ένας φορέας υλοποίησης του έργου ζητήσει την εφαρμογή του από τις σχετικές εθνικές αρχές.

Όταν υπάρχουν περισσότεροι του ενός φορείς υλοποίησης για ένα έργο, οι σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές ζητούν αμελλητί από όλους τους φορείς υλοποίησης να υποβάλουν από κοινού το αίτημα επένδυσης σύμφωνα με την παράγραφο 4.

3. Για έργο κοινού ενδιαφέροντος στο οποίο εφαρμόζεται η παράγραφος 1, οι φορείς υλοποίησης του έργου ενημερώνουν τακτικά, τουλάχιστον μία φορά ανά έτος και έως ότου το έργο τεθεί σε λειτουργία, όλες τις σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές σχετικά με την πρόοδο του έργου και τον προσδιορισμό του κόστους και των συνεπειών που επιφέρει.

4. Αμέσως μόλις ένα σχετικό έργο κοινού ενδιαφέροντος φτάσει σε επαρκή βαθμό ωριμότητας και εκτιμάται ότι η φάση κατασκευής είναι έτοιμη να ξεκινήσει εντός των επόμενων 36 μηνών, οι φορείς υλοποίησης του έργου, μετά από διαβούλευση με τους ΔΣΜ των κρατών μελών τα οποία λαμβάνουν σημαντικά καθαρά θετικά αποτελέσματα από το έργο, υποβάλλουν αίτημα επένδυσης. Το εν λόγω αίτημα επένδυσης περιλαμβάνει αίτημα για διασυνοριακό επιμερισμό κόστους και υποβάλλεται σε όλες τις σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές μαζί με όλα τα ακόλουθα:

- α) επικαιροποιημένη ειδική ανάλυση κόστους-οφέλους του έργου που συνάδει με τη μεθοδολογία που καταρτίζεται δυνάμει του άρθρου 11 και λαμβάνει υπόψη της οφέλη πέραν των συνόρων των κρατών μελών στην επικράτεια των οποίων βρίσκεται το έργο εξετάζοντας τουλάχιστον τα κοινά σενάρια που καταρτίζονται για τον προγραμματισμό της ανάπτυξης δικτύων που αναφέρεται στο άρθρο 12. Όταν χρησιμοποιούνται πρόσθετα σενάρια, αυτά συνάδουν με τις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και τον στόχο της της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050 και υπόκεινται στο ίδιο επίπεδο διαδικασίας διαβούλευσης και ελέγχουμε τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 12. Ο Οργανισμός είναι υπεύθυνος για την αξιολόγηση τυχόν πρόσθετων σεναρίων και τη διασφάλιση της συμμόρφωσής τους με την παρούσα παράγραφο,
- β) επιχειρηματικό σχέδιο που αξιολογεί την οικονομική βιωσιμότητα του έργου, συμπεριλαμβανομένου του επιλεχθέντος τρόπου χρηματοδότησης, και, για έργο κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτει στην κατηγορία ενεργειακών υποδομών που αναφέρεται στο παράρτημα II σημείο 3), τα αποτελέσματα της δοκιμής αγοράς,
- γ) εάν είναι δυνατή η συμφωνία των φορέων υλοποίησης του έργου, τεκμηριωμένη πρόταση για διασυννοριακό επιμερισμό του κόστους.

Εάν ένα έργο υλοποιείται από διάφορους φορείς υλοποίησης, υποβάλλουν από κοινού το αίτημά τους επένδυσης.

Οι σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές, μετά την παραλαβή του αιτήματος, διαβιβάζουν αμελλητί στον Οργανισμό αντίγραφο κάθε αιτήματος επένδυσης, προς ενημέρωση.

Οι σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές και ο Οργανισμός διαφυλάσσουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικώς ευαίσθητων πληροφοριών.

5. Εντός έξι μηνών από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος επένδυσης από τη σχετική εθνική ρυθμιστική αρχή που το παρέλαβε τελευταία, οι εν λόγω αρχές, κατόπιν διαβούλευσης με τους εμπλεκόμενους φορείς υλοποίησης του έργου, λαμβάνουν από κοινού συντονισμένες αποφάσεις σχετικά με τον επιμερισμό του πράγματι προκύψαντος επενδυτικού κόστους που θα βαρύνει κάθε διαχειριστή συστήματος για το έργο, καθώς και σχετικά με τη συμπερίληψή του στα τιμολόγια, ή σχετικά με την απόρριψη του αιτήματος επένδυσης εξολοκλήρου ή εν μέρει, εάν η κοινή ανάλυση των σχετικών εθνικών ρυθμιστικών αρχών συμπεράνει ότι το έργο ή τμήμα αυτού δεν παρέχει σημαντικό καθαρό όφελος σε κάποιο από τα κράτη μέλη των σχετικών εθνικών ρυθμιστικών αρχών. Οι σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές περιλαμβάνουν τις σχετικές πράγματι προκύψασες επενδυτικές δαπάνες στα τιμολόγια, όπως ορίζεται από τη σύσταση που αναφέρεται στην παράγραφο 11, σύμφωνα με τον επιμερισμό των επενδυτικών δαπανών που βαρύνουν κάθε διαχειριστή συστήματος για το έργο. Για έργα που αφορούν την επικράτεια των αντίστοιχων κρατών μελών τους, οι σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές εκτιμούν, εφόσον είναι σκόπιμο, κατά πόσο μπορεί να προκύψουν ζητήματα οικονομικής προσιτότητας λόγω της συμπερίληψης των επενδυτικών δαπανών στα τιμολόγια.

Κατά τον επιμερισμό του κόστους, οι σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν υπόψη τα τρέχοντα ή εκτιμώμενα:

- α) μισθώματα συμφόρησης ή άλλα τέλη,
- β) έσοδα από τον μηχανισμό αντιστάθμισης μεταξύ των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς που ιδρύθηκε βάσει του άρθρου 49 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

Ο διασυννοριακός επιμερισμός του κόστους λαμβάνει υπόψη το οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό κόστος και τα αντίστοιχα οφέλη των έργων στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, καθώς και την ανάγκη να διασφαλιστεί ένα σταθερό χρηματοδοτικό πλαίσιο για την ανάπτυξη έργων κοινού ενδιαφέροντος, παράλληλα με την ελαχιστοποίηση της ανάγκης χρηματοδοτικής στήριξης.

Κατά τον διασυννοριακό επιμερισμό του κόστους, οι σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές, μετά από διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους ΔΣΜ, επιδιώκουν την επίτευξη αμοιβαίας συμφωνίας που βασίζεται μεταξύ άλλων και στις πληροφορίες που προσδιορίζονται στα στοιχεία α) και β) του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου. Η εκτίμησή τους λαμβάνει υπόψη όλα τα σχετικά σενάρια που αναφέρονται στο άρθρο 12 και άλλα σενάρια για τον προγραμματισμό της ανάπτυξης δικτύων, ώστε να καθίσταται δυνατή η αξιόπιστη ανάλυση της συμβολής του έργου κοινού ενδιαφέροντος στην ενεργειακή πολιτική της Ένωσης όσον αφορά την απανθρακοποίηση, την ενοποίηση της αγοράς, τον ανταγωνισμό, τη βιωσιμότητα, και την ασφάλεια του εφοδιασμού. Όταν χρησιμοποιούνται πρόσθετα σενάρια, αυτά συνάδουν με τις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και τον στόχο της της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050 και υπόκεινται στο ίδιο επίπεδο διαβούλευσης και ελέγχου με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 12.

Όταν ένα έργο κοινού ενδιαφέροντος μετριάξει αρνητικές εξωτερικές επιδράσεις, όπως ροές κλειστού βρόγχου, και το έργο αυτό εκτελείται στο κράτος μέλος στο οποίο δημιουργείται η αρνητική εξωτερική επίδραση, τέτοιος μετριασμός δεν θεωρείται διασυννοριακό όφελος και δεν συνιστά, ως εκ τούτου, βάση για τον επιμερισμό του κόστους στον ΔΣΜ των κρατών μελών που πλήττονται από αυτές τις αρνητικές εξωτερικές επιδράσεις.

6. Οι σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές, με βάση τον διασυννοριακό επιμερισμό του κόστους που αναφέρεται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου, λαμβάνουν υπόψη τις πραγματικές δαπάνες που προκύπτουν για ένα ΔΣΜ ή άλλο φορέα υλοποίησης έργου ως αποτέλεσμα των επενδύσεων κατά τον καθορισμό ή την έγκριση των τιμολογίων σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2009/73/ΕΚ και το άρθρο 59 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, στο μέτρο που οι εν λόγω δαπάνες αντιστοιχούν στις δαπάνες ενός αποτελεσματικού και διαρθρωτικά συγκρίσιμου φορέα εκμετάλλευσης.

Η σχετική εθνική ρυθμιστική αρχή κοινοποιεί αμελλητί την απόφαση για τον επιμερισμό του κόστους στον Οργανισμό μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν την εν λόγω απόφαση. Συγκεκριμένα, στην απόφαση για τον επιμερισμό του κόστους αναφέρονται αναλυτικά οι λόγοι για τον επιμερισμό του κόστους μεταξύ των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των εξής:

- α) αξιολόγηση των εντοπιζόμενων επιπτώσεων σε καθένα από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων σχετικά με τα τιμολόγια των δικτύων,
- β) αξιολόγηση του επιχειρηματικού σχεδίου που αναφέρεται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο β),
- γ) περιφερειακές ή διενωσιακές θετικές εξωτερικές επιδράσεις τις οποίες μπορεί να προκαλέσει το έργο, όπως ασφάλεια εφοδιασμού, ευελιξία συστήματος, αλληλεγγύη ή καινοτομία,
- δ) το αποτέλεσμα της διαβούλευσης με τους εμπλεκόμενους φορείς υλοποίησης του έργου.

Η απόφαση επιμερισμού του κόστους δημοσιεύεται.

7. Εάν οι σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές δεν καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με το αίτημα επένδυσης εντός έξι μηνών από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος από την τελευταία σχετική εθνική ρυθμιστική αρχή, ενημερώνουν αμελλητί τον Οργανισμό.

Στην περίπτωση αυτή ή κατόπιν κοινού αιτήματος των σχετικών εθνικών ρυθμιστικών αρχών, η απόφαση σχετικά με το επενδυτικό αίτημα, συμπεριλαμβανομένου του διασυννοριακού επιμερισμού του κόστους που αναφέρεται στην παράγραφο 5, λαμβάνεται από τον Οργανισμό εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της προσφυγής στον Οργανισμό.

Προτού λάβει σχετική απόφαση, ο Οργανισμός διαβουλεύεται με τις σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές και τους φορείς υλοποίησης του έργου. Η περίοδος τριών μηνών που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο μπορεί να επεκταθεί κατά δύο μήνες σε περίπτωση που ο Οργανισμός χρειάζεται επιπλέον πληροφορίες. Η εν λόγω επιπλέον προθεσμία αρχίζει την επομένη της ημέρας παραλαβής όλων των πληροφοριών.

Η εκτίμηση του Οργανισμού λαμβάνει υπόψη όλα τα σχετικά σενάρια που καταρτίζονται δυνάμει του άρθρου 12 και άλλα σενάρια για τον προγραμματισμό της ανάπτυξης δικτύων, ώστε να καθίσταται δυνατή η αξιόπιστη ανάλυση της συμβολής του έργου κοινού ενδιαφέροντος στους στόχους ενεργειακής πολιτικής της Ένωσης όσον αφορά την απανθρακοποίηση, την ενοποίηση της αγοράς, τον ανταγωνισμό, τη βιωσιμότητα και την ασφάλεια του εφοδιασμού. Όταν χρησιμοποιούνται πρόσθετα σενάρια, αυτά συνάδουν με τις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050 και υπόκεινται στο ίδιο επίπεδο διαβούλευσης και ελέγχου με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 12.

Ο Οργανισμός, κατά την απόφασή του σχετικά με το επενδυτικό αίτημα, συμπεριλαμβανομένου του διασυννοριακού επιμερισμού του κόστους, αφήνει τον τρόπο με τον οποίο συμπεριλαμβάνονται οι επενδυτικές δαπάνες στα τιμολόγια σύμφωνα με τον διασυννοριακό επιμερισμό του κόστους που ορίζεται για τον καθορισμό των σχετικών εθνικών αρχών κατά τη στιγμή εφαρμογής της εν λόγω απόφασης σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

Η απόφαση επί του επενδυτικού αιτήματος, συμπεριλαμβανομένου του διασυννοριακού επιμερισμού κόστους, δημοσιεύεται. Εφαρμόζονται το άρθρο 25 παράγραφος 3 και τα άρθρα 28 και 29 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942.

8. Ο Οργανισμός κοινοποιεί αμελλητί αντίγραφο όλων των αποφάσεων επιμερισμού του κόστους, καθώς και όλων των σχετικών πληροφοριών, στην Επιτροπή. Τα εν λόγω στοιχεία είναι δυνατόν να παρέχονται σε συγκεντρωτική μορφή. Η Επιτροπή διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικώς ευαίσθητων πληροφοριών.

9. Οι αποφάσεις επιμερισμού του κόστους δεν επηρεάζουν το δικαίωμα των ΔΣΜ να επιβάλουν επιβαρύνσεις για την πρόσβαση στο δίκτυο ούτε το δικαίωμα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών να τις εγκρίνουν σύμφωνα με το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009, το άρθρο 18 παράγραφος 1 και το άρθρο 18 παράγραφοι 3 έως 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, το άρθρο 32 της οδηγίας 2009/3/ΕΚ και το άρθρο 6 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944.

10. Το παρόν άρθρο δεν ισχύει για τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που έχουν λάβει απαλλαγή από:
- α) τα άρθρα 32, 33 και 34 και το άρθρο 41 παράγραφοι 6, 8 και 10 της οδηγίας 2009/73/EK, δυνάμει του άρθρου 36 της εν λόγω οδηγίας,
 - β) το άρθρο 19 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 ή το άρθρο 6, το άρθρο 59 παράγραφος 7 και το άρθρο 60 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, δυνάμει του άρθρου 63 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943,
 - γ) κανόνες περί διαχωρισμού ή πρόσβασης τρίτων, δυνάμει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³²⁾ ή του άρθρου 64 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και του άρθρου 66 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944.
11. Έως την 24η Ιουνίου 2023, ο Οργανισμός εκδίδει σύσταση για τον εντοπισμό ορθών πρακτικών που αφορούν τη διεκπεραίωση των επενδυτικών αιτημάτων για έργα κοινού ενδιαφέροντος. Η εν λόγω σύσταση επικαιροποιείται τακτικά, εφόσον κρίνεται αναγκαίο και, ιδίως, προκειμένου να διασφαλίζεται η συνέπεια με τις αρχές που αφορούν τα υπεράκτια δίκτυα ανανεώσιμης ενέργειας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 1. Κατά την έκδοση ή την τροποποίηση της σύστασης, ο Οργανισμός διεξάγει εκτενή διαδικασία διαβούλευσης στην οποία συμμετέχουν όλοι οι σχετικοί συμφεροντούχοι.
12. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται τηρουμένων των αναλογιών σε έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος.

Άρθρο 17

Κανονιστικά κίνητρα

1. Σε περίπτωση που ένας φορέας υλοποίησης έργου επωμίζεται υψηλότερους κινδύνους όσον αφορά την ανάπτυξη, την κατασκευή, τη λειτουργία ή τη συντήρηση ενός έργου κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτει στην αρμοδιότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, σε σχέση με τους κινδύνους που προκύπτουν συνήθως σε παρεμφερές έργο υποδομής, τα κράτη μέλη και οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δύνανται να παρέχουν κατάλληλα κίνητρα στο εν λόγω έργο σύμφωνα με το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009, το άρθρο 18 παράγραφος 1 και το άρθρο 18 παράγραφοι 3 έως 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, το άρθρο 41 παράγραφος 8 της οδηγίας 2009/73/EK και το άρθρο 58 στοιχείο στ) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944.

Το πρώτο εδάφιο δεν ισχύει, εάν στο έργο κοινού ενδιαφέροντος έχει δοθεί απαλλαγή:

- α) από τα άρθρα 32, 33 και 34 και από το άρθρο 41 παράγραφοι 6, 8 και 10 της οδηγίας 2009/73/EK, δυνάμει του άρθρου 36 της εν λόγω οδηγίας,
- β) από το άρθρο 19 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 ή από το άρθρο 6, το άρθρο 59 παράγραφος 7 και το άρθρο 60 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, δυνάμει του άρθρου 63 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943,
- γ) δυνάμει του άρθρου 36 της οδηγίας 2009/73/EK,
- δ) δυνάμει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009.

2. Σε περίπτωση απόφασης χορήγησης των κινήτρων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν υπόψη τα πορίσματα της ανάλυσης κόστους-οφέλους που συνάδουν με τη μεθοδολογία που καταρτίζεται δυνάμει του άρθρου 11 και ιδιαίτερα τις θετικές εξωτερικές επιδράσεις του έργου σε περιφερειακό ή ενωσιακό επίπεδο. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές αναλύουν περαιτέρω τους ειδικούς κινδύνους που οφείλονται στους φορείς υλοποίησης του έργου, τα μέτρα μετριασμού κινδύνου που έχουν ληφθεί και την αιτιολόγηση του κινδύνου με στόχο την επίτευξη του καθαρού θετικού αντικτύπου του έργου σε σύγκριση με μια λιγότερο επισφαλή εναλλακτική. Οι επιλέξιμοι κίνδυνοι αφορούν ιδιαίτερα τις νέες τεχνολογίες μεταφοράς, τόσο χερσαίες όσο και υπεράκτιες, το έλλειμμα είσπραξης των δαπανών και την ανάπτυξη.

3. Η απόφαση για τη χορήγηση κινήτρων λαμβάνει υπόψη τον ειδικό χαρακτήρα του κινδύνου που ενέχεται και μπορεί να χορηγεί κίνητρα που καλύπτουν, μεταξύ άλλων, ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα μέτρα:

- α) τους κανόνες για τις προληπτικές επενδύσεις,
- β) τους κανόνες για την αναγνώριση αποδοτικών δαπανών που προκύπτουν πριν από τη θέση σε λειτουργία του έργου,

⁽³²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003 (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 15).

- γ) τους κανόνες παροχής επιπλέον απόδοσης για το επενδυθέν στο έργο κεφάλαιο,
- δ) οποιοδήποτε άλλο μέτρο θεωρείται απαραίτητο και κατάλληλο.

4. Έως την 24η Ιανουαρίου 2023, κάθε εθνική ρυθμιστική αρχή υποβάλλει στον Οργανισμό τη μεθοδολογία της και τα κριτήρια στα οποία βασίζεται για την αξιολόγηση των επενδύσεων σε έργα υποδομών ενέργειας και των υψηλότερων κινδύνων που ενέχουν τα εν λόγω έργα, σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες νομοθετικές και τεχνολογικές εξελίξεις, καθώς και τις σχετικές εξελίξεις στον τομέα της πολιτικής και της αγοράς. Στην εν λόγω μεθοδολογία και τα σχετικά κριτήρια αναφέρονται επίσης ρητά οι ειδικοί κίνδυνοι που ενέχουν τα υπεράκτια δίκτυα ανανεώσιμης ενέργειας, όπως αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχείο στ), καθώς και τα έργα τα οποία, ενώ έχουν χαμηλές κεφαλαιουχικές δαπάνες, συνεπάγονται σημαντικές λειτουργικές δαπάνες.

5. Έως την 24η Ιουνίου 2023, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των πληροφοριών που λαμβάνονται δυνάμει της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, ο Οργανισμός διευκολύνει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και διατυπώνει συστάσεις σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942 όσον αφορά όλα τα ακόλουθα:

- α) τα κίνητρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 με βάση μια συγκριτική ανάλυση επιδόσεων βέλτιστων πρακτικών που διενεργείται από εθνικές ρυθμιστικές αρχές,
- β) την κοινή μεθοδολογία αξιολόγησης των υψηλότερων κινδύνων που προκύπτουν σχετικά με τις επενδύσεις σε έργα υποδομών ενέργειας.

6. Έως την 24η Σεπτεμβρίου 2023, κάθε εθνική ρυθμιστική αρχή δημοσιεύει τη μεθοδολογία της, καθώς και τα κριτήρια στα οποία βασίζεται για την αξιολόγηση των επενδύσεων σε έργα υποδομών ενέργειας και των υψηλότερων κινδύνων που ενέχουν.

7. Σε περίπτωση που τα μέτρα που αναφέρονται στις παραγράφους 5 και 6 δεν είναι επαρκή για τη διασφάλιση της έγκαιρης υλοποίησης των έργων κοινού ενδιαφέροντος, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα κίνητρα που καθορίζονται στο παρόν άρθρο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

Χρηματοδότηση

Άρθρο 18

Επιλεξιμότητα έργων για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1153

1. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο άρθρο 24 και στο παράρτημα II είναι επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση υπό τη μορφή επιχορηγήσεων για μελέτες και χρηματοοικονομικών μέσων.
2. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο άρθρο 24 και στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχεία α), β), γ), δ) και στ) και στο παράρτημα II σημείο 3) είναι επίσης επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση υπό τη μορφή επιχορηγήσεων για εργασίες, εφόσον πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:
 - α) η ειδική ανάλυση κόστους-οφέλους του έργου που καταρτίζεται δυνάμει του άρθρου 16 παράγραφος 4 στοιχείο α) τεκμηριώνει την ύπαρξη σημαντικών θετικών εξωτερικών επιδράσεων, όπως η ασφάλεια του εφοδιασμού, η ευελιξία του συστήματος, η αλληλεγγύη και η καινοτομία,
 - β) για το έργο υπάρχει απόφαση διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους δυνάμει του άρθρου 16 ή, όσον αφορά τα έργα κοινού ενδιαφέροντος τα οποία εμπίπτουν στην κατηγορία ενεργειακών υποδομών που καθορίζεται στο παράρτημα II σημείο 3), εφόσον αυτά δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, και για τα οποία, ως εκ τούτου, δεν υπάρχει απόφαση επιμερισμού του κόστους, στόχος του έργου είναι η διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών, η εισαγωγή τεχνολογικής καινοτομίας και η κατοχύρωση της ασφάλειας της διασυνοριακής εκμετάλλευσης του διασυνδεδεμένου δικτύου,
 - γ) το έργο δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί από την αγορά ή μέσω του κανονιστικού πλαισίου σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο και άλλες εκτιμήσεις, ιδίως εκείνες που διενεργούνται από δυνητικούς επενδυτές, πιστωτές ή την εθνική ρυθμιστική αρχή, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν απόφαση σχετικά με τα κίνητρα και τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 17 παράγραφος 2, κατά την αξιολόγηση της ανάγκης του έργου για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση.

3. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που υλοποιούνται σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 7 στοιχείο δ) είναι επίσης επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση υπό τη μορφή επιχορηγήσεων για εργασίες, εφόσον πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

4. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχείο ε) και στο παράρτημα II σημεία 2) και 5) είναι επίσης επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση υπό τη μορφή επιχορηγήσεων για εργασίες, εάν οι εμπλεκόμενοι φορείς υλοποίησης των έργων, στο πλαίσιο αξιολόγησης που διενεργείται από τη σχετική εθνική αρχή ή, κατά περίπτωση, την εθνική ρυθμιστική αρχή, μπορούν να αποδείξουν σαφώς σημαντικές θετικές εξωτερικές επιδράσεις των έργων, όπως ασφάλεια εφοδιασμού, ευελιξία συστήματος, αλληλεγγύη ή καινοτομία, και παρέχουν σαφείς αποδείξεις σχετικά με την έλλειψη εμπορικής βιωσιμότητάς τους, σύμφωνα με την ανάλυση κόστους-οφέλους, το επιχειρηματικό σχέδιο και τις εκτιμήσεις που έχουν διενεργηθεί, ιδίως από δυνητικούς επενδυτές ή πιστωτές ή, κατά περίπτωση, από εθνική ρυθμιστική αρχή.

5. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται τηρουμένων των αναλογιών σε έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος.

Τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος είναι επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση υπό τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1153. Όσον αφορά τις επιχορηγήσεις για εργασίες, τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος είναι επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου και εφόσον το έργο συμβάλλει στους συνολικούς στόχους ενεργειακής και κλιματικής πολιτικής της Ένωσης.

Άρθρο 19

Καθοδήγηση για τα κριτήρια χορήγησης της χρηματοδοτικής συνδρομής από την Ένωση

Τα ειδικά κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού και οι παράμετροι που καθορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 5 του παρόντος κανονισμού εφαρμόζονται για τον καθορισμό των κριτηρίων χορήγησης της χρηματοδοτικής ενίσχυσης της Ένωσης στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1153. Για τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στο άρθρο 24 του παρόντος κανονισμού, ισχύουν τα κριτήρια ενοποίησης της αγοράς, ασφάλειας εφοδιασμού, ανταγωνισμού και βιωσιμότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 20

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 4 ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο επτά ετών από την 23η Ιουνίου 2022. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της περιόδου των επτά ετών. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλουν αντιρρήσεις το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.
3. Η εξουσία που ανατίθεται σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.
4. Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.
5. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

6. Κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 4 αρχίζει να ισχύει μόνο εάν δεν διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός περιόδου δύο μηνών από την κοινοποίησή της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εάν, πριν από τη λήξη της προθεσμίας αυτής, τόσο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και το Συμβούλιο ενημερώσουν την Επιτροπή ότι δεν θα διατυπώσουν αντίρρηση. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 21

Υποβολή εκθέσεων και αξιολόγηση

Έως τις 30 Ιουνίου 2027, η Επιτροπή δημοσιεύει έκθεση σχετικά με την υλοποίηση των έργων στον ενωσιακό κατάλογο και την υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Στο πλαίσιο της εν λόγω έκθεσης αξιολογούνται:

- α) η σημειωθείσα πρόοδος σε ό,τι αφορά τον προγραμματισμό, την ανάπτυξη, την κατασκευή και τη θέση σε λειτουργία έργων στον ενωσιακό κατάλογο και, κατά περίπτωση, οι καθυστερήσεις στην υλοποίηση και άλλες δυσκολίες που προέκυψαν,
- β) τα κονδύλια που δεσμεύτηκαν και εκταμιεύθηκαν από την Ένωση για έργα στον ενωσιακό κατάλογο σε σύγκριση με τη συνολική αξία των χρηματοδοτούμενων έργων στον ενωσιακό κατάλογο,
- γ) η πρόοδος που σημειώνεται όσον αφορά την ενσωμάτωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και μειωμένων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μέσω του σχεδιασμού, της ανάπτυξης, της κατασκευής και τη θέσης σε λειτουργία έργων στον ενωσιακό κατάλογο,
- δ) όσον αφορά τους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας και των αερίων από ανανεώσιμες πηγές ή των αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου, η εξέλιξη ως προς το επίπεδο διασύνδεσης μεταξύ των κρατών μελών, η αντίστοιχη εξέλιξη των τιμών της ενέργειας, καθώς και ο αριθμός των περιπτώσεων βλάβης του συστήματος του δικτύου, οι αιτίες των βλαβών και το οικονομικό κόστος τους,
- ε) η διαδικασία αδειοδότησης και η δημόσια συμμετοχή, ιδίως:
 - i) η μέση και η μέγιστη συνολική διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης έργων στον ενωσιακό κατάλογο, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειας κάθε σταδίου της διαδικασίας που προηγείται της αίτησης, σε σχέση με το χρονοδιάγραμμα που προβλέπουν οι βασικοί ενδιάμεσοι στόχοι που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 6,
 - ii) ο βαθμός εναντίωσης που αντιμετωπίζουν τα έργα στον ενωσιακό κατάλογο, ιδίως ο αριθμός αντιρρήσεων που κατατέθηκαν εγγράφως κατά τη διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης και ο αριθμός νομικών προσφυγών,
 - iii) οι βέλτιστες και πλέον καινοτόμες πρακτικές όσον αφορά τη συμμετοχή συμφεροντούχων,
 - iv) οι βέλτιστες και πλέον καινοτόμες πρακτικές όσον αφορά τον μετριασμό του περιβαλλοντικού αντικτύπου, συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, κατά τη διαδικασία χορήγησης αδειών και εκτέλεσης έργων,
 - v) η αποτελεσματικότητα των συστημάτων που προβλέπονται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 όσον αφορά την τήρηση των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2,
- στ) η ρυθμιστική μεταχείριση, ιδίως:
 - i) ο αριθμός των έργων κοινού ενδιαφέροντος για τα οποία υπάρχει απόφαση διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους δυνάμει του άρθρου 16,
 - ii) ο αριθμός και το είδος των έργων κοινού ενδιαφέροντος στα οποία έχουν παρασχεθεί ειδικά κίνητρα δυνάμει του άρθρου 17,
- ζ) η αποτελεσματικότητα του παρόντος κανονισμού όσον αφορά τη συμβολή του στις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και στην επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 το αργότερο.

Άρθρο 22

Επανεξέταση

Έως τις 30 Ιουνίου 2027, η Επιτροπή προβαίνει σε επανεξέταση του παρόντος κανονισμού, με βάση τα αποτελέσματα της υποβολής εκθέσεων και της αξιολόγησης που προβλέπονται στο άρθρο 21 του παρόντος κανονισμού, καθώς και την παρακολούθηση, τις εκθέσεις και τις αξιολογήσεις που εκπονούνται δυνάμει των άρθρων 22 και 23 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1153.

Άρθρο 23

Ενημέρωση και δημοσιότητα

Η Επιτροπή δημιουργεί και διατηρεί πλατφόρμα διαφάνειας η οποία είναι εύκολα προσβάσιμη για το ευρύ κοινό μέσω του διαδικτύου. Η πλατφόρμα επικαιροποιείται τακτικά με πληροφορίες από τις εκθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 4 και τον ιστότοπο που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 7. Η πλατφόρμα περιέχει τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) γενικές, ενημερωμένες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των γεωγραφικών πληροφοριών, για κάθε έργο στον ενωσιακό κατάλογο,
- β) το πρόγραμμα υλοποίησης κάθε έργου στον ενωσιακό κατάλογο, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1, το οποίο παρουσιάζεται με τρόπο που επιτρέπει την αξιολόγηση της προόδου όσον αφορά την υλοποίηση ανά πάσα στιγμή,
- γ) τα κύρια αναμενόμενα οφέλη και τη συνεισφορά στους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 και το κόστος των έργων, με εξαίρεση τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες,
- δ) τον ενωσιακό κατάλογο,
- ε) τα κονδύλια που διέθεσε και εκταμίευσε η Ένωση για κάθε έργο στον ενωσιακό κατάλογο,
- στ) τους συνδέσμους προς το εθνικό εγχειρίδιο διαδικασιών που αναφέρεται στο άρθρο 9,
- ζ) τις υφιστάμενες μελέτες και σχέδια για τις θαλάσσιες λεκάνες για κάθε διάδρομο προτεραιότητας υπεράκτιου δικτύου, χωρίς να θίγονται τυχόν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας.

Άρθρο 24

Παρέκκλιση για διασυνδέσεις που αφορούν την Κύπρο και τη Μάλτα

1. Στην περίπτωση της Κύπρου και της Μάλτας, οι οποίες δεν είναι διασυνδεδεμένες με το διευρωπαϊκό δίκτυο αερίου, εφαρμόζεται παρέκκλιση από το άρθρο 3, το άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β), το άρθρο 4 παράγραφος 5, το άρθρο 16 παράγραφος 4 στοιχείο α) και τα παραρτήματα I, II και III, με την επιφύλαξη του άρθρου 32 παράγραφος 2. Μία διασύνδεση για καθένα από τα εν λόγω κράτη μέλη διατηρεί το καθεστώς έργου κοινού ενδιαφέροντος δυνάμει του παρόντος κανονισμού με όλα τα σχετικά δικαιώματα και υποχρεώσεις, όταν η εν λόγω διασύνδεση:

- α) η εν λόγω διασύνδεση βρίσκεται στο στάδιο της ανάπτυξης ή του σχεδιασμού την 23η Ιουνίου 2022,
- β) στην η εν λόγω διασύνδεση έχει χορηγηθεί καθεστώς έργου κοινού ενδιαφέροντος δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 και
- γ) η εν λόγω διασύνδεση είναι απαραίτητη για να εξασφαλιστεί η μόνιμη διασύνδεση των εν λόγω κρατών μελών με το διευρωπαϊκό δίκτυο φυσικού αερίου.

Τα εν λόγω έργα αυτά διασφαλίζουν τη μελλοντική ικανότητα πρόσβασης σε νέες αγορές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου.

2. Οι φορείς υλοποίησης έργων τεκμηριώνουν με επαρκείς αποδείξεις τον τρόπο με τον οποίο οι διασυνδέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 θα επιτρέψουν την πρόσβαση σε νέες αγορές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου, σύμφωνα με τους συνολικούς στόχους ενεργειακής και κλιματικής πολιτικής της Ένωσης. Στις αποδείξεις αυτές περιλαμβάνονται αξιολόγηση του εφοδιασμού με και της ζήτησης για ανανεώσιμο υδρογόνο ή υδρογόνο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, καθώς και υπολογισμός της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που καθιστά δυνατή το έργο.

Η Επιτροπή επαληθεύει τακτικά την εν λόγω αξιολόγηση και τον εν λόγω υπολογισμό, καθώς και την έγκαιρη υλοποίηση του έργου.

3. Επιπλέον των ειδικών κριτηρίων που ορίζονται στο άρθρο 19 για τη χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης, οι διασυνδέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου σχεδιάζονται με σκοπό τη διασφάλιση της πρόσβασης σε μελλοντικές αγορές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου, δεν οδηγούν σε παράταση της διάρκειας ζωής των στοιχείων ενεργητικού που αφορούν αέριο και διασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα των γειτονικών δικτύων σε διασυνοριακό επίπεδο. Τυχόν επιλεξιμότητα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση δυνάμει του άρθρου 18 λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2027.

4. Κάθε αίτημα για χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης για εργασίες καταδεικνύει σαφώς τον στόχο της μετατροπής του στοιχείου ενεργητικού σε ειδικό στοιχείο ενεργητικού που αφορά το υδρογόνο έως το 2036, εφόσον το επιτρέπουν οι συνθήκες της αγοράς, μέσω χάρτη πορείας με ακριβές χρονοδιάγραμμα.

5. Η παρέκκλιση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 ισχύει έως ότου η Κύπρος ή η Μάλτα, αντίστοιχα, διασυνδεθούν απευθείας με το διευρωπαϊκό δίκτυο αερίου ή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029, ανάλογα με το ποια ημερομηνία είναι προγενέστερη.

Άρθρο 25

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009

Στο άρθρο 8 παράγραφος 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«10. Το ΕΔΔΣΜ-αερίου καταρτίζει και δημοσιεύει ανά διετία διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων όπως προβλέπεται στην παράγραφο 3 στοιχείο β). Το διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων περιλαμβάνει μοντελοποίηση του ενοποιημένου δικτύου, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων υδρογόνου, εκπόνηση σεναρίων, πρόβλεψη επάρκειας ευρωπαϊκής παραγωγής και ζήτησης και εκτίμηση της ανθεκτικότητας του συστήματος.».

Άρθρο 26

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942

Στο άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942, τα στοιχεία γ) και δ) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

- «γ) να εκτελεί τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 5, στο άρθρο 11 παράγραφος 3, στο άρθρο 11 παράγραφοι 6 έως 9, στα άρθρα 12, 13 και 17 και στο παράρτημα ΙΙΙ τμήμα 2 σημείο 12) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/869 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*),
- δ) λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με αιτήματα επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένου του διασυνοριακού επιμερισμού κόστους, δυνάμει του άρθρου 16 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/869

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2022/869 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2022, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 715/2009, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943 και των οδηγιών 2009/73/ΕΚ και (ΕΕ) 2019/944, και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 (ΕΕ L 152 της 3.6.2022, σ. 45).».

Άρθρο 27

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943

Στο άρθρο 48 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Το διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων που αναφέρεται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 στοιχείο β) περιλαμβάνει μοντελοποίηση του ενοποιημένου δικτύου, συμπεριλαμβανομένης της εκπόνησης σεναρίων και της εκτίμησης της ανθεκτικότητας του συστήματος. Σχετικές παράμετροι εισαγωγής στη μοντελοποίηση, όπως οι παραδοχές αναφορικά με τις τιμές των καυσίμων και του άνθρακα ή τις εγκαταστάσεις συστημάτων ανανεώσιμης ενέργειας, συνάδουν πλήρως με την εκτίμηση της επάρκειας των πόρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο που διενεργείται δυνάμει του άρθρου 23.».

Άρθρο 28

Τροποποίηση της οδηγίας 2009/73/ΕΚ

Στο άρθρο 41 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

«κβ) να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 3, στο άρθρο 5 παράγραφος 7 και στα άρθρα 14 έως 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/869 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2022/869 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2022, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 715/2009, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943 και των οδηγιών 2009/73/ΕΚ και (ΕΕ) 2019/944, και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 (ΕΕ L 152 της 3.6.2022, σ. 45).

Άρθρο 29

Τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944

Στο άρθρο 59 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

«κζ) να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 3, στο άρθρο 5 παράγραφος 7 και στα άρθρα 14 έως 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/869 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2022/869 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2022, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 715/2009, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943 και των οδηγιών 2009/73/ΕΚ και (ΕΕ) 2019/944, και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 (ΕΕ L 152 της 3.6.2022, σ. 45).

Άρθρο 30

Μεταβατικές διατάξεις

Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη χορήγηση, τη συνέχιση ή την τροποποίηση της χρηματοδοτικής συνδρομής που παρέχει η Επιτροπή δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾.

Το κεφάλαιο ΙΙΙ δεν εφαρμόζεται σε έργα κοινού ενδιαφέροντος που έχουν ενταχθεί στη διαδικασία αδειοδότησης και για τα οποία ο φορέας υλοποίησης του έργου έχει υποβάλει φάκελο αίτησης πριν από τις 16 Νοεμβρίου 2013.

Άρθρο 31

Μεταβατική περίοδος

1. Κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου η οποία λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2029, τα ειδικά στοιχεία του ενεργητικού που αφορούν το υδρογόνο και τα οποία έχουν μετατραπεί από στοιχεία ενεργητικού που αφορούν το φυσικό αέριο και εμπίπτουν στην κατηγορία ενεργειακών υποδομών που ορίζεται στο παράρτημα ΙΙ σημείο 3) μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη μεταφορά ή την αποθήκευση προκαθορισμένου μείγματος υδρογόνου με φυσικό αέριο ή βιομεθάνιο.

2. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, οι φορείς υλοποίησης των έργων συνεργάζονται στενά για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των έργων, προκειμένου να διασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα των γειτονικών δικτύων.

3. Ο φορέας υλοποίησης έργου αποδεικνύει, μεταξύ άλλων μέσω εμπορικών συμβάσεων, τον τρόπο με τον οποίο, έως το τέλος της μεταβατικής περιόδου, τα στοιχεία ενεργητικού που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου θα πάψουν να αποτελούν στοιχεία ενεργητικού που αφορούν το φυσικό αέριο και θα καταστούν ειδικά στοιχεία του ενεργητικού που αφορά το υδρογόνο, όπως ορίζεται στο παράρτημα ΙΙ σημείο 3, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο θα καταστεί δυνατή η αυξημένη χρήση υδρογόνου κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου. Στις αποδείξεις αυτές περιλαμβάνονται αξιολόγηση του εφοδιασμού με και της ζήτησης για ανανεώσιμο υδρογόνο ή υδρογόνο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, καθώς και υπολογισμός της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που καθιστά δυνατή το έργο. Στο πλαίσιο της παρακολούθησης της προόδου που επιτυγχάνεται στην υλοποίηση των έργων κοινού ενδιαφέροντος, ο Οργανισμός επαληθεύει την έγκαιρη μετάβαση του έργου σε ειδικό στοιχείο ενεργητικού που αφορά το υδρογόνο, όπως ορίζεται στο παράρτημα ΙΙ σημείο 3).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη σύσταση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 913/2010 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 680/2007 και (ΕΚ) αριθ. 67/2010 (ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 129).

4. Η επιλεξιμότητα έργων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση δυνάμει του άρθρου 18 λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2027.

Άρθρο 32

Κατάργηση

1. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 καταργείται από την 23η Ιουνίου 2022. Βάσει του παρόντος κανονισμού δεν προκύπτουν δικαιώματα για τα έργα που παρατίθενται στα παραρτήματα του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013.
2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, το παράρτημα VII του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013, όπως τροποποιήθηκε με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2022/564 της Επιτροπής ⁽³⁴⁾, το οποίο περιέχει τον πέμπτο ενωσιακό κατάλογο έργων κοινού ενδιαφέροντος, καθώς και τα άρθρα 2 έως 10, τα άρθρα 12, 13 και 14, τα παραρτήματα I έως IV και το παράρτημα VI του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 παραμένουν σε ισχύ και παράγουν αποτελέσματα όσον αφορά τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που περιλαμβάνονται στον πέμπτο ενωσιακό κατάλογο έως την έναρξη ισχύος του πρώτου ενωσιακού καταλόγου έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος που καταρτίζεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού.
3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, τα έργα που περιλαμβάνονται στον πέμπτο ενωσιακό κατάλογο έργων κοινού ενδιαφέροντος που καταρτίστηκε δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013, των οποίων οι φάκελοι αίτησης έχουν γίνει δεκτοί προς εξέταση από την αρμόδια αρχή, διατηρούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από το κεφάλαιο III του παρόντος κανονισμού για περίοδο τεσσάρων ετών μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 33

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 30 Μαΐου 2022.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος
R. METSOLA

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
B. LE MAIRE

⁽³⁴⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός της Επιτροπής (ΕΕ) 2022/564, της 19ης Νοεμβρίου 2021, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον ενωσιακό κατάλογο έργων κοινού ενδιαφέροντος (ΕΕ L 109 της 8.4.2022, σ. 14, σ. 14).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΔΙΑΔΡΟΜΟΙ ΚΑΙ ΠΕΔΙΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

(όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1)

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στους εξής διαδρόμους και ζώνες προτεραιότητας διευρωπαϊκών ενεργειακών υποδομών:

1. ΔΙΑΔΡΟΜΟΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

- 1) Διασυνδέσεις ηλεκτρικής ενέργειας Βορρά – Νότου στη Δυτική Ευρώπη (NSI West Electricity): διασυνδέσεις μεταξύ κρατών μελών της περιοχής και με τη ζώνη της Μεσογείου, συμπεριλαμβανομένης της Ιβηρικής Χερσονήσου, ιδίως για την ενσωμάτωση της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, την ενίσχυση των υποδομών του εσωτερικού δικτύου με σκοπό την προαγωγή της ενοποίησης της αγοράς στην περιοχή και τον τερματισμό της απομόνωσης της Ιρλανδίας, καθώς και για τη διασφάλιση των αναγκαίων χερσαίων προεκτάσεων των υπεράκτιων δικτύων ανανεώσιμης ενέργειας και των ενισχύσεων του εγχώριου δικτύου που είναι αναγκαίες για τη διασφάλιση επαρκούς και αξιόπιστου δικτύου μεταφοράς και για την προμήθεια των κρατών μελών που δεν βρέχονται από θάλασσα με ηλεκτρική ενέργεια που έχει παραχθεί υπεράκτια.

Συμμετέχοντα κράτη μέλη: Βέλγιο, Δανία, Γερμανία, Ιρλανδία, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Αυστρία και Πορτογαλία.

- 2) Διασυνδέσεις ηλεκτρικής ενέργειας Βορρά-Νότου στην κεντροανατολική και νοτιοανατολική Ευρώπη (NSI East Electricity): διασυνδέσεις και εσωτερικές γραμμές με άξονα Βορρά - Νότο και Ανατολή - Δύση με στόχο την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς, την ενσωμάτωση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και τον τερματισμό της απομόνωσης της Κύπρου, καθώς και για τη διασφάλιση των αναγκαίων χερσαίων προεκτάσεων των υπεράκτιων δικτύων ανανεώσιμης ενέργειας και των ενισχύσεων του εγχώριου δικτύου που είναι αναγκαίες για τη διασφάλιση επαρκούς και αξιόπιστου δικτύου μεταφοράς και για την προμήθεια των κρατών μελών που δεν βρέχονται από θάλασσα με ηλεκτρική ενέργεια που έχει παραχθεί υπεράκτια.

Συμμετέχοντα κράτη μέλη: Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Γερμανία, Κροατία, Ελλάδα, Κύπρος, Ιταλία, Ουγγαρία, Αυστρία, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβενία και Σλοβακία.

- 3) Σχέδιο διασύνδεσης των αγορών ενέργειας της περιοχής της Βαλτικής στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας (BEMIP Electricity): διασυνδέσεις μεταξύ των κρατών μελών και εσωτερικές γραμμές στην περιοχή της Βαλτικής, για την προώθηση της ολοκλήρωσης της αγοράς με την παράλληλη ενοποίηση των αυξανόμενων μεριδίων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην περιοχή.

Συμμετέχοντα κράτη μέλη: Δανία, Γερμανία, Εσθονία, Λετονία, Λιθουανία, Πολωνία, Φινλανδία και Σουηδία.

2. ΔΙΑΔΡΟΜΟΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

- 4) Υπεράκτια δίκτυα των Βόρειων Θαλασσών (NSOG): ανάπτυξη ενός υπεράκτιου δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, ανάπτυξη ενός ενοποιημένου υπεράκτιου δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και, κατά περίπτωση, ανάπτυξη δικτύου υδρογόνου και των σχετικών αγωγών διασύνδεσης στη Βόρεια Θάλασσα, στη Θάλασσα της Ιρλανδίας, στην Κελτική Θάλασσα, στη Μάγχη και στα γειτονικά ύδατα για τη μεταφορά ηλεκτρισμού ή, κατά περίπτωση, υδρογόνου από υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σε κέντρα κατανάλωσης και αποθήκευσης ή για την αύξηση των διασυνοριακών ανταλλαγών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Συμμετέχοντα κράτη μέλη: Βέλγιο, Γερμανία, Δανία, Ιρλανδία, Γαλλία, Κάτω Χώρες, Λουξεμβούργο και Σουηδία.

- 5) Σχέδιο διασύνδεσης των αγορών ενέργειας της περιοχής της Βαλτικής στον τομέα των υπεράκτιων δικτύων (BEMIP offshore): ανάπτυξη ενός υπεράκτιου δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, ανάπτυξη ενός ενοποιημένου υπεράκτιου δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και, κατά περίπτωση, της ανάπτυξης δικτύου υδρογόνου και των σχετικών αγωγών διασύνδεσης στη Βαλτική Θάλασσα και στα γειτονικά ύδατα για τη μεταφορά ηλεκτρισμού ή, κατά περίπτωση, υδρογόνου από υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σε κέντρα κατανάλωσης και αποθήκευσης ή για την αύξηση των διασυνοριακών ανταλλαγών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Συμμετέχοντα κράτη μέλη: Δανία, Γερμανία, Εσθονία, Λετονία, Λιθουανία, Πολωνία, Φινλανδία και Σουηδία.

- 6) Νότιο και Δυτικό υπεράκτιο δίκτυο (SW offshore): ανάπτυξη ενός υπεράκτιου δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, ανάπτυξη ενός ενοποιημένου υπεράκτιου δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και, κατά περίπτωση, της ανάπτυξης δικτύου υδρογόνου και των σχετικών αγωγών διασύνδεσης στη Μεσόγειο, συμπεριλαμβανομένου του Κόλπου του Κάδιξ, και στα γειτονικά ύδατα για τη μεταφορά ηλεκτρισμού ή κατά περίπτωση υδρογόνου από υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σε κέντρα κατανάλωσης και αποθήκευσης ή για την αύξηση των διασυνοριακών ανταλλαγών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Συμμετέχοντα κράτη μέλη: Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Μάλτα και Πορτογαλία.

- 7) Νότιο και Ανατολικό υπεράκτιο δίκτυο (SE offshore): ανάπτυξη ενός υπεράκτιου δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, ανάπτυξη ενοποιημένων υπεράκτιων δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και, κατά περίπτωση, της ανάπτυξης δικτύου υδρογόνου και των σχετικών αγωγών διασύνδεσης στη Μεσόγειο, στον Εύξεινο Πόντο και στα γειτονικά ύδατα για τη μεταφορά ηλεκτρισμού ή, κατά περίπτωση, υδρογόνου από υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σε κέντρα κατανάλωσης και αποθήκευσης ή για την αύξηση των διασυνοριακών ανταλλαγών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Συμμετέχοντα κράτη μέλη: Βουλγαρία, Κροατία, Ελλάδα, Ιταλία, Κύπρος, Ρουμανία και Σλοβενία.

- 8) Υπεράκτια δίκτυα του Ατλαντικού: ανάπτυξη υπεράκτιου δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας ή ανάπτυξη ενός ενοποιημένου υπεράκτιου δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας και των σχετικών αγωγών διασύνδεσης στα ύδατα του Βόρειου Ατλαντικού Ωκεανού για τη μεταφορά ηλεκτρισμού από υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σε κέντρα κατανάλωσης και αποθήκευσης και για την αύξηση των διασυνοριακών ανταλλαγών ηλεκτρικής ενέργειας.

Συμμετέχοντα κράτη μέλη: Ιρλανδία, Ισπανία, Γαλλία και Πορτογαλία.

3. ΔΙΑΔΡΟΜΟΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΥΔΡΟΓΟΝΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΥΤΙΚΕΣ ΚΥΨΕΛΕΣ

- 9) Διασυνδέσεις υδρογόνου στη δυτική Ευρώπη (HI West): υποδομές υδρογόνου και αναπροσαρμογή της χρήσης των υποδομών φυσικού αερίου, που επιτρέπουν τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου βασικού άξονα υδρογόνου, άμεσα ή έμμεσα (μέσω διασύνδεσης με τρίτη χώρα), συνδέουν τις χώρες της περιοχής και καλύπτουν τις ιδιαίτερες ανάγκες τους σε υποδομές υδρογόνου, με σκοπό τη στήριξη της δημιουργίας ενός δικτύου για τη μεταφορά του υδρογόνου σε επίπεδο Ένωσης και, επιπλέον, όσον αφορά τα νησιά και τα νησιωτικά συστήματα, μειώνουν την ενεργειακή απομόνωση, στηρίζουν καινοτόμες και άλλες λύσεις στις οποίες συμμετέχουν τουλάχιστον δύο κράτη μέλη με σημαντικό θετικό αντίκτυπο στις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και στον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050 και συμβάλλουν σημαντικά στη βιωσιμότητα του νησιωτικού ενεργειακού συστήματος και του ενεργειακού συστήματος της Ένωσης.

Ηλεκτρολυτικές κυψέλες: στήριξη της λειτουργίας εφαρμογών μετατροπής ενέργειας σε αέριο, οι οποίες αποσκοπούν να καταστήσουν δυνατή τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου και συμβάλλουν στη λειτουργία ενός ασφαλούς, αποδοτικού και αξιόπιστου συστήματος και στην ενσωμάτωση ευφών ενεργειακών συστημάτων και, επιπρόσθετα, όσον αφορά έργα σε νησιά και νησιωτικά συστήματα, στηρίζουν καινοτόμες και άλλες λύσεις στις οποίες συμμετέχουν τουλάχιστον δύο κράτη μέλη με σημαντικό θετικό αντίκτυπο στις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και στον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050 και συμβάλλουν σημαντικά στη βιωσιμότητα του νησιωτικού ενεργειακού συστήματος και του ενεργειακού συστήματος της Ένωσης.

Συμμετέχοντα κράτη μέλη: Βέλγιο, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Γερμανία, Ιρλανδία, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Αυστρία και Πορτογαλία.

- 10) Διασυνδέσεις υδρογόνου στην κεντροανατολική και νοτιοανατολική Ευρώπη (HI East): υποδομές υδρογόνου και αναπροσαρμογή της χρήσης των υποδομών φυσικού αερίου, που επιτρέπουν τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου βασικού άξονα υδρογόνου, άμεσα ή έμμεσα (μέσω διασύνδεσης με τρίτη χώρα), συνδέουν τις χώρες της περιοχής και καλύπτουν τις ιδιαίτερες ανάγκες τους σε υποδομές υδρογόνου στηρίζοντας τη δημιουργία ενός δικτύου για τη μεταφορά του υδρογόνου σε επίπεδο Ένωσης και, επιπλέον, όσον αφορά τα νησιά και τα νησιωτικά συστήματα, μειώνουν την ενεργειακή απομόνωση, στηρίζουν καινοτόμες και άλλες λύσεις στις οποίες συμμετέχουν τουλάχιστον δύο κράτη μέλη με σημαντικό θετικό αντίκτυπο στις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και στον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050 και συμβάλλουν σημαντικά στη βιωσιμότητα του νησιωτικού ενεργειακού συστήματος και του ενεργειακού συστήματος της Ένωσης.

Ηλεκτρολυτικές κυψέλες: στήριξη της λειτουργίας εφαρμογών μετατροπής ενέργειας σε αέριο, οι οποίες αποσκοπούν να καταστήσουν δυνατή τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου και συμβάλλουν στη λειτουργία ενός ασφαλούς, αποδοτικού και αξιόπιστου συστήματος και στην ενσωμάτωση ευφών ενεργειακών συστημάτων και, επιπρόσθετα, όσον αφορά έργα σε νησιά και νησιωτικά συστήματα, στηρίζουν καινοτόμες και άλλες λύσεις στις οποίες συμμετέχουν τουλάχιστον δύο κράτη μέλη με σημαντικό θετικό αντίκτυπο στις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και στον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050 και συμβάλλουν σημαντικά στη βιωσιμότητα του νησιωτικού ενεργειακού συστήματος και του ενεργειακού συστήματος της Ένωσης.

Συμμετέχοντα κράτη μέλη: Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Γερμανία, Ελλάδα, Κροατία, Ιταλία, Κύπρος, Ουγγαρία, Αυστρία, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβενία και Σλοβακία.

- 11) Σχέδιο διασύνδεσης των αγορών ενέργειας της περιοχής της Βαλτικής στον τομέα του υδρογόνου (BEMIP Hydrogen): υποδομές υδρογόνου και αναπροσαρμογή της χρήσης των υποδομών φυσικού αερίου, που επιτρέπουν τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου βασικού άξονα υδρογόνου, άμεσα ή έμμεσα (μέσω διασύνδεσης με τρίτη χώρα), συνδέουν τις χώρες της περιοχής και καλύπτουν τις ιδιαίτερες ανάγκες τους σε υποδομές υδρογόνου στηρίζοντας τη δημιουργία ενός δικτύου για τη μεταφορά του υδρογόνου σε επίπεδο Ένωσης και, επιπλέον, όσον αφορά τα νησιά και τα νησιωτικά συστήματα, μειώνουν την ενεργειακή απομόνωση, στηρίζουν καινοτόμες και άλλες λύσεις στις οποίες συμμετέχουν τουλάχιστον δύο κράτη μέλη με σημαντικό θετικό αντίκτυπο στις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και στον στόχο της της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050 και συμβάλλουν σημαντικά στη βιωσιμότητα του νησιωτικού ενεργειακού συστήματος και του ενεργειακού συστήματος της Ένωσης.

Ηλεκτρολυτικές κυψέλες: στήριξη της λειτουργίας εφαρμογών μετατροπής ενέργειας σε αέριο, οι οποίες αποσκοπούν να καταστήσουν δυνατή τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου και συμβάλλουν στη λειτουργία ενός ασφαλούς, αποδοτικού και αξιόπιστου συστήματος και στην ενσωμάτωση ευφών ενεργειακών συστημάτων και, επιπρόσθετα, όσον αφορά έργα σε νησιά και νησιωτικά συστήματα, στηρίζουν καινοτόμες και άλλες λύσεις στις οποίες συμμετέχουν τουλάχιστον δύο κράτη μέλη με σημαντικό θετικό αντίκτυπο στις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και στον στόχο της της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050 και συμβάλλουν σημαντικά στη βιωσιμότητα του νησιωτικού ενεργειακού συστήματος και του ενεργειακού συστήματος της Ένωσης.

Συμμετέχοντα κράτη μέλη: Δανία, Γερμανία, Εσθονία, Λετονία, Λιθουανία, Πολωνία, Φινλανδία και Σουηδία.

4. ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

- 12) Ανάπτυξη ευφών δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας: χρήση τεχνολογιών ευφών δικτύων σε ολόκληρη την Ένωση με στόχο την αποτελεσματική ενσωμάτωση της συμπεριφοράς και των δράσεων όλων των χρηστών που είναι συνδεδεμένοι στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως της παραγωγής μεγάλων ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες ή κατανεμημένες πηγές και της απόκρισης της ζήτησης εκ μέρους των καταναλωτών, της αποθήκευσης ενέργειας, των ηλεκτρικών οχημάτων και άλλων πηγών ευελιξίας και, επιπλέον, όσον αφορά τα νησιά και τα νησιωτικά συστήματα, μειώνουν την ενεργειακή απομόνωση, στηρίζουν καινοτόμες και άλλες λύσεις στις οποίες συμμετέχουν τουλάχιστον δύο κράτη μέλη με σημαντικό θετικό αντίκτυπο στις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και στον στόχο της της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050 και συμβάλλουν σημαντικά στη βιωσιμότητα του νησιωτικού ενεργειακού συστήματος και του ενεργειακού συστήματος της Ένωσης.

Συμμετέχοντα κράτη μέλη: όλα.

- 13) Διασυνωριακό δίκτυο διοξειδίου του άνθρακα: ανάπτυξη υποδομών για τη μεταφορά και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα μεταξύ κρατών μελών και με γειτονικές τρίτες χώρες για τη δέσμευση και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα από βιομηχανικές εγκαταστάσεις με σκοπό τη μόνιμη γεωλογική αποθήκευση, καθώς και τη χρήση διοξειδίου του άνθρακα για συνθετικά καύσιμα, με αποτέλεσμα τη μόνιμη εξουδετέρωση του διοξειδίου του άνθρακα.

Συμμετέχοντα κράτη μέλη: όλα.

- 14) Ευφυή δίκτυα αερίου: χρήση των τεχνολογιών ευφών δικτύων σε ολόκληρη την Ένωση με στόχο την αποτελεσματική ενσωμάτωση πληθώρας πηγών αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και ιδίως πηγών ανανεώσιμων αερίων στο δίκτυο φυσικού αερίου, τη στήριξη της υιοθέτησης καινοτόμων ψηφιακών και άλλων λύσεων για τη διαχείριση του δικτύου και τη διευκόλυνση της ενοποίησης του τομέα έξυπνης ενέργειας και της απόκρισης της ζήτησης, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών φυσικών αναβαθμίσεων, εφόσον είναι απαραίτητες στη λειτουργία εξοπλισμού και στις εγκαταστάσεις για την ενσωμάτωση αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και ιδίως ανανεώσιμων αερίων.

Συμμετέχοντα κράτη μέλη: όλα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Οι κατηγορίες των ενεργειακών υποδομών που πρόκειται να αναπτυχθούν για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων σχετικά με τις ενεργειακές υποδομές που καθορίζονται στο παράρτημα I είναι οι ακόλουθες:

1) όσον αφορά την ηλεκτρική ενέργεια:

- α) εναέριες γραμμές ηλεκτροδότησης υψηλής και υπερυψηλής τάσης, που διέρχονται από σύνορα ή εντός της επικράτειας κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένης της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης, εάν έχουν σχεδιαστεί για τάση 220 kV ή ανώτερη, και υπόγεια και υποθαλάσσια καλώδια μεταφοράς, εάν έχουν σχεδιαστεί για τάση 150 kV ή ανώτερη. Για τα κράτη μέλη και τα μικρά απομονωμένα συστήματα με συνολικό σύστημα μεταφοράς χαμηλότερης τάσης, τα εν λόγω κατώτατα όρια τάσης ισούνται με το υψηλότερο επίπεδο τάσης στα αντίστοιχα συστήματά τους ηλεκτρικής ενέργειας,
 - β) κάθε εξοπλισμός ή εγκατάσταση που εμπίπτει στην κατηγορία ενεργειακών υποδομών που αναφέρεται στο στοιχείο α) και επιτρέπει τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας από υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές, από τους υπεράκτιους χώρους παραγωγής (ενεργειακή υποδομή για ηλεκτρική ενέργεια από υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές),
 - γ) εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας, σε μεμονωμένη μορφή ή συνδυασμένες, που χρησιμοποιούνται για τη μόνιμη ή προσωρινή αποθήκευση ενέργειας σε υπέργειες ή υπόγειες υποδομές ή γεωλογικούς χώρους, με την προϋπόθεση ότι συνδέονται άμεσα με γραμμές μεταφοράς υψηλής τάσης και γραμμές διανομής που έχουν σχεδιαστεί για τάση 110 kV ή ανώτερη. Για τα κράτη μέλη και τα μικρά απομονωμένα συστήματα με συνολικό σύστημα μεταφοράς χαμηλότερης τάσης, τα εν λόγω κατώτατα όρια τάσης ισούνται με το υψηλότερο επίπεδο τάσης στα αντίστοιχα συστήματά τους ηλεκτρικής ενέργειας,
 - δ) κάθε εξοπλισμός ή εγκατάσταση που είναι ουσιώδης για την ορθή, ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων που αναφέρονται στα σημεία α), β) και γ), συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων προστασίας, παρακολούθησης και ελέγχου σε όλα τα επίπεδα τάσης και τους υποσταθμούς,
 - ε) ευφυή δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας: κάθε εξοπλισμός ή εγκατάσταση, ψηφιακά συστήματα και δομικά στοιχεία που ενσωματώνουν τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ), μέσω επιχειρησιακών ψηφιακών πλατφορμών, συστημάτων ελέγχου και τεχνολογιών αισθητήρων, τόσο σε επίπεδο μεταφοράς όσο και σε επίπεδο διανομής μεσαίας και υψηλής τάσης, με στόχο τη διασφάλιση ενός πιο αποδοτικού και ευφυούς δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, της αυξημένης δυναμικότητας ενσωμάτωσης νέων μορφών παραγωγής, της αποθήκευσης ενέργειας και της κατανάλωσης ενέργειας και τη διευκόλυνση νέων επιχειρηματικών μοντέλων και δομών αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων σε νησιά και νησιωτικά συστήματα για τη μείωση της ενεργειακής απομόνωσης, για τη στήριξη καινοτόμων και άλλων λύσεων στις οποίες συμμετέχουν τουλάχιστον δύο κράτη μέλη με σημαντικό θετικό αντίκτυπο στις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και στον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050 και για τη σημαντική συμβολή στη βιωσιμότητα του νησιωτικού ενεργειακού συστήματος και του ενεργειακού συστήματος της Ένωσης·
 - στ) οποιοσδήποτε εξοπλισμός ή εγκατάσταση εμπίπτει στην κατηγορία ενεργειακών υποδομών που αναφέρεται στο σημείο α) και έχει διπλή λειτουργικότητα: ως διασύνδεση και ως υπεράκτιο σύστημα διασύνδεσης δικτύου από τους υπεράκτιους χώρους ανανεώσιμων πηγών σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη και σε τρίτες χώρες που συμμετέχουν σε έργα στον ενωσιακό κατάλογο, συμπεριλαμβανομένης της επάκτιας προέκτασης του εξοπλισμού αυτού έως τον πρώτο υποσταθμό του χερσαίου συστήματος μεταφοράς, καθώς και οποιοσδήποτε υπεράκτιος παρακείμενος εξοπλισμός ή εγκατάσταση απαιτείται για την ορθή, ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων προστασίας, παρακολούθησης και ελέγχου, και οι αναγκαίοι υποσταθμοί, εάν διασφαλίζουν επίσης τη διαλειτουργικότητα των τεχνολογιών, μεταξύ άλλων τη συμβατότητα διεπαφών μεταξύ διάφορων τεχνολογιών (υπεράκτια δίκτυα ανανεώσιμης ενέργειας),
- 2) όσον αφορά τα ευφυή δίκτυα φυσικού αερίου: οποιοσδήποτε από τους ακόλουθους εξοπλισμούς ή εγκαταστάσεις αποσκοπούν στο να επιτρέπουν και να διευκολύνουν την ενσωμάτωση πληθώρας αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και ιδίως ανανεώσιμων αερίων, συμπεριλαμβανομένου του βιομεθανίου ή του υδρογόνου, στο δίκτυο αερίου: ψηφιακά συστήματα και δομικά στοιχεία που ενσωματώνουν ΤΠΕ, συστήματα ελέγχου και τεχνολογίες αισθητήρων για να καταστούν δυνατά η διαδραστική και ευφυής παρακολούθηση, η μέτρηση, ο ποιοτικός έλεγχος και η διαχείριση της παραγωγής, της μεταφοράς, της διανομής, της αποθήκευσης και της κατανάλωσης αερίου εντός ενός δικτύου αερίου. Επιπλέον, τα εν λόγω έργα μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν εξοπλισμό που επιτρέπει αντίστροφες ροές από το επίπεδο διανομής στο επίπεδο μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών φυσικών αναβαθμίσεων, εφόσον είναι απαραίτητες για τη λειτουργία εξοπλισμού και των εγκαταστάσεων για την ενσωμάτωση αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και ιδίως ανανεώσιμων αερίων,

3) όσον αφορά το υδρογόνο:

- α) αγωγοί μεταφοράς για τη μεταφορά υδρογόνου, κυρίως υψηλής πίεσης, συμπεριλαμβανομένης της αναπροσαρμοσμένης υποδομής φυσικού αερίου, οι οποίοι δίνουν πρόσβαση σε πολλαπλούς χρήστες του δικτύου, με διαφανή τρόπο και χωρίς διακρίσεις,
- β) εγκαταστάσεις αποθήκευσης που είναι συνδεδεμένες με τους αγωγούς υδρογόνου υψηλής πίεσης που αναφέρονται στο σημείο α),
- γ) εγκαταστάσεις παραλαβής, αποθήκευσης και επαναεριοποίησης ή αποσυμπίεσης υγροποιημένου υδρογόνου ή υδρογόνου ενσωματωμένου σε άλλες χημικές ουσίες με στόχο την έγχυση του υδρογόνου, κατά περίπτωση, στο δίκτυο,
- δ) οποιοσδήποτε εξοπλισμός ή εγκατάσταση είναι ουσιώδης για την ορθή, ασφαλή και αποδοτική λειτουργία του συστήματος υδρογόνου ή για τη δυνατότητα αμφίδρομης ροής, περιλαμβανομένων των σταθμών συμπίεσης,
- ε) οποιοσδήποτε εξοπλισμός ή εγκατάσταση επιτρέπει τη χρήση υδρογόνου ή καυσίμων που παράγονται από υδρογόνο στον τομέα των μεταφορών εντός του κεντρικού δικτύου ΔΕΔ-Μ και προσδιορίζεται σύμφωνα με το κεφάλαιο ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.

Οποιοδήποτε από τα στοιχεία ενεργητικού που απαριθμούνται στα στοιχεία α) έως δ) μπορεί να είναι νεόδμητο στοιχείο ή στοιχείο που έχει αναπροσαρμοστεί από φυσικό αέριο για το υδρογόνο ή συνδυασμός των δύο,

4) όσον αφορά τις εγκαταστάσεις ηλεκτρολυτικών κυψελών:

- α) ηλεκτρολυτικές κυψέλες που:
 - i) έχουν δυναμικότητα τουλάχιστον 50 MW, παρεχόμενη από μία μόνο ηλεκτρολυτική κυψέλη ή από σύνολο ηλεκτρολυτικών κυψελών που απαρτίζουν ένα ενιαίο, συντονισμένο έργο,
 - ii) η παραγωγή τους συμμορφώνεται με την απαίτηση μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τον κύκλο ζωής τους κατά 70 % σε σχέση με τα 94 g CO₂eq/MJ συγκριτικού ορυκτού καυσίμου, όπως ορίζεται στο άρθρο 25 παράγραφος 2 και στο παράρτημα V της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001. Η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τον κύκλο ζωής τους υπολογίζεται βάσει της μεθοδολογίας που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 5 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 ή, εναλλακτικά, με τη χρήση των προτύπων ISO 14067 ή ISO 14064-1. Οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά τον κύκλο ζωής τους πρέπει να περιλαμβάνουν τις έμμεσες εκπομπές. Η ποσοτικοποιημένη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τον κύκλο ζωής επαληθεύεται σύμφωνα με το άρθρο 30 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, κατά περίπτωση, ή από ανεξάρτητο τρίτο, και
 - iii) έχουν λειτουργία που σχετίζεται με δίκτυα, ιδίως με σκοπό τη συνολική ευελιξία του συστήματος και τη συνολική αποδοτικότητα του συστήματος των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και υδρογόνου,
- β) σχετικός εξοπλισμός, συμπεριλαμβανομένης της σύνδεσης αγωγού με το δίκτυο,

5) όσον αφορά το διοξείδιο του άνθρακα:

- α) ειδικοί αγωγοί, πλην όσων αποτελούν τμήμα του ανάντη δικτύου αγωγών, που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά διοξειδίου του άνθρακα που προέρχεται από περισσότερες από μία πηγές, με στόχο τη μόνιμη γεωλογική αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σύμφωνα με την οδηγία 2009/31/ΕΚ,
- β) σταθερές εγκαταστάσεις υγροποίησης, ενδιάμεσης αποθήκευσης και μετατροπών διοξειδίου του άνθρακα με στόχο τη μεταγενέστερη μεταφορά του μέσω αγωγών και ειδικών τρόπων μεταφοράς, όπως πλοίο, φορτηγίδα, όχημα και τρένο,
- γ) με την επιφύλαξη τυχόν απαγόρευσης της γεωλογικής αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα σε κράτος μέλος, επιφανειακές εγκαταστάσεις και εγκαταστάσεις έγχυσης που συνδέονται με υποδομές εντός γεωλογικού σχηματισμού οι οποίες χρησιμοποιούνται, σύμφωνα με την οδηγία 2009/31/ΕΚ, για τη μόνιμη γεωλογική αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα, εφόσον δεν περιλαμβάνουν τη χρήση διοξειδίου του άνθρακα για την ενισχυμένη ανάκτηση υδρογονανθράκων και είναι αναγκαίες για να καταστεί δυνατή η διασυννοριακή μεταφορά και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα,
- δ) οποιοσδήποτε εξοπλισμός ή εγκατάσταση είναι ουσιώδης για την ορθή, ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία του εν λόγω συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων προστασίας, παρακολούθησης και ελέγχου.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, περί των προσανατολισμών της Ένωσης για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 661/2010/ΕΕ (ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΕΡΓΩΝ

1. ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΜΑΔΕΣ

- 1) Όσον αφορά τις ενεργειακές υποδομές που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, κάθε ομάδα απαρτίζεται από εκπροσώπους των κρατών μελών, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και των ΔΣΜ, καθώς και της Επιτροπής, του Οργανισμού, του φορέα ΔΣΔ της ΕΕ και είτε του ΕΔΔΣΜ-ηλ είτε του ΕΔΔΣΜ-αερίου.

Όσον αφορά τις άλλες κατηγορίες ενεργειακών υποδομών, κάθε ομάδα απαρτίζεται από την Επιτροπή, τους εκπροσώπους των κρατών μελών και τους φορείς υλοποίησης έργων που εμπλέκονται σε καθεμιά από τις σχετικές προτεραιότητες που καθορίζονται στο παράρτημα Ι.

- 2) Ανάλογα με τον αριθμό των έργων που είναι υποψήφια για τον ενωσιακό κατάλογο, τις ελλείψεις των περιφερειακών υποδομών και τις εξελίξεις της αγοράς, οι ομάδες και οι φορείς λήψης αποφάσεων των ομάδων μπορούν να χωρίζονται, να συγχωνεύονται ή να συνέρχονται σε διαφορετικές συνθέσεις, εφόσον είναι αναγκαίο, για να συζητούν θέματα που αφορούν όλες τις ομάδες ή αποκλειστικά συγκεκριμένες περιοχές. Τα εν λόγω θέματα μπορούν να περιλαμβάνουν ζητήματα που αφορούν τη διασυννοιακή συνέπεια ή τον αριθμό των προτεινόμενων έργων που περιλαμβάνονται στα σχέδια περιφερειακών καταλόγων που κινδυνεύουν να καταστούν μη διαχειρίσιμα.
- 3) Κάθε ομάδα οργανώνει τις εργασίες της σύμφωνα με τις προσπάθειες περιφερειακής συνεργασίας δυνάμει του άρθρου 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009, του άρθρου 34 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, του άρθρου 7 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ και του άρθρου 61 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 και άλλες υφιστάμενες δομές περιφερειακής συνεργασίας.
- 4) Κάθε ομάδα προσκαλεί, κατά περίπτωση με σκοπό την υλοποίηση των σχετικών διαδρόμων και πεδίων προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών που ορίζονται στο παράρτημα Ι, φορείς υλοποίησης έργου πιθανώς επιλέξιμου ως έργου κοινού ενδιαφέροντος, καθώς και εκπροσώπους εθνικών διοικήσεων, ρυθμιστικών αρχών, της κοινωνίας των πολιτών και ΔΣΜ τρίτων χωρών. Η απόφαση σχετικά με την πρόσκληση εκπροσώπων τρίτων χωρών πραγματοποιείται με συναίνεση.
- 5) Για τους διαδρόμους προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών που ορίζονται στο παράρτημα Ι τμήμα 2, κάθε ομάδα καλεί, κατά περίπτωση, εκπροσώπους των κρατών μελών που δεν βρέχονται από θάλασσα, των αρμόδιων αρχών, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και των ΔΣΜ.
- 6) Κάθε ομάδα προσκαλεί, κατά περίπτωση, τις οργανώσεις που αντιπροσωπεύουν σχετικούς συμφεροντούχους, συμπεριλαμβανομένων των εκπροσώπων από τρίτες χώρες, και, εφόσον κρίθει αναγκαίο, απευθείας τους συμφεροντούχους, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγών, των ΔΣΔ, των προμηθευτών, των καταναλωτών, των τοπικών πληθυσμών και των οργανώσεων για την προστασία του περιβάλλοντος που έχουν βάση στην Ένωση, προκειμένου να εκφραστούν σύμφωνα με την ειδική τους εμπειρογνώση. Κάθε ομάδα οργανώνει ακροάσεις ή διαβουλεύσεις, κατά περίπτωση, για την εκτέλεση των καθηκόντων της.
- 7) Όσον αφορά τις συνεδριάσεις των ομάδων, η Επιτροπή δημοσιεύει, σε πλατφόρμα προσβάσιμη στους συμφεροντούχους, τον εσωτερικό κανονισμό, επικαιροποιημένο κατάλογο των οργανισμών μελών, τακτικά επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο των εργασιών, ημερήσιες διατάξεις των συνεδριάσεων, καθώς και πρακτικά των συνεδριάσεων, κατά περίπτωση. Οι διασκέψεις των φορέων λήψης αποφάσεων των ομάδων και η κατάταξη των έργων σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 5 είναι εμπιστευτικές. Όλες οι αποφάσεις που αφορούν τη λειτουργία και το έργο των περιφερειακών ομάδων λαμβάνονται με συναίνεση μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής.
- 8) Η Επιτροπή, ο Οργανισμός και οι ομάδες καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για την επίτευξη συνοχής μεταξύ των ομάδων. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή και ο Οργανισμός διασφαλίζουν, όταν κρίνεται αναγκαίο, την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκόμενων ομάδων σχετικά με όλες τις εργασίες που παρουσιάζουν διαπεριφερειακό ενδιαφέρον.
- 9) Η συμμετοχή των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και του Οργανισμού στις ομάδες δεν θίγει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων και καθηκόντων που τους ανατίθενται δυνάμει του παρόντος κανονισμού ή του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942, των άρθρων 40 και 41 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ και των άρθρων 58, 59 και 60 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944.

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΚΑΤΑΛΟΓΩΝ

- 1) Οι φορείς υλοποίησης έργου δυνάμει επιλέξιμου ως έργου στον ενωσιακό κατάλογο το οποίο επιθυμούν να υπαχθεί στο εν λόγω καθεστώς υποβάλλουν αίτηση για επιλογή ως έργο στον ενωσιακό κατάλογο στην ομάδα, η οποία περιλαμβάνει:
 - α) εκτίμηση των έργων τους από την άποψη της συμβολής τους στην υλοποίηση των προτεραιοτήτων που προσδιορίζονται στο παράρτημα I,
 - β) ένδειξη της σχετικής κατηγορίας του έργου που ορίζεται στο παράρτημα II,
 - γ) ανάλυση για την εκπλήρωση των σχετικών κριτηρίων που ορίζονται στο άρθρο 4,
 - δ) για έργα με επαρκή βαθμό ωριμότητας, ειδική ανάλυση κόστους-οφέλους του έργου που συνάδει με τις μεθοδολογίες που καταρτίζονται δυνάμει του άρθρου 11,
 - ε) για έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος, τις επιστολές υποστήριξης από τις κυβερνήσεις των άμεσα επηρεαζόμενων χωρών με τις οποίες εκφράζουν την υποστήριξή τους στο έργο ή άλλες μη δεσμευτικές συμφωνίες,
 - στ) οποιαδήποτε άλλη σχετική πληροφορία για την αξιολόγηση του έργου.
- 2) Όλοι οι αποδέκτες διασφαλίζουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικών ευαίσθητων πληροφοριών.
- 3) Τα προτεινόμενα έργα κοινού ενδιαφέροντος για τη μεταφορά και αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας τα οποία εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που ορίζονται στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχεία α), β), γ), δ) και στ) του παρόντος κανονισμού εντάσσονται στο πλέον πρόσφατο διαθέσιμο διενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων για την ηλεκτρική ενέργεια, το οποίο καταρτίζεται από το ΕΔΔΣΜ-ηλ δυνάμει του άρθρου 30 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943. Τα προτεινόμενα έργα κοινού ενδιαφέροντος για τη μεταφορά και αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας τα οποία εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που ορίζονται στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχεία β) και στ) του παρόντος κανονισμού προέρχονται από την ολοκληρωμένη ανάπτυξη υπεράκτιων δικτύων και τις ολοκληρωμένες ενισχύσεις δικτύων που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού και συνάδουν με αυτές.
- 4) Από την 1η Ιανουαρίου 2024, τα προτεινόμενα έργα κοινού ενδιαφέροντος για το υδρογόνο τα οποία εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που ορίζονται στο παράρτημα II σημείο 3) του παρόντος κανονισμού είναι έργα που εντάσσονται στο πλέον πρόσφατο διαθέσιμο διακοινοτικό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων αερίου, το οποίο καταρτίζεται από το ΕΔΔΣΜ-αερίου κατά το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009.
- 5) Έως τις 30 Ιουνίου 2022 και στη συνέχεια για κάθε διενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων, το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου εκδίδουν επικαιροποιημένες κατευθυντήριες γραμμές για την ένταξη έργων στο αντίστοιχο διενωσιακό δεκαετές πρόγραμμά τους ανάπτυξης δικτύων όπως αναφέρεται στα σημεία 3) και 4), προκειμένου να διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση και η διαφάνεια της διαδικασίας. Όσον αφορά όλα τα έργα στον ενωσιακό κατάλογο που ισχύει την εκάστοτε στιγμή, οι κατευθυντήριες γραμμές καθιερώνουν μια απλουστευμένη διαδικασία ένταξης στα διενωσιακά δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων, λαμβάνοντας υπόψη την τεκμηρίωση και τα δεδομένα που έχουν υποβληθεί κατά τη διάρκεια των προηγούμενων διαδικασιών κατάρτισης διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων, υπό την προϋπόθεση ότι η τεκμηρίωση και τα δεδομένα που έχουν ήδη υποβληθεί παραμένουν σε ισχύ.

Το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου διαβουλεύονται με την Επιτροπή και τον Οργανισμό σχετικά με τα αντίστοιχα σχέδια κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά την ένταξη έργων στα διενωσιακά δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων και λαμβάνουν δέοντως υπόψη τις συστάσεις της Επιτροπής και του Οργανισμού πριν από τη δημοσίευση των τελικών κατευθυντήριων γραμμών.
- 6) Τα προτεινόμενα έργα μεταφοράς και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα που εμπίπτουν στην κατηγορία ενεργειακών υποδομών του παραρτήματος II σημείο 5) παρουσιάζονται ως μέρος ενός σχεδίου, που καταρτίζουν τουλάχιστον δύο κράτη μέλη, για την ανάπτυξη διασυνοριακών υποδομών μεταφοράς και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα, το οποίο πρέπει να παρουσιάζεται στην Επιτροπή από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη ή τις οντότητες που καθορίζουν τα εν λόγω κράτη μέλη.
- 7) Το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου παρέχουν πληροφορίες στις ομάδες για τον τρόπο με τον οποίον εφαρμόσαν τις κατευθυντήριες γραμμές για να αξιολογήσουν την ένταξη στα διενωσιακά δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων.

- 8) Για έργα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές και, εφόσον είναι αναγκαίο, ο Οργανισμός, ει δυνατόν στο πλαίσιο της περιφερειακής συνεργασίας δυνάμει του άρθρου 7 της οδηγίας 2009/73/EK και του άρθρου 61 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, ελέγχουν τη συνεπή εφαρμογή των κριτηρίων και της μεθοδολογίας ανάλυσης κόστους-οφέλους και αξιολογούν το διασυννοριακό ενδιαφέρον τους. Υποβάλλουν την αξιολόγησή τους στην ομάδα. Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι τα κριτήρια και οι μεθοδολογίες που αναφέρονται στο άρθρο 4 του παρόντος κανονισμού και στο παράρτημα IV εφαρμόζονται με εναρμονισμένο τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται η συνοχή μεταξύ των περιφερειακών ομάδων.
- 9) Για όλα τα έργα που δεν καλύπτονται από το σημείο 8) του παρόντος παραρτήματος, η Επιτροπή αξιολογεί την εφαρμογή των κριτηρίων που ορίζονται στο άρθρο 4 του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή λαμβάνει επίσης υπόψη τη δυνατότητα μελλοντικής επέκτασης ώστε να συμπεριληφθούν επιπλέον κράτη μέλη. Η Επιτροπή υποβάλλει την αξιολόγησή της στην ομάδα. Για τα έργα που υποβάλλουν αίτηση για καθεστώς έργου αμοιβαίου ενδιαφέροντος, στην παρουσίαση της αξιολόγησης καλούνται εκπρόσωποι τρίτων χωρών και ρυθμιστικές αρχές.
- 10) Κάθε κράτος μέλος ή επικράτεια του οποίου δεν σχετίζεται με προτεινόμενο έργο, αλλά στο οποίο ενδέχεται να υπάρξουν δυνητικά καθαρά θετικά αποτελέσματα ή δυνητικός σημαντικός αντίκτυπος, όπως στο περιβάλλον ή στη λειτουργία των ενεργειακών υποδομών στην επικράτειά του, μπορεί να υποβάλει γνώμη στην ομάδα στην οποία εξηγεί τις ανησυχίες του.
- 11) Η ομάδα εξετάζει, κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους της ομάδας, τους τεκμηριωμένους λόγους που επικαλείται κράτος μέλος δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 3 προκειμένου να μην εγκρίνει έργο που αφορά την επικράτεια του.
- 12) Η ομάδα εξετάζει εάν εφαρμόζεται η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση όσον αφορά τον προσδιορισμό των περιφερειακών αναγκών σε υποδομές και όσον αφορά καθένα από τα υποψήφια έργα. Ειδικότερα, η ομάδα εξετάζει λύσεις όπως η διαχείριση από πλευράς ζήτησης, οι λύσεις ρύθμισης της αγοράς, η εφαρμογή ψηφιακών λύσεων και η ανακαίνιση κτιρίων ως λύσεις προτεραιότητας, εφόσον κρίνονται οικονομικά αποδοτικότερες, από συστημική προοπτική, από την κατασκευή νέων υποδομών από την πλευρά της προσφοράς.
- 13) Η ομάδα συνεδριάζει για να εξετάσει και να ιεραρχήσει τα προτεινόμενα έργα, με βάση διαφανή αξιολόγηση των έργων και με χρήση των κριτηρίων που ορίζονται στο άρθρο 4, λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγηση των ρυθμιστικών αρχών ή, για τα έργα που δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, την αξιολόγηση της Επιτροπής.
- 14) Τα σχέδια περιφερειακών καταλόγων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και τα οποία έχουν καταρτίσει οι ομάδες, μαζί με τις τυχόν γνώμες όπως προσδιορίζονται στο σημείο 10) του παρόντος τμήματος, υποβάλλονται στον Οργανισμό έξι μήνες πριν από την ημερομηνία έγκρισης του ενωσιακού καταλόγου. Τα σχέδια περιφερειακών καταλόγων και οι συνοδευτικές γνώμες αξιολογούνται από τον Οργανισμό εντός τριών μηνών από την ημερομηνία παραλαβής. Ο Οργανισμός γνωμοδοτεί σχετικά με τα σχέδια περιφερειακών καταλόγων, ιδίως δε τη συνεπή εφαρμογή των κριτηρίων και της ανάλυσης κόστους-οφέλους σε όλες τις περιοχές. Η γνωμοδότηση του Οργανισμού εγκρίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 22 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942.
- 15) Εντός ενός μηνός από την ημερομηνία παραλαβής της γνώμης του Οργανισμού, το όργανο λήψης αποφάσεων κάθε ομάδας εγκρίνει τον τελικό περιφερειακό του κατάλογο των προτεινόμενων έργων, τηρουμένου του άρθρου 3 παράγραφος 3, με βάση την πρόταση της ομάδας και λαμβάνοντας υπόψη τη γνωμοδότηση του Οργανισμού και την αξιολόγηση των εθνικών ρυθμιστικών αρχών που έχει υποβληθεί σύμφωνα με το σημείο 8) ή, για τα έργα που δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και προτείνονται σύμφωνα με το σημείο 9), την αξιολόγηση της Επιτροπής, καθώς και τις συμβουλές της Επιτροπής που έχουν ως στόχο να είναι διαχειρίσιμος ο συνολικός αριθμός έργων στον ενωσιακό κατάλογο, ιδίως των ανταγωνιστικών ή των δυνητικώς ανταγωνιστικών έργων στα σύνολα. Οι φορείς λήψης αποφάσεων των ομάδων υποβάλλουν τους τελικούς περιφερειακούς καταλόγους στην Επιτροπή, μαζί με τυχόν γνώμες όπως ορίζεται στο σημείο 10).
- 16) Εφόσον, με βάση τα σχέδια περιφερειακών καταλόγων και αφού ληφθεί υπόψη η γνώμη του Οργανισμού, ο συνολικός αριθμός των προτεινόμενων για τον ενωσιακό κατάλογο έργων υπερβαίνει έναν διαχειρίσιμο αριθμό, η Επιτροπή συστήνει σε κάθε εμπλεκόμενη ομάδα να μη συμπεριλάβει στον περιφερειακό κατάλογο τα έργα που ιεραρχήθηκαν χαμηλότερα από την οικεία ομάδα σύμφωνα με την ιεράρχηση που ορίζεται δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 5.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΓΑ

- 1) Έργο κοινού ενδιαφέροντος με σημαντικό διασυνοριακό αντίκτυπο αποτελεί έργο στην επικράτεια ενός κράτους μέλους και πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
- α) όσον αφορά τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας, το έργο αυξάνει τη δυναμικότητα μεταφοράς του δικτύου ή τη δυναμικότητα που είναι διαθέσιμη για εμπορικές ροές στα σύνορα του εν λόγω κράτους μέλους και ενός ή περισσότερων άλλων κρατών μελών, με αποτέλεσμα την αύξηση της διασυνοριακής δυναμικότητας μεταφοράς του δικτύου στα σύνορα του εν λόγω κράτους μέλους με ένα ή περισσότερα άλλα κράτη μέλη, τουλάχιστον κατά 500 μεγαβάτ (MW) σε σχέση με την κατάσταση πριν από τη θέση σε λειτουργία του έργου, ή το έργο μειώνει την ενεργειακή απομόνωση των μη διασυνδεδεμένων συστημάτων σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη και αυξάνει τη διασυνοριακή δυναμικότητα μεταφοράς στα σύνορα μεταξύ δύο κρατών μελών κατά τουλάχιστον 200 MW,
 - β) όσον αφορά την αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, το έργο παρέχει εγκατεστημένη δυναμικότητα τουλάχιστον 225 MW και διαθέτει δυναμικότητα αποθήκευσης που επιτρέπει καθαρή ετήσια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ύψους τουλάχιστον 250 γιγαβατώρες (GWh) ετησίως,
 - γ) όσον αφορά τα ευφυή δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας, το έργο αφορά εξοπλισμό και εγκαταστάσεις σε επίπεδο υψηλής και μεσαίας τάσης και περιλαμβάνει ΔΣΜ, ΔΣΜ και ΔΣΔ, ή ΔΣΔ τουλάχιστον από δύο κράτη μέλη. Το έργο μπορεί να αφορά μόνο ΔΣΔ, υπό την προϋπόθεση ότι προέρχονται τουλάχιστον από δύο κράτη μέλη και υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα. Ένα έργο πληροί τουλάχιστον δύο από τα ακόλουθα κριτήρια: περιλαμβάνει 50 000 χρήστες, παραγωγούς, καταναλωτές ή παραγωγούς-καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας, αποτυπώνει περιοχή κατανάλωσης τουλάχιστον 300 GWh ετησίως, από τα οποία τουλάχιστον το 20 % της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέεται με το έργο προέρχεται από μεταβλητές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ή μειώνει την ενεργειακή απομόνωση μη διασυνδεδεμένων συστημάτων σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη. Το έργο δεν χρειάζεται να περιλαμβάνει φυσικό κοινό σύνορο. Για έργα που σχετίζονται με μικρά απομονωμένα συστήματα όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 42) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, συμπεριλαμβανομένων των νησιών, τα εν λόγω επίπεδα τάσης ισούνται με το υψηλότερο επίπεδο τάσης στο σχετικό σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας,
 - δ) για τη μεταφορά υδρογόνου, το έργο καθιστά δυνατή τη μεταφορά υδρογόνου μεταξύ των συνόρων των ενδιαφερόμενων κρατών μελών ή αυξάνει την υφιστάμενη διασυνοριακή δυναμικότητα μεταφοράς υδρογόνου σε σύνορα μεταξύ δύο κρατών μελών τουλάχιστον κατά 10 % σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από τη θέση του έργου σε λειτουργία, ενώ παράλληλα το έργο αποδεικνύει επαρκώς ότι αποτελεί ουσιώδες μέρος σχεδιασμένου διασυνοριακού δικτύου υδρογόνου και παρέχει επαρκή στοιχεία σχετικά με την ύπαρξη σχεδίων και συνεργασίας με γειτονικές χώρες και διαχειριστές δικτύων ή, για έργα που μειώνουν την ενεργειακή απομόνωση των μη διασυνδεδεμένων συστημάτων σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, το έργο έχει στόχο τον άμεσο ή έμμεσο εφοδιασμό τουλάχιστον δύο κρατών μελών,
 - ε) για τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης ή παραλαβής υδρογόνου οι οποίες αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 3), το έργο έχει ως στόχο τον άμεσο ή έμμεσο εφοδιασμό τουλάχιστον δύο κρατών μελών,
 - στ) για τις ηλεκτρολυτικές κυψέλες, το έργο παρέχει εγκατεστημένη δυναμικότητα τουλάχιστον 50 MW παρεχόμενη από μία ηλεκτρολυτική κυψέλη ή από ένα σύνολο ηλεκτρολυτικών κυψελών που αποτελούν ενιαίο, συντονισμένο έργο και αποφέρει άμεσα ή έμμεσα οφέλη σε τουλάχιστον δύο κράτη μέλη και, ειδικότερα, όσον αφορά έργα σε νησιά και νησιωτικά συστήματα, υποστηρίζει καινοτόμες και άλλες λύσεις στις οποίες συμμετέχουν τουλάχιστον δύο κράτη μέλη με σημαντικό θετικό αντίκτυπο στις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και στον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050 και συμβάλλει σημαντικά στη βιωσιμότητα του νησιωτικού ενεργειακού συστήματος και του ενεργειακού συστήματος της Ένωσης,
 - ζ) για τα ευφυή δίκτυα αερίου, το έργο περιλαμβάνει ΔΣΜ, ΔΣΜ και ΔΣΔ ή ΔΣΔ από τουλάχιστον δύο κράτη μέλη. Οι ΔΣΔ μπορούν να συμμετέχουν, αλλά μόνο με την υποστήριξη των ΔΣΜ τουλάχιστον δύο κρατών μελών οι οποίοι συνδέονται στενά με το έργο και διασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα,
 - η) για τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας από υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές, το έργο έχει σχεδιαστεί ώστε να μεταφέρεται ηλεκτρική ενέργεια από υπεράκτιες εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής με δυναμικότητα τουλάχιστον 500 MW, επιτρέπει δε τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας σε χερσαίο δίκτυο συγκεκριμένου κράτους μέλους, με αποτέλεσμα να αυξάνεται η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που είναι διαθέσιμη στην εσωτερική αγορά. Το έργο αναπτύσσεται στις περιοχές με χαμηλή διείσδυση υπεράκτιας ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και επιδεικνύει σημαντικό θετικό αντίκτυπο στις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και στον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050 και συμβάλλει σημαντικά στη βιωσιμότητα του ενεργειακού συστήματος και στην ενοποίηση της αγοράς, χωρίς να παρεμποδίζεται η διασυνοριακή δυναμικότητα και οι διασυνοριακές ροές,
 - θ) για έργα διοξειδίου του άνθρακα, το έργο χρησιμοποιείται για τη μεταφορά ή, κατά περίπτωση, την αποθήκευση ανθρωπογενούς διοξειδίου του άνθρακα που προέρχεται από δύο τουλάχιστον κράτη μέλη.

- 2) Έργο αμοιβαίου ενδιαφέροντος με σημαντικό διασυνοριακό αντίκτυπο αποτελεί έργο και πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
- α) για έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στην κατηγορία του παραρτήματος II σημείο 1) στοιχεία α) και στ), το έργο αυξάνει τη δυναμικότητα μεταφοράς του δικτύου ή τη δυναμικότητα που είναι διαθέσιμη για τις εμπορικές ροές στα σύνορα του εν λόγω κράτους μέλους με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες και αποφέρει σημαντικά οφέλη, είτε άμεσα ή έμμεσα (μέσω διασύνδεσης με τρίτη χώρα), βάσει των ειδικών κριτηρίων που απαριθμούνται στο άρθρο 4 παράγραφος 3, σε επίπεδο Ένωσης. Ο υπολογισμός των οφελών για τα κράτη μέλη πραγματοποιείται και δημοσιεύεται από το ΕΔΔΣΜ-ηλ στο πλαίσιο του διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων,
 - β) για έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στην κατηγορία του παραρτήματος II σημείο 3), το έργο υδρογόνου επιτρέπει τη μεταφορά υδρογόνου πέρα από ένα κράτος μέλος στα σύνορα με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες και αποφέρει σημαντικά οφέλη, είτε άμεσα ή έμμεσα (μέσω διασύνδεσης με τρίτη χώρα), βάσει των ειδικών κριτηρίων που απαριθμούνται στο άρθρο 4 παράγραφος 3, σε επίπεδο Ένωσης. Ο υπολογισμός των οφελών για τα κράτη μέλη πραγματοποιείται και δημοσιεύεται από το ΕΔΔΣΜ-αερίου στο πλαίσιο του διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων,
 - γ) για έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στην κατηγορία του παραρτήματος II σημείο 5), το έργο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη μεταφορά και αποθήκευση ανθρωπογενών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα από τουλάχιστον δύο κράτη μέλη και μία τρίτη χώρα.
- 3) Όσον αφορά έργα που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που ορίζονται στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχεία α), β), γ) και στ), τα κριτήρια που απαριθμούνται στο άρθρο 4 αξιολογούνται ως εξής:
- α) με τη μεταφορά της παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας σε σημαντικά κέντρα κατανάλωσης και χώρους αποθήκευσης, που υπολογίζεται με βάση την ανάλυση που εκπονείται στο πλαίσιο του πιο πρόσφατου διαθέσιμου διενωσιακού δεκαετούς σχεδίου ανάπτυξης δικτύων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως με τους εξής τρόπους:
 - i) όσον αφορά τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας, εκτιμώντας το ποσό της δυναμικότητας ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές (ανά τεχνολογία, σε MW), που συνδέεται και μεταφέρεται λόγω του έργου, συγκριτικά με το ποσό της συνολικής προγραμματισμένης δυναμικότητας ηλεκτροπαραγωγής από τους εν λόγω τύπους ανανεώσιμων πηγών στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος το 2030 σύμφωνα με τα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999,
 - ii) όσον αφορά την αποθήκευση ενέργειας, συγκρίνοντας τη νέα δυναμικότητα που προσφέρει το έργο με τη συνολική υφιστάμενη δυναμικότητα για την ίδια τεχνολογία αποθήκευσης στην περιοχή ανάλυσης κατά τα οριζόμενα στο παράρτημα V,
 - β) με την ενοποίηση της αγοράς, τον ανταγωνισμό και την ευελιξία των συστημάτων, που υπολογίζονται με βάση την ανάλυση που εκπονείται στο πλαίσιο του πιο πρόσφατου διαθέσιμου διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως με τους εξής τρόπους:
 - i) υπολογίζοντας, για τα διασυνοριακά έργα, συμπεριλαμβανομένων των έργων με επανεπένδυση, τον αντίκτυπο στη δυνατότητα μεταφοράς του δικτύου και στις δύο κατευθύνσεις ροής ισχύος, υπολογισμένους σε όρους ισχύος (σε MW), και τη συμβολή τους στην επίτευξη του ελάχιστου στόχου διασύνδεσης 15 %, και για έργα με σημαντικό διασυνοριακό αντίκτυπο, τον αντίκτυπο στη δυνατότητα μεταφοράς του δικτύου στα σύνορα μεταξύ των σχετικών κρατών μελών, μεταξύ των σχετικών κρατών μελών με τρίτες χώρες ή εντός των σχετικών κρατών μελών και στην εξισορρόπηση προσφοράς-ζήτησης και τις λειτουργίες του δικτύου στα σχετικά κράτη μέλη,
 - ii) εκτιμώντας τον αντίκτυπο, για την περιοχή ανάλυσης κατά τα οριζόμενα στο παράρτημα V, σε όρους κόστους παραγωγής και μεταφοράς για ολόκληρο το ενεργειακό σύστημα και εξέλιξης και σύγκλισης των τιμών της αγοράς που αποδίδεται στο έργο βάσει διάφορων σεναρίων προγραμματισμού, ιδίως λαμβάνοντας υπόψη τις διακυμάνσεις που προκύπτουν όσον αφορά τα οφέλη,
 - γ) με την ασφάλεια του εφοδιασμού, τη διαλειτουργικότητα και την ασφαλή λειτουργία του συστήματος, που εκτιμώνται σύμφωνα με την ανάλυση που εκπονείται στο πλαίσιο του πιο πρόσφατου διαθέσιμου πανενωσιακού δεκαετούς σχεδίου ανάπτυξης δικτύων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως με την εκτίμηση του αντικτύπου του έργου στην αναμενόμενη απώλεια φορτίου για την περιοχή ανάλυσης κατά τα οριζόμενα στο παράρτημα V σε όρους επάρκειας παραγωγής και μεταφοράς για μια σειρά χαρακτηριστικών περιόδων φορτίου, λαμβανομένων υπόψη των αναμενόμενων αλλαγών σε ακραία καιρικά φαινόμενα που σχετίζονται με το κλίμα και των επιπτώσεών τους στην ανθεκτικότητα των υποδομών. Κατά περίπτωση, μετράται ο αντίκτυπος του έργου στον ανεξάρτητο και αξιόπιστο έλεγχο της λειτουργίας του συστήματος και των υπηρεσιών.

- 4) Όσον αφορά έργα που εμπίπτουν στην κατηγορία ενεργειακής υποδομής που ορίζεται στο παράρτημα III σημείο 1) στοιχείο ε), τα κριτήρια που απαριθμούνται στο άρθρο 4 αξιολογούνται ως εξής:
- α) με το επίπεδο βιωσιμότητας, που μετράται με την εκτίμηση του βαθμού στον οποίο τα δίκτυα είναι ικανά να συνδέουν και να μεταφέρουν μεταβλητή ανανεώσιμη ενέργεια,
 - β) με την ασφάλεια του εφοδιασμού, που μετράται με την εκτίμηση του επιπέδου απωλειών στα δίκτυα διανομής, στα δίκτυα μεταφοράς ή και στα δύο, του ποσοστού χρησιμοποίησης (δηλαδή μέση φόρτιση) των στοιχείων των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας, της διαθεσιμότητας των στοιχείων των δικτύων (που σχετίζονται με την προγραμματισμένη και μη συντήρηση) και του αντικτύπου της στις επιδόσεις του δικτύου και στη διάρκεια και τη συχνότητα των διακοπών, συμπεριλαμβανομένων των διαταραχών που οφείλονται στο κλίμα,
 - γ) με την ολοκλήρωση της αγοράς, που μετράται με την εκτίμηση της υιοθέτησης καινοτομίας όσον αφορά τη λειτουργία των συστημάτων, της μείωσης της ενεργειακής απομόνωσης και διασύνδεσης, καθώς και του επιπέδου ενσωμάτωσης άλλων τομέων και διευκόλυνσης νέων επιχειρηματικών μοντέλων και δομών αγοράς,
 - δ) με την ασφάλεια δικτύων, την ευελιξία και την ποιότητα εφοδιασμού, που μετριοούνται με την εκτίμηση της καινοτόμου προσέγγισης ως προς την ευελιξία των συστημάτων, την κυβερνοασφάλεια, την αποτελεσματική διαλειτουργικότητα μεταξύ επιπέδου ΔΣΜ και ΔΣΔ, την ικανότητα συμπερίληψης της απόκρισης της ζήτησης, την αποθήκευση, τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης, την οικονομικά αποδοτική χρήση ψηφιακών εργαλείων και ΤΠΕ για σκοπούς παρακολούθησης και ελέγχου, τη σταθερότητα του συστήματος ηλεκτρισμού και την απόδοση ποιότητας της τάσης.
- 5) Όσον αφορά το υδρογόνο που εμπίπτει στην κατηγορία ενεργειακής υποδομής που ορίζεται στο παράρτημα II σημείο 3), τα κριτήρια που απαριθμούνται στο άρθρο 4 αξιολογούνται ως εξής:
- α) με τη βιωσιμότητα, που μετράται ως η συνεισφορά ενός έργου στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σε διάφορες εφαρμογές τελικής χρήσης σε τομείς όπου η μείωση των εκπομπών είναι δύσκολη, όπως στη βιομηχανία ή στις μεταφορές· σε επιλογές ευελιξίας και εποχιακής αποθήκευσης για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές· ή στην ενσωμάτωση του ανανεώσιμου υδρογόνου και του υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ανάγκες της αγοράς και να προωθηθεί η χρήση του ανανεώσιμου υδρογόνου,
 - β) με την ολοκλήρωση της αγοράς και τη διαλειτουργικότητα, που μετριοούνται με τον υπολογισμό της πρόσθετης αξίας του έργου στην ενοποίηση τομέων αγοράς και της σύγκλισης των τιμών στη συνολική ευελιξία του συστήματος,
 - γ) με την ασφάλεια του εφοδιασμού και την ευελιξία, που μετριοούνται με τον υπολογισμό της πρόσθετης αξίας του έργου στην ανθεκτικότητα, την ποικιλομορφία και την ευελιξία του εφοδιασμού υδρογόνου,
 - δ) με τον ανταγωνισμό, που μετράται με την εκτίμηση της συνεισφοράς του έργου στη διαφοροποίηση του εφοδιασμού, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της πρόσβασης σε εγχώριες πηγές εφοδιασμού υδρογόνου.
- 6) Όσον αφορά έργα ευφύων δικτύων αερίου που εμπίπτουν στην κατηγορία ενεργειακής υποδομής που ορίζεται στο παράρτημα II σημείο 2), τα κριτήρια που απαριθμούνται στο άρθρο 4 αξιολογούνται ως εξής:
- α) με το επίπεδο βιωσιμότητας, που μετράται με την εκτίμηση του ποσοστού αερίων από ανανεώσιμες πηγές και χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών τα οποία ενσωματώνονται στο δίκτυο αερίου, της μείωσης των σχετικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για τη συνολική απανθρακοποίηση του συστήματος και του επαρκούς εντοπισμού διαρροής,
 - β) με την ποιότητα και την ασφάλεια του εφοδιασμού, που μετριοούνται με την εκτίμηση του λόγου της αξιοπιστίας διαθεσιμότητας εφοδιασμού αερίου και της ζήτησης αιχμής, του ποσοστού των εισαγωγών που αντικαθίστανται από αέρια που παράγονται τοπικά από ανανεώσιμες πηγές και με χαμηλές ανθρακούχες εκπομπές, της σταθερότητας της λειτουργίας του συστήματος και της διάρκειας και συχνότητας των διακοπών ανά καταναλωτή,
 - γ) με την παροχή της δυνατότητας υπηρεσιών ευελιξίας όπως η απόκριση στη ζήτηση και η αποθήκευση με τη διευκόλυνση της ενοποίησης του τομέα των ευφύων ενεργειακών δικτύων μέσω της δημιουργίας συνδέσεων προς άλλους φορείς ενέργειας και τομείς, που μετράται με την εκτίμηση της μείωσης του κόστους που επιτυγχάνεται στους συνδεδεμένους ενεργειακούς τομείς και τα ενεργειακά συστήματα, όπως το σύστημα θέρμανσης και ηλεκτρισμού, οι μεταφορές και η βιομηχανία.
- 7) Όσον αφορά έργα ηλεκτρολυτικών κυψελών που εμπίπτουν στην κατηγορία ενεργειακής υποδομής που ορίζεται στο παράρτημα II σημείο 4), τα κριτήρια που απαριθμούνται στο άρθρο 4 αξιολογούνται ως εξής:
- α) με τη βιωσιμότητα, που μετράται με την εκτίμηση του ποσοστού του ανανεώσιμου υδρογόνου ή του υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, ιδίως από ανανεώσιμες πηγές, που πληροί τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα II σημείο 4) στοιχείο α) σημείο ii) και ενσωματώνεται στο δίκτυο ή με την εκτίμηση του ποσού ανάπτυξης συνθετικών καυσίμων ίδιας προέλευσης, καθώς και της μείωσης των σχετικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου,
 - β) με την ασφάλεια του εφοδιασμού, που μετράται με την εκτίμηση της συνεισφοράς του στην ασφάλεια, στη σταθερότητα και στην αποδοτικότητα της λειτουργίας των δικτύων, μεταξύ άλλων μέσω της εκτίμησης της αποτραπεύσεως μείωσης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές,

- γ) με την παροχή της δυνατότητας υπηρεσιών ευελιξίας όπως η απόκριση στη ζήτηση και η αποθήκευση με τη διευκόλυνση της ενοποίησης του τομέα των ευφών ενεργειακών δικτύων μέσω της δημιουργίας συνδέσεων προς άλλους ενεργειακούς φορείς και τομείς, που μετράται με την εκτίμηση της μείωσης του κόστους που επιτυγχάνεται στους συνδεδεμένους ενεργειακούς τομείς και τα ενεργειακά συστήματα, όπως τα δίκτυα αερίου, υδρογόνου, ηλεκτρισμού και θέρμανσης, ο τομέας μεταφορών και η βιομηχανία.
- 8) Όσον αφορά τις υποδομές διοξειδίου του άνθρακα που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που ορίζονται στο παράρτημα II σημείο 5), τα κριτήρια που απαριθμούνται στο άρθρο 4 αξιολογούνται ως εξής:
- α) με τη βιωσιμότητα, που μετράται με την εκτίμηση των συνολικών αναμενόμενων μειώσεων των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τον κύκλο ζωής του έργου και της απουσίας εναλλακτικών τεχνολογικών λύσεων όπως, μεταξύ άλλων, η ενεργειακή απόδοση και ο εξηλεκτρισμός με την ενσωμάτωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ώστε να επιτευχθεί το ίδιο επίπεδο μειώσεων των αερίων θερμοκηπίου με την ποσότητα διοξειδίου του άνθρακα που πρόκειται να δεσμευτεί σε συνδεδεμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις με συγκρίσιμο κόστος εντός συγκρίσιμου χρονοδιαγράμματος, λαμβανομένων υπόψη των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από την ενέργεια που απαιτείται για τη δέσμευση, τη μεταφορά και την αποθήκευση του διοξειδίου του άνθρακα, κατά περίπτωση, εξετάζοντας την υποδομή, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, άλλων πιθανών μελλοντικών χρήσεων,
- β) με την ανθεκτικότητα και την ασφάλεια, που μετριοούνται με την εκτίμηση της ασφάλειας των υποδομών,
- γ) με τον μετριασμό της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης και κινδύνου μέσω της μόνιμης εξουδετέρωσης του διοξειδίου του άνθρακα.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ-ΟΦΕΛΟΥΣ ΓΙΑ ΟΛΟ ΤΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Οι μεθοδολογίες για την ανάλυση κόστους-οφέλους που αναπτύσσονται από το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου παρουσιάζουν συνοχή μεταξύ τους, λαμβάνοντας υπόψη τις τομεακές ιδιαιτερότητες. Οι μεθοδολογίες που ακολουθούνται για μια εναρμονισμένη και διαφανή ανάλυση κόστους-οφέλους για ολόκληρο το ενεργειακό σύστημα όσον αφορά τα έργα στον ενωσιακό κατάλογο είναι ομοιόμορφες για όλες τις κατηγορίες υποδομών, εκτός εάν δικαιολογούνται ειδικές αποκλίσεις. Καλύπτουν το κόστος υπό την ευρύτερη έννοια του όρου, συμπεριλαμβανομένων των εξωτερικών επιδράσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης για το 2030 και τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050, και συμμορφώνονται με τις ακόλουθες αρχές:

- 1) η περιοχή για την ανάλυση ενός επιμέρους έργου καλύπτει όλα τα κράτη μέλη και τις τρίτες χώρες στην επικράτεια των οποίων βρίσκεται, καθώς και όλα τα άμεσα γειτονικά κράτη μέλη και όλα τα κράτη μέλη στα οποία το έργο έχει σημαντικό αντίκτυπο. Για τον σκοπό αυτόν, το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου συνεργάζονται με όλους τους σχετικούς διαχειριστές συστήματος στις σχετικές τρίτες χώρες. Όσον αφορά έργα που εμπίπτουν στην κατηγορία ενεργειακής υποδομής που ορίζεται στο παράρτημα II σημείο 3), το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΣΜ-αερίου συνεργάζονται με τον φορέα υλοποίησης του έργου, μεταξύ άλλων στις περιπτώσεις που ο τελευταίος δεν είναι διαχειριστής συστήματος,
- 2) κάθε ανάλυση κόστους-οφέλους περιλαμβάνει αναλύσεις ευαισθησίας σχετικά με το σύνολο εισερχόμενων δεδομένων, συμπεριλαμβανομένου του κόστους που συνδέεται με την ηλεκτροπαραγωγή και τα αέρια θερμοκηπίου, καθώς και σχετικά με την αναμενόμενη εξέλιξη της ζήτησης και εφοδιασμού, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και συμπεριλαμβανομένης της ευελιξίας και των δύο, και σχετικά με τη διαθεσιμότητα εγκαταστάσεων αποθήκευσης, την ημερομηνία θέσης σε λειτουργία διάφορων έργων στην ίδια περιοχή ανάλυσης, τις κλιματολογικές επιπτώσεις και άλλες σχετικές παραμέτρους,
- 3) καταρτίζουν την ανάλυση που θα διενεργηθεί, με βάση το σχετικό σύνολο πολυτομεακών εισερχόμενων δεδομένων, προσδιορίζοντας τις επιπτώσεις με και χωρίς κάθε έργο, και περιλαμβάνουν τις σχετικές αλληλεξαρτήσεις με άλλα έργα,
- 4) παρέχουν καθοδήγηση για την ανάπτυξη και τη χρήση του δικτύου ενέργειας και τη διαμόρφωση της αγοράς που είναι απαραίτητη για την ανάλυση κόστους-οφέλους. Η μοντελοποίηση επιτρέπει την πλήρη εκτίμηση των οικονομικών οφελών, συμπεριλαμβανομένης της ενοποίησης της αγοράς, της ασφάλειας του εφοδιασμού και του ανταγωνισμού, καθώς και της άρσης της ενεργειακής απομόνωσης και των κοινωνικών, περιβαλλοντικών και κλιματολογικών επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένων των διατομεακών επιπτώσεων. Η μεθοδολογία χαρακτηρίζεται από πλήρη διαφάνεια και περιλαμβάνει λεπτομέρειες σχετικά με τους λόγους, το αντικείμενο και τον τρόπο υπολογισμού καθενός από τα οφέλη και τις δαπάνες,
- 5) περιλαμβάνουν εξήγηση του τρόπου με τον οποίο εφαρμόζεται η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση σε όλα τα στάδια των ενωσιακών διαστάσεων δεκαετών προγραμματίων ανάπτυξης δικτύων,
- 6) εξηγούν ότι το έργο δεν θα παρεμποδίσει την ανάπτυξη και την αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας,
- 7) διασφαλίζουν ότι προσδιορίζονται τα κράτη μέλη στα οποία το έργο έχει καθαρό θετικό αντίκτυπο, οι δικαιούχοι, τα κράτη μέλη στα οποία το έργο έχει καθαρό αρνητικό αντίκτυπο, και εκείνα που θα αναλάβουν τις δαπάνες, τα οποία μπορεί να είναι άλλα κράτη μέλη από εκείνα στην επικράτεια των οποίων έχουν κατασκευαστεί οι υποδομές,
- 8) λαμβάνουν υπόψη τουλάχιστον τις κεφαλαιουχικές δαπάνες, τις λειτουργικές δαπάνες και τις δαπάνες συντήρησης, καθώς και τις δαπάνες που συνδέονται με το σχετικό σύστημα καθ' όλη την τεχνική διάρκεια του κύκλου ζωής ως συνόλου, όπως οι δαπάνες παύσης λειτουργίας και διαχείρισης αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των εξωτερικών δαπανών. Οι μεθοδολογίες παρέχουν καθοδήγηση σχετικά με τα επιτόκια προεξόφλησης, τον τεχνικό κύκλο ζωής και την υπολειμματική αξία που θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό κόστους-οφέλους. Επιπλέον, περιλαμβάνουν υποχρεωτική μεθοδολογία για τον υπολογισμό του λόγου οφέλους προς κόστος και της καθαρής τρέχουσας αξίας, καθώς και διαφοροποίηση μεταξύ των οφελών σύμφωνα με το επίπεδο αξιοπιστίας των μεθόδων εκτίμησής τους. Λαμβάνονται ομοίως υπόψη μέθοδοι για τον υπολογισμό των κλιματολογικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων των έργων και της συμβολής τους στις ενεργειακές επιδιώξεις της Ένωσης, όπως οι διεισδύσεις των ανανεώσιμων πηγών, η ενεργειακή απόδοση και οι στόχοι διασύνδεσης,
- 9) διασφαλίζουν ότι τα μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή τα οποία λαμβάνονται για κάθε έργο αξιολογούνται και αντικατοπτρίζουν το κόστος των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και ότι η αξιολόγηση είναι άρτια και συνάδει προς τις άλλες πολιτικές της Ένωσης, προκειμένου να καθίσταται δυνατή η σύγκριση με άλλες λύσεις που δεν απαιτούν νέες δομές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

- 1) Το εγχειρίδιο των διαδικασιών που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής:
 - α) προδιαγραφές των σχετικών νομοθετικών πράξεων στις οποίες βασίζονται οι αποφάσεις και οι γνώμες σχετικά με τους διάφορους τύπους έργων κοινού ενδιαφέροντος, συμπεριλαμβανομένου του περιβαλλοντικού δικαίου,
 - β) τον κατάλογο των σχετικών απαιτούμενων αποφάσεων και γνώμων,
 - γ) τα ονόματα και τα στοιχεία επικοινωνίας της αρμόδιας αρχής, των άλλων ενδιαφερόμενων αρχών και των βασικών ενδιαφερόμενων συμφεροντούχων,
 - δ) τη ροή εργασιών, που περιέχει σύντομη παρουσίαση κάθε σταδίου της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένων ενός ενδεικτικού χρονοδιαγράμματος και μιας συνοπτικής επισκόπησης της διαδικασίας λήψης αποφάσεων για τους διάφορους τύπους έργων κοινού ενδιαφέροντος,
 - ε) πληροφορίες σχετικά με το πεδίο εφαρμογής, τη δομή και τον βαθμό λεπτομέρειας που θα περιλαμβάνουν τα έγγραφα που θα υποβληθούν κατά την εφαρμογή των αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένου ενός καταλόγου ελέγχου,
 - στ) τα στάδια και τα μέσα συμμετοχής του ευρέως κοινού στη διαδικασία,
 - ζ) τον τρόπο με τους οποίους η αρμόδια αρχή, άλλες ενδιαφερόμενες αρχές και ο φορέας υλοποίησης του έργου αποδεικνύουν ότι οι απόψεις που διατυπώνονται στη δημόσια διαβούλευση έχουν ληφθεί υπόψη, για παράδειγμα παρουσιάζοντας τις τροποποιήσεις που πραγματοποιήθηκαν στην τοποθεσία και στον σχεδιασμό του έργου ή αιτιολογώντας γιατί δεν έχουν ληφθεί υπόψη οι εν λόγω απόψεις,
 - η) στο μέτρο του δυνατού, μεταφράσεις του περιεχομένου του σε όλες τις γλώσσες των γειτονικών κρατών μελών, οι οποίες πραγματοποιούνται σε συντονισμό με τα σχετικά γειτονικά κράτη μέλη.
- 2) Το λεπτομερές διάγραμμα που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 6 στοιχείο β) προσδιορίζει τουλάχιστον τα εξής:
 - α) τις αποφάσεις και γνώμες που πρέπει να ληφθούν,
 - β) τις αρχές και τους συμφεροντούχους, καθώς και τους πολίτες που ενδέχεται να αφορά το έργο,
 - γ) τα επιμέρους στάδια της διαδικασίας και τη διάρκειά τους,
 - δ) τους βασικούς ενδιάμεσους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν και τις σχετικές προθεσμίες για την έκδοση της εμπεριστατωμένης απόφασης,
 - ε) τους προγραμματισμένους πόρους από τις αρχές και τις πιθανές επιπλέον ανάγκες σε πόρους.
- 3) Με την επιφύλαξη των απαιτήσεων για τις δημόσιες διαβουλεύσεις δυνάμει του περιβαλλοντικού δικαίου, για την αύξηση της συμμετοχής των πολιτών στη διαδικασία αδειοδότησης και τη διασφάλιση έγκαιρης πληροφόρησης των πολιτών και διαλόγου μαζί τους, εφαρμόζονται οι ακόλουθες αρχές:
 - α) οι συμφεροντούχοι που επηρεάζονται από έργο κοινού ενδιαφέροντος, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών, των γαιοκτημόνων και των πολιτών που κατοικούν κοντά στο έργο, του ευρέως κοινού και των ενώσεων, οργάνωσεων ή ομάδων τους, ενημερώνονται διεξοδικά και ζητείται η γνώμη τους σε αρχικό στάδιο, χωρίς αποκλεισμούς, όταν μπορούν ακόμη να ληφθούν υπόψη ενδεχόμενες ανησυχίες που εκφράζει το κοινό, και με ασυγκάλυπτο και διαφανή τρόπο. Κατά περίπτωση, η αρμόδια αρχή στηρίζει ενεργά τις δραστηριότητες που αναλαμβάνει ο φορέας υλοποίησης του έργου,
 - β) οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν την από κοινού διεξαγωγή των διαδικασιών δημόσιας διαβούλευσης για έργα κοινού ενδιαφέροντος, όπου υπάρχει δυνατότητα, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων διαβουλεύσεων που ήδη απαιτούνται βάσει του εθνικού δικαίου. Κάθε δημόσια διαβούλευση καλύπτει όλα τα ζητήματα σχετικά με το συγκεκριμένο στάδιο της διαδικασίας, ενώ ένα τέτοιο ζήτημα δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης σε περισσότερες από μια δημόσιες διαβουλεύσεις· μια δημόσια διαβούλευση μπορεί, ωστόσο, να λάβει χώρα σε περισσότερες από μία γεωγραφικές τοποθεσίες. Τα ζητήματα που αποτελούν αντικείμενο δημόσιας διαβούλευσης προσδιορίζονται σαφώς στη σχετική κοινοποίηση της δημόσιας διαβούλευσης,
 - γ) οι παρατηρήσεις και οι ενστάσεις γίνονται δεκτές μόνο από την έναρξη της δημόσιας διαβούλευσης έως τη λήξη της προθεσμίας,
 - δ) οι φορείς υλοποίησης του έργου διασφαλίζουν ότι πραγματοποιούνται διαβουλεύσεις κατά τη διάρκεια χρονικής περιόδου που καθιστά δυνατή την ανοικτή και χωρίς αποκλεισμούς συμμετοχή του κοινού.

- 4) Το σχέδιο σχετικά με τη δημόσια συμμετοχή περιλαμβάνει πληροφορίες τουλάχιστον για τα εξής:
- α) τους ενδιαφερόμενους συμφεροντούχους στους οποίους απευθύνεται η διαδικασία,
 - β) τα προτεινόμενα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων των προτεινόμενων γενικών τόπων και ημερομηνιών διεξαγωγής των ειδικών για συγκεκριμένο θέμα συνεδριάσεων,
 - γ) το χρονοδιάγραμμα,
 - δ) τους ανθρώπινους πόρους που διατίθενται για διάφορα καθήκοντα.
- 5) Στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης που θα διεξαχθεί πριν από την υποβολή του φακέλου της αίτησης, τα σχετικά εμπλεκόμενα μέρη πρέπει τουλάχιστον να:
- α) δημοσιεύουν σε ηλεκτρονική και, κατά περίπτωση, σε έντυπη μορφή ενημερωτικό φυλλάδιο 15 σελίδων το πολύ, που θα παρέχει μια σαφή και συνοπτική επισκόπηση της περιγραφής, του στόχου και του προκαταρκτικού χρονοδιαγράμματος των σταδίων ανάπτυξης του έργου, το εθνικό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύου, τις εναλλακτικές οδούς που εξετάστηκαν, τους τύπους και τα χαρακτηριστικά των πιθανών επιπτώσεων, μεταξύ άλλων διασυνοριακού χαρακτήρα, και τα πιθανά μέτρα μετριασμού, με το ενημερωτικό αυτό φυλλάδιο να δημοσιεύεται πριν από την έναρξη της διαβούλευσης και να περιλαμβάνει τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις του ιστότοπου του έργου κοινού ενδιαφέροντος που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 7, της πλατφόρμας διαφάνειας που αναφέρεται στο άρθρο 23 και του εγχειριδίου διαδικασιών που αναφέρεται στο σημείο 1) του παρόντος παραρτήματος,
 - β) δημοσιεύουν τις πληροφορίες σχετικά με τη διαβούλευση στον ιστότοπο του έργου κοινού ενδιαφέροντος που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 7, στους πίνακες ανακοινώσεων των γραφείων των τοπικών διοικήσεων και, κατ' ελάχιστο, σε ένα ή, κατά περίπτωση, δύο τοπικά μέσα ενημέρωσης,
 - γ) προσκαλούν, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, τους σχετικούς συμφεροντούχους, ενώσεις, οργανώσεις και ομάδες που επηρεάζονται σε ειδικές για συγκεκριμένο θέμα συνεδριάσεις, κατά τη διάρκεια των οποίων συζητούνται τα ζητήματα που τους απασχολούν.
- 6) Στον ιστότοπο του έργου που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 7 δημοσιεύονται τουλάχιστον οι ακόλουθες πληροφορίες:
- α) η ημερομηνία της τελευταίας επικαιροποίησης του ιστότοπου του έργου,
 - β) μεταφράσεις του περιεχομένου του σε όλες τις γλώσσες των κρατών μελών τα οποία αφορά το έργο ή στα οποία το έργο έχει σημαντικό διασυνοριακό αντίκτυπο σύμφωνα με το παράρτημα IV σημείο 1),
 - γ) το ενημερωτικό φυλλάδιο που αναφέρεται στο σημείο 5), επικαιροποιημένο με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία για το έργο,
 - δ) μια μη τεχνική σύνοψη, που θα επικαιροποιείται τακτικά, στην οποία θα αποτυπώνεται η τρέχουσα κατάσταση του έργου, συμπεριλαμβανομένων των γεωγραφικών πληροφοριών, και, σε περίπτωση επικαιροποιήσεων, θα επισημαίνονται ξεκάθαρα οι αλλαγές σε σχέση με τις προηγούμενες εκδόσεις του κειμένου,
 - ε) το σχέδιο υλοποίησης όπως καθορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1, επικαιροποιημένο με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία για το έργο,
 - στ) τα κονδύλια που διέθεσε και εκταμίευσε η Ένωση για το έργο,
 - ζ) τον προγραμματισμό σχετικά με το έργο και τη δημόσια διαβούλευση, με σαφή αναφορά των ημερομηνιών και των χώρων διεξαγωγής των δημόσιων διαβουλεύσεων και ακροάσεων, καθώς και των προβλεπόμενων θεμάτων σχετικά με τις ακροάσεις αυτές,
 - η) στοιχεία επικοινωνίας για την απόκτηση πρόσθετων πληροφοριών ή εγγράφων,
 - θ) στοιχεία επικοινωνίας για την υποβολή παρατηρήσεων και ενστάσεων κατά τη διάρκεια των δημόσιων διαβουλεύσεων.